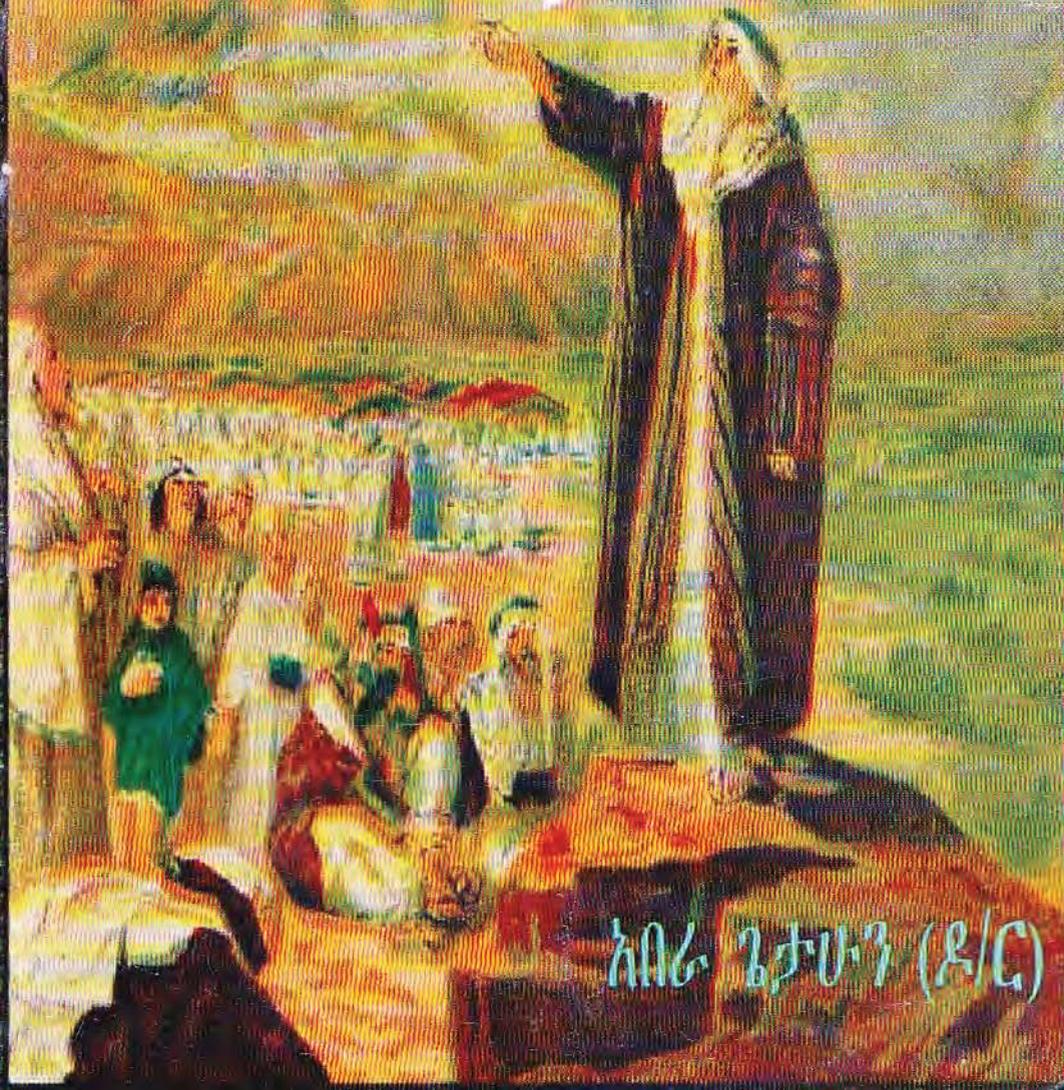


የደዕቆብ ልጆች

እና

በረከቶቻቸው



አበራ ንታሁን (ደ/ር)

የያዕቆብ ልጆች  
እና  
በረከቶቻቸው

አበራ ጌታሁን (ዶ/ር)

የያዕቆብ ልጆች

እና

በረከቶቻቸው

የያዕቆብ ልጆች እና

በረከቶቻቸው

© 1996 በአበራ ጌታሁን (ዶ/ር)

ይህንን መጽሐፍ ያለ ደራሲው

ፈቃድ ማባዛት፣ ማሳተፍ ወይም ማከፋፈል በሕግ የተከለከለ ነው።

The Children of Jacob and

Their Blessings

© 2004 By Aberra Getahun (Dr.)

All rights reserved

በዶክተር አበራ ጌታሁን

7410 S. Tamarac Ct.

Centennial, CO 80112

# ምስጋና

ጥቂትን ነገር እያበዛ ሰብዙዎች ማድረግና ማዳረስ የሚችልና የሚያውቅ የተወደደና የተባረከ አምላክ እግዚአብሔር ስሙ ለዘላለም የተቀደሰ ይሁን። ይህኛን መጽሐፍ ሰመጸፍ እድልን፣ ፀጋንና ጉልበትን ስለ ሰጠኝ አምላኬን እግዚአብሔርን ከልቤ አመሰግናልሁ። በመጀመሪያ የመጽሐፏ ጅምሬ ጽሑፍ እንድትጻፍ በብዙ በመገፋፋት፣ አብረውትም የሚያገለግሉትን ታይፕ በማድረግ እንዲረዱ በማበረታታት የረዳኝን ወንጌላዊ ገብሩ ወልዱን ላመሰግን እወዳለሁ። የመጀመሪያዎንም ረቂቅ በመጻፍ የተባበሩኝን እህት ሊዲያ ተስፋዬንና ቀፀላ አበበን ከልቤ አመሰግናልሁ። ደከመን ሳይሉ ከሌላው የቀን ተቀን ሥራቸው ጋር ደምረው ይህችንና ሌሎችንም ጽሑፎች በመጻፍ ስለ ረዱኝ ጌታ እብዝቶ ይባርካችሁ እላለሁ።

ይህኛን መጽሐፍ ወልደው ላሳደጉኝና ወደ ትምህርት ቤትም እየላኩ ላስተማሩኝ ወላጆቼ መታሰቢያ እንድትሆን በትህትና አበረክታለሁ።

ጽሑፏም ለንባብ በደረሰች ጊዜ በሙሉና በከፊልም አንብበው ምክርና አሳባቸውን የለገሱኝን ባለቤቴን ወ/ሮ ሰሜን ዘውዴን፣ ጀ/ል ታዬ ጥላሁንን፣ ፓስተር ሐንፍሬ አሊጋዝን፣ አቶ ሰለሞን አሻግሬን፣ ወንጌላዊ ገብሩ ወልዱንና ወንድሜ መንክር ግርማን በብዙ ላመሰግን እወዳለሁ። መጽሐፏም ለእትመት በደረሰች ጊዜ መልክ በማስያዝ (ፎርማት) የረዳኝን አቶ ተወልደ መኮንንን በጣም አመሰግናለሁ። የመጽሐፏንም

የፊትና የኋላ የሽፋን ገጽታዎች በመሥራት በብዙ ሳንዘኝ ለአቶ ኢዮብ በቀለም ልባዊ ምሥጋናዬን አቀርባለሁ። በአዲስ አበባም ቆይታዬ ሁሉ ድጋፍ የሆኑኝን አቶ በኃይሉ መንግሥትዓለምንና ወ/ሮ ሰምረት ሰለሞንን አመሰግናለሁ። ነግረውኝም ይሁን ሳይነገሩኝ በብዙ ጸሎት የደገፋኝን ሁሉ እያመሰገንሁ ጌታ እንደ ባለ ጸግነቱ መጠን ይባርካችሁ እላለሁ። ክልቤም አመሰግናለሁ። ክብርም ሁሉ በሰማይና በምድር አምላክና እባት ለሆነኝ ለእግዚአብሔር ይሁን!

አበራ ጌታሁን (ዶ/ር)  
ግንቦት 1996

ማውጫ

<u>አርእስት</u>	<u>ገጽ</u>
መግቢያ.....	1
ሮቤል.....	4
ሰምያን.....	13
ሌዊ.....	17
ይሁዳ.....	35
ዛብሎን.....	50
ይሳኮር.....	56
ዳን.....	68
ጋድ.....	74
አሴር.....	84
ንፍታሌም.....	97
ዮሴፍ.....	103
ብንያም.....	134
መደምደሚያ.....	141

# መግቢያ

ያዕቆብ ከአባቱ ከይስሐቅና ከእናቱ ከርብቃ መንትያ ሆኖ ከወንድሙ ከዔሳው ጋር የተወለደ ሲሆን በመወለድ ቅደም ተከተል ሁለተኛ ሆኖ በመወለዱ ምክንያት የዔሳው ታናሽ ሆኖ ተቆጠረ። ዔሳውም በመወለድ መቅደም ያገኘውን ብኩርና በተራብ ጊዜ ለያዕቆብ በእንጀራና በምስር ወጥ እንደ ሸጠለት ከእግዚአብሔር ቃል አንረዳለን። በኋላም አባታቸው ይስሐቅ በእድሜ በገፋ ጊዜ ታላቅ የነበረውን ዔሳውን ሊባርከው ወደ ከአደን ግዳይ ምግብ ሰርቶ እንዲያበላው ጠየቀ። ይህንንም የሰሙ ርብቃና ያዕቆብ ዔሳው ከአደን ሳይመለስ ይስሐቅ የሚበላውን አዘጋጅተው ምርቃቱን ያዕቆብ እንዲወሰድ ሆነ። ብኩርናውንና ምርቃቱን ያጣው ዔሳው በወንድሙ እጅግ ስለ ተቆጣ፤ በቁጣው ምክንያት ይገዳኛል ሲል ያዕቆብ አጎቱ ወደሚኖርበት ወደ እናቱ እገር ኮበለለ (ዘፍ. 25+26፤ ዘፍ. 25+27-34፤ ዘፍ. 27+1-46)። ያዕቆብም በስደት በአጎቱ በላባ ቤት ይኖርበት በነበረ ጊዜ በላባ ልጅ በራሔል ልቡ ተወስዶ እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል። ምንም እንኳን ያዕቆብ በራሔል ፍቅር ቢጠመድም ከእርሱ ጋር ሊያቆየው የወደደ አጎቱ ያዕቆብ ያላሰባትን ታላቂቱን ልጁን ልያን በራሔል ፈንታ ያለ እውቀቱ ዳረሰት (ዘፍ. 29+21-25) ። ከዚህም የተነሳ እንደገና ሰባት ተጨማሪ ዓመታትን ስለ ራሔል በመገዛት የሚወዳትን ራሔልን ሚስት አድርጎ ወሰዳት (ዘፍ. 29+30)። እነዚህም ሚስቶቹ አባታቸው የሰጣቸውን የየግል አገልጋዮቻቸውን ባላንና ዘለፋን በተሰያዩ ምክንያት ለያዕቆብ ሚስቶች አንዲሆኑት ጨምረው ሰጡት (ዘፍ. 30+1-10)። ስለዚህ ያዕቆብ

ያዕቆብ አሥራ ሁለት ወንዶችና አንዲት ሴት ልጅ ነበሩት። በኋላም ዮሴፍ በግብጽ ምድር ሳለ የተወለዱለትን ሁለቱን ልጆቹን ምናቤንና ኤፍሬምን ያዕቆብ እንደ ራሱ ልጆች እድርጎ በመውሰዱ ከእርሱ ልጆች ጋር እንዲቆጠሩ ሆነ (ዘፍ. 48፥5)። ያዕቆብ የዘመኑ መጨረሻ በደረሰ ጊዜ ከጉልበቱ የወጡ ልጆቹን በኋለኛው ዘመን የሚያገኛቸውንና የሚገጥማቸውን ሊያስታውቃቸው ወደ እርሱ ሰበሰባቸው (ዘፍ. 49፥1-28)። ለአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ አባቶች የሚሆኑ ልጆቹን በአንድነት አድርጎ እያንዳንዳቸውን እንደ በረከታቸው ዓይነት ባረካቸው። የእግዚአብሔርም መንፈስ እንደ ስጠው ሁሉንም በተለያየ በረከት ባረካቸው። እነዚህንም የእስራኤል ነገዶች ሙሴ ዘመኑን ጨርሶ ከማለፉ በፊት ያዕቆብ እንዳደረገው እንዲሁ በታላቅ በረከት ባረካቸው (ዘፍ. 33፥1-29)። በያዕቆብ አባታቸው፣ በኋላም በሙሴ ለአያንዳንዱ ነገድ የተገለጸው ያዕቆብ እንደ ተናገረው የሚያገኛቸው፣ የሚገጥማቸውና ነገደ ትውልዳቸውም ሁሉ የሚያልፉበት ነገር ጭምር ነበር።

የእነዚህ የያዕቆብ ልጆች በረከትና በጌታ የተሰጠ ወይም እስቀድሞ የተገለጸ የትውልድ ሐረጋቸው ገጠመኝ እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያስበውን ታላቅና በጎ ነገር እንድናይ ይረዳናል። የእርሱንም በጊዜና በበታ ሳይገደብ መጪውን ዘመን የማስታወቁን ጉልበት እንድናስተውል ያደርገናል። እንደ ጥላ ሆኖ በእብርሃም ኪዳን የእስራኤል ትውልድ መመረጡና መባረኩ እግዚአብሔር በሚገልጠው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በሆነው በደም ኪዳን እብልጦና እብዝቶ አካሉን እንዴት እንደባረከና ሊባርክም እንደሚወድ ያሳየናል። በእነዚህ የያዕቆብ ልጆች፣ ኋላም የእስራኤል ሕዝብ ነገዶች ትንቢታዊ በረከት ውስጥ የእግዚአብሔርንና የሰውን ድርሻ፣ የሁለቱን ቅንጅት፣

እብሮ መሥራት፣ በአሳብና በፈቃድም ደግሞ ቢሰማሙ ሊሆን የሚችለውን ታላቅ ነገር እንመለከታለን። ሰው በራሱ አሳብና ፈቃድ እየታለለና እየተሳበ ሲወስድ ደግሞ ምን ያህል እግዚአብሔር ካሰበለትና ካዘጋጀለት መልካም ነገር ሁሉ ሊጎድልና ሊለይ እንደሚችልም የአነዚህ አባቶች ታሪክ ይመለከራል።

ሁሉ ለትምህርታችን ተጽፎአልና (2ኛ ጢሞ. 3+16) ከእነርሱ በረከት፣ የሕይወት ውጣ ውረድ፣ ድካምና ብርታት ራሳችንን እንደ መስተዋት በእነርሱ ውስጥ እያየን ጌታ የሚሰጠንን ለመቀበል እንዘጋጅ። መጽሐፍዋ በዚህ ርዕስ ላይ ሊባል የሚችለውን ሁሉ ብላ ጨርሳለች ብሎ መገመት አባይን በጭልፋ እንደሚሉት እንደ አገራችን ተረት ይሆናል። ስለዚህ ለአንባቢው ይህች ትንሽ መጽሐፍ ቃሉን ለመብላትና የበለጠ ለማጥናት ፍላጎትን መቀስቀሻ ወይም ማነሳሻ የምትሆን ትንሽ ቅምሻ ብቻ ናት። አኗኗራችንን የምንለውጥበት፣ አመለካከታችንን የምናስተካክልበት፣ አረማመዳችንን የምናቀናበት፣ ግንኙነታችንን የምናጎለብትበት፣ በአጠቃላይ ወደ እግዚአብሔር አሳብ ሙላት የምናድግበት ንባብና ጥናት እንዲሆንልን ጸሎቴ ነው። እንዲያው አንባቢዎችን ሁሉ የማሳስበው አንድ ነገር ቢኖር በአያንዳንዱ ክፍል መግቢያ ወይም ጅምሬ ላይ የተሰጡትን ስለየ ነገዱ የተጠቀሱትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ሳታነቡ እንዳታልፉ ነው። እነዚያ ክፍሎችና በንባቡም መካከል የተጠቀሱት ሁሉ ቢነበቡ ሊተሳለፍ የታሰበውን አሳብ ለመረዳት በጣም ይቀላል።

መልካም ማዕድ  
አበራ ጌታሁን (ዶ/ር)

# ምዕራፍ አንድ

## ሮቤል

ዘፍ. 49÷3-41 ዘዳ. 33÷6

ሮቤል የያዕቆብ የመጀመሪያ ልጅ ነው። ሮቤል የተወለደው ከልያ ሲሆን እግዚአብሔር መከራዋን እንዳየላትና ከዚህም በኋላ ያዕቆብ ይወደኛል ስትል ስሙን ሮቤል ብላ ጠራችው (ዘፍ. 29+31-32)። ያዕቆብ ድብቅ ያልሆነ በገሃድ የመውደድ ፍቅርን የገለጸው ለራሔል ስለ ነበር ልያ አስቀድሞ ልጅ በመውለዱ የያዕቆብን የፍቅር ልብ እንደምታገኝ በመገመቷ የማህጸኗን መክፈቻና የመጀመሪያዋን ወንድ ልጅ ስም ከዚህ የተነሳ ሰየመችው። የሰሙም ትርጓሜ እነሆ ወንድ ልጅ ማለት ነው። ወንድ ልጅ ሰጥቼሃለሁ፣ አንተም የፍቅር ልብህን አትንፈገኝ በማለት ልያ ለያዕቆብ ፍቅር መለመኛ እንዲሆናት ሮቤል መጠሪያውን አገኘ።

ሮቤል የሴፍን ወንድሞቹ ሊያጠፋት በተነሱ ጊዜ ደም እንዳያፈሱ ነገር ግን በጉድጓድ እንዲጥሉት አደረገ (ዘፍ. 37÷22)። በኋላም ወንድሞቹ ከጉድጓድ አውጥተው ሲሸጡት በአጠገባቸው እንዳልነበረና ከወንድሞቹም ተለይቶ ብቻውን ወደ ጉድጓዱ በተመለሰ ጊዜ የሴፍን እንዳጣው የእግዚአብሔር ቃል ይመሰክራል (ዘፍ. 37÷29)። ሮቤል በልቡ ያለውን ሰውሮ ሌሎቹ ከሚያደርጉት ጋር ይሄድ ስለ ነበር በኋላ በእንባ ቢሮህም የሴፍን ማዳን አልቻለም። እውነት ሊያስከፍል የሚችለውን ዋጋ ፈት ለፈት ከመክፈል ተሰውሮ በድብቅ በልቡ ያሰበውን መፈጸምን መረጠ። ብቻውንም በሰውሮ የሴፍን አድናሰሁ ብሎ ላሰበው ድርጊቱ ግን ሰዓት ሰላለፈበት ጅብ ከሄደ ውሻ ሮቤ እንደሚሉት እንደ አገራችን ተረት ሆነበት። የወንድሞቹንም ክፋት የያዕቆብ ልጆች እና ምርታቸው

ልክ ባለ ማወቁ ሊያደርግ ባሰበው የልቡ ውሳኔ ላይ ፀሐይ ጠለቀችበት። ጊዜም አመለጠው።

ብዙ ጊዜ ሰናመነታ፤ ቀን በላለ በሌላ ጊዜ እደርሳለሁ እያልን በምናስተላልፋቸው ብዙ ነገሮቻችን ላይ ሳናስብና ሳናውቅ ጊዜ አምልጦን ሁኔታዎችም ተሰውጠው ራሳችንን እናገኛለን። በዚያን ሰዓት የጸጸት እንባ፤ የምሬት ጩኸት፤ የፀጉር መንጨት፤ የደረት መድቃት ባዶ አሪታ ብቻ ይሆናል። ቀን ሳለ ወይም ጊዜ ሳለ ማድረግ የሚገባንን ለማድረግ የታጠቅንና የቆረጥን ልንሆን ያበፈልጋል (ዮሐ. 9+4)።

ያዕቆብ ስለ ሮቤል ሲናገር እንዲህ አለ (ዘፍ. 49+4)፡-

**1ኛ. ሮቤል እንተ የበኩር ልጅና ኃይሌ፣ የጉብዝናዬም መጀመሪያ ነህ**

እግዚአብሔር ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና በኋላም ለያዕቆብ በሰጠው የኪዳን ሐረግ የተሰፋውን ቃል ለመሙላት ከያዕቆብ ልጆች ሮቤል በኩር ሆኖ ተወሰደ። የነገድ መጀመሪያ፤ የበረከት መጀመሪያ፤ የአባቱ መተኪያና የአባቱ መጠሪያ እንዲሆን አነሆ ወንድ ልጅ ተወለደ። የበኩር ልጅ የአባትንና የእናትን ፍቅር ያለምንም ተሻሚ የሚጠግብ ልጅ ነው። ከዚህም የተነሳ ያዕቆብ እነዚያን ቀናቶች እያስታወሰ ወንድ ልጅ ተወለደልህ የተባለለትን ቀን እያሰበ ኃይሌና የጉብዝናዬ መጀመሪያ ነህ እያለ የትዝታውን ማህደር ይፈትሻል። ክሮቤል መወለድ ጋር የያዕቆብ ትዝታ እርሱን ተክቶ በአብርሃም የተጀመረውን አዲስ ወገን የሚቀጥል ተኪ ሰው መገኘቱን አይቶ ልቡ በደስታ ይፍለቀላቅ አንደ ነበር መገመት እያስቸግርም። ትውልድን መተካት እንኳን በሰው ዘር በእንስሳትም ያስ ትልቅ የተፈጥሮ ግፊት ስለሆነ

የመጀመሪያ የበኩር ልጅን ማግኘቱ የትውልድ ሐረጉ የመቀጠል ምልክቱ ስለሆነ ስደስታው መጠን አልነበረውም ነበር።

**2ኛ. የክብር አለቃና የኃይል አለቃ**

የበኩር ልጅ በአባቱ እግር ተተክቶ አባቱ በነበረው ክብርና ኃይል የሚንቀሳቀስ፤ የሚገባና የሚወጣም ነው። መጀመሪያ መወሰድ በሚሰጠው እድል ተጠቃሚ ስለሆነ የበኩር ልጅ የቤተሰብ ድርሻው ሁልጊዜ ትልቅ ነው። በተለይ አባቱ በውርስ ሊያስተላልፍ የሚችለው የክብርና የኃይል ስፍራ ካለ በዚያ ስፍራ የመጀመሪያው ተተኪ ሆኖ የሚቀርበው የበኩር ልጅ ነው። በቀድሞው ዘመንና አሁንም በምድር ላይ የቀሩት ጥቂት ነገሥታት የመግዛት ዘመናቸው ሲያበቃ የግዛት በትራቸውንና ዙፋናቸውን የሚያስረክቡት ለመጀመሪያ ልጃቸው ነው። ይህ ታላቅ መታደል ግን ለሁሉም የበኩር ልጅ በታሪክ ውስጥ ተከናውኗል ባይባልም የመጀመሪያ ልጆች ስዚህ መታደም አስቀድመው መታሰባቸው የማይቀር የብኩርና ክብራቸው ነው።

**3ኛ. እንደ ውኃ የምትዋልል ነህ፤ አለቅነት ለአንተ አይሁን፤ ወደ አባትህ መኝታ ወጥተሃልና አረከሰኸው፤ ወደ አልጋዬም ወጣ**

በበኩርነት መብቱ ተገብቶት የነበረውን የክብርና የኃይል አለቅነት፤ በኃይልና በብርታት በአባቱ እግር ተተክቶ ወገኑን የመምራት ሥልጣኑን ሮቤል እዚህ ስፍራ ይነጠቃል። የበኩርነቱን ስፍራ የማጣቱን ምክንያት ያዕቆብ በሁለት ነገሮች ይጠቀልለዋል። እነዚህም ሁለት ነገሮች አንዱ ባህሪውን ሌላው ደግሞ ድርጊቱን የሚያካትቱ ናቸው።

ሀ. እንደ ውኃ የምትዋል ነህ

ውኃ ፈላሽ ስለሆነ ቁልቁለት ወዳለበትና ወደ ተመቸው ይፈላል። የነፋስም ጉልበት ያንቀላቅሰዋል። ወዲያና ወዲህም ያፈሰዋል። ውኃ በፈላሽነት ባህሪው ምክንያት የራሱ የሆነ ቅርጽ የለውም። ውኃ ሊኖረው የሚችለው ቅርጽ ውኃው የተቀመጠበት ዕቃ ቅርጽ ነው። በብርጭቆ ውስጥ ያለ ውኃ የብርጭቆውን ቅርጽ ይይዛል። በከካካላና በአንገል ውኃ ጠርሙሶች ውስጥ የተቀመጡ ፈላሾች የጠርሙሱን ቅርጽ ይዘው ይቀመጣሉ። ከየጠርሙሶቻቸው ውስጥ ግን ሊወጡ የመሬትን ስበት እየተከተሉ ቆልቆል ወዳለበት ለመፍለስ ይፈጥሩ። ስለዚህ ውኃ የርሱ የሆነና የኔ ነው የሚለው፤ የሚታወቅበትና የሚጠራበትም ቅርጽ የሌለው ፈላሽ ስለሆነ በቅርጽ ባህሪ ለለሚገለጥ መልክ ስለ ውኃ መናገር አይቻልም።

እንደ ውኃ የሚዋልል ልብ ያለው፣ በልቡም ባለ አሳብ መቆምና መቀረጥ የማይችል ሰው ብርቱ መሪና አለቃ ሆኖ መገኘት ያስቸግረዋል። የሴፍን እንኳ ከጨከኑበት ወንድሞቹ እጅ ለማዳን ሮቤል የልቡን አሳብ ደብቆ በሽፋን ቋንቋ ወንድሞቹን ሲናገር ተመልክተናል (ዘፍ. 37፥22-29)። እንደ ውኃ የሚዋልል ልብ ያለውን መደገፍና ማመን አይቻልም። ደግሮ የመሸከም ጉልበቱ ተሎ ስለሚከዳው የተደገፈበትን ሁሉ ይጎዳል። የራሳቸው አሳብ የሌላቸው፤ የሚሠሩትንና የሚያደርጉትን ሁሉ ሌሎች የሚያቀርቡላቸው፤ እንደ ነገሩአቸው ብቻ አንጂ ተጨማሪን ነገር የማያለቡ፣ የመምራት እቅም ስለማይኖራቸው የመሪነት ቦታ ላይ እንኳ ቢቀመጡ ጊዜያቸው አጭር ይሆናል። ሮብግም የሚባል የእስራኤል ንጉሥ መንገሥ በጀመረ ጊዜ ከሕዝቡ ለገጠመው ጥያቄ ምክርን ከሁለት ወገን ጠየቀ። ሁለቱም ወገኖች የስጡት ምክር አንዱ ከሌላው አጅግ የተለያየ ሆነ። በእንዲህ

ያለ ጊዜ ጥሩ መሪና የራሱም አሳብ ያለው አስተዳዳሪ ከሁለቱም ወገኖች የተሰጡትን ምክሮች መርምሮ፤ ለምንም እንዲህ ሊለያዩ እንደቻሉ አጠኖ ዳኝነት መስጠት ሲገባው ያልሆነውን ምክር በመስማቱ የሕዝቡን ልብ አሳዘነ። በኋላም ከዚህ ክፉ ምክር የተነሳ የመንግሥቱ ግዛትና የእስራኤልም ሕዝብ በእጠቃላይ ለሁለት እንዲከፈል ምክንያት ሆነ (1ኛ ነገ. 12፥1-15)።

እንዲህም ባለ የልብ መዋለል ባህሪው ምክንያት የክብርና የኃይል አለቅነት የተገባው ሮቤል ብኩርናው ተወሰደበት። ብኩርናውም ለየሴፍ ልጆች እንደ ተሰጠ የእግዚአብሔር ቃል ይመሰክራል (1ኛ ዜና. 5፥1፤ ዘፍ. 48፥5)። የብኩር ልጅን በረከት ማጣት ምንነት ለሮቤል አዲስ ነገር አይመስለኝም። ወይም ደግሞ የሩቅ ዘመን ጨዋታና ትውስታ ብቻ አይደለም። አንቱ የሆነው የእባቱ ታላቅ ወንድም እንዴት አድርጎ ብኩርናውን በትንሽ ነገርና ጥቂት ቢታገስ ሊያልፍ በሚችል ነገር እንደ ለወጠው ለእርሱ ድብቅ ምሥጢር አይደለም (ዘፍ. 25፥27-34)። ነገር ካለፈና የሆዱ ረሀብም ከታገሰለት በኋላ ዲሳው ብኩርናውን በብዙ እንባም ቢፈልገው መልሶ ሊያገኘው አልቻለም (ዕብ. 12፥16-17)። ሊመለስ በማይችል ነገር ላይ እንባና ጩኸት ትርፉ ጉዳት ብቻ በመሆኑ የዲሳውም ጸጸት ዘመኑን ሁሉ ሲከተለው ኖረ።

ዲቦራና ባርቅ በዝማሬ ቅኔያቸው ስለ እስራኤል ነገዶች በተቀኙ ጊዜ ስለ ሮቤል ልብ መዋለልና እንደ ውኃ መፍለስ እንዲህ በማለት ገለጹ፡-  
“በሮቤል ፈላሾች አጠገብ ብዙ የልብ ማመንታት ነበረ...  
በሮቤል ፈላሾች አጠገብ ታላቅ የልብ ምርምር ነበረ” (መላ. 5፥15-16)።

**ለ. ወደ አባትህ መኝታ ወጥተሃልና አረከስኸው፤ ወደ አልጋዬም ወጣ**

ሮቤል ከልቡ መዋለል ጋር በእባቱ በያዕቆብ እየተወቀሰ እንዲኖርና ብኩርናውንም እንዲያጣ ያደረገው ከእባቱ ቁባትና ለወንድሞቹም እናት ከምትሆን ከራሱል አገልጋይ ከባላ ጋር መተኛቱ ነው (ዘፍ. 35:22):: ያልተገባውን፣ የእርሱም ካልሆነችው፣ ያውም ደግሞ ከወንድሞቹ እናትና ከእባቱም ቁባት ጋር በመተኛቱ እባቱን በድርጊቱ እሳዘነ:: የእባቱንም እልጋ በክፉ ተግባሩ አረከሰ:: ባልተገባው ቦታ ተገኘ:: የእባቱን ክብር አቃለለ:: የእባቱንም ኃፍረት ገለጠ:: ያልተገባውን ሰለነካ፣ የእባቱንም መኝታ በሳረክሰ የክብር አለቅነትና የኃይልም አለቅነት ክእርሱ እንዲወበድ ተጨማሪ ምክንያት ሆነ::

ሰው ያልተገባውን ሲያደርግና በፍራውንም ለቆ ያለቦታው ያልታዘዘውን ሲፈጽም እግዚአብሔርን ያሳዘናል:: በድርጊቱም በዙሪያው ያሉትን ሁሉ ይጎዳል:: ከዚህም የተነሳ ያልጠበቀውን፣ ያሳበበውንና ያልገመተውን ዋጋ እንዲክፍል ይሆናል:: የመጀመሪያው የእስራኤል ንጉሥ የሆነው ባሌል ያልታዘዘውንና ያልተገባውን ድርጊቶች ደጋግሞ እደረገ:: በነዚህም ድርጊቶቹ ምክንያት የእስራኤል ነገሥታት በኩር ሆኖ የነበረው ባሌል መንግሥቱ ከእርሱ ተወስዶ ለእሴይ ልጅ ለዳዊት ተሳለፈች (1ኛ ሳሙ. 13+8-14፤ 1ኛ ሳሙ. 15+24-29)::

የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነጾር በኃይልና በዝናው እጅግ ክፍ ክፍ ባለ ጊዜ የማይገባውን ክብርና ሞገስ እብዝቶ ፈለገ:: የሚሆነውን ነገር ሁሉ እርሱ ብቻውን ባለው ጉልበትና ኃይሉ እንደሚያደርገው እንጂ ከእርሱ በላይ ሌላ እንዳለ ረሳ:: ለእግዚአብሔር ብቻ የሆነውን የአምላክነትና የክብር ስፍራ ሊወበድ ወደደ:: በዚህም ምክንያት

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

እግዚአብሔር ከነበረው ክብርና አለቅነት እውርዶ እንደ እንበባ ባር እንዲበላና በዱርም ለግምታት እንዲቀመጥ አደረገው (ዳን. 4+28-33)::

ያልተገባንን ማድረግ በምንጀምርበት ጊዜ እግዚአብሔር ከሚፈልገን ስፍራ ላይሆን ለእኛ የሚመቸንንና የሚበማማንን ነገር ለማድረግ እየጣርን እንደ ሆነ ግልጽ ነው:: ይህንንም እያበዛን ከእግዚአብሔር አሳብ በምንርቅ ጊዜ በልጅነት መብታችን የተገባንን በረከት ለማጣት መንገድን ማዘጋጀት እንጀምራለን:: ሮቤል በእባቱ መኝታ ላይ በመገኘቱና የእርሱም ባልሆነ እልጋ ላይ የእርሱ ካልሆነች ሴት ጋር በመተኛቱ ታላቅ በረከት ከእርሱና ከትውልዱ ተወበደበት:: ዛሬም የእነርሱ ባልሆነ እልጋ ላይ የእነርሱ ካልሆኑ ጋር የተገኙ ጸጸታቸው ከማያድናቸው ሀዘን ውስጥ የወደቁ እጅግ ብዙ ናቸው:: የእድሜያቸው ገመድ በድርጊታቸው እየተያዘ ሕይወታቸው የተቀጠፈ ለያሌ ናቸው::

ሙሴም ስለ ሮቤል ምርቃት ሲናገር የብኩርናውን ነገር በፍጹም አሳነሳም:: ብኩርናው ከእርሱ ስለ ተወበደበት የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት ሙሴ በሁለት ነገሮች ብቻ መረቀው (ዘዳ. 33+6):: የሙሴም በረከቶች ለሮቤል እንደሚከተሉት ነበሩ:-

- 1ኛ. በሕይወት ይኑር፤ አይሙት
- 2ኛ. ሰዎቹም በቁጥር ብዙ ይሁኑ

ምንም እንኳ ሮቤል በተግባሩ ሞት ተገብቶት ቢሆንም ምሕረት ለእርሱ ይሁን፤ ዘሩም ብዙ ይሁን፤ በቁጥርም ይብዛ ብሎ ሙሴ መረቀው:: ብዙ የሆነው የእግዚአብሔርን ምሕረት ሙሴ በሮቤልና በልጆቹ ላይ እወጀ:: የእግዚአብሔርም ምሕረት ሮቤልንና ሴቱን ጎበኘ:: በብኩርናው የተገባውን ቢነጠቅም ከእግዚአብሔር ምህረትና

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ቸርነት የተነሳ በሕይወት እንዲኖርና ዘሩም እንዲበዛ ሆነ። ርቤል ምንም እንኳ በሰው ቁጥር አንቢበዛ ቢባልለትም በሰው ቁጥር መብዛት ኃይል ሆኖ ባለ ለእርሱ ግን ኃይል እንዳይሆንለት ስለ ተወሰደበት አለቅነትና ኃይል ለይሁዳ ብኩርናውም ለየሴፍ ልጆች ተላለፈ።

በሁለት ልብ የሚያነክሰና ልቡም እንደ ውኃ የሚዋልል ከእግዚአብሔር የሚቀበለው ብዙ የለም። ሳይሞት በሕይወት ይኖር ይሆናል። ኃይልና ጉልበት ግን ከእርሱ ይርቃል። የእግዚአብሔርም ቃል ሲመሰክር “ሁለት አሳብ ባለው በመንገዱም ሁሉ ለሚወላውል ለዚያ ሰው ከጌታ ዘንድ አንዳች እንዲያገኝ እይምሰለው” (ያዕ. 1፥7) በማለት ይናገራል። ኤልያስ የእስራኤልን ሕዝብ በሁለት ነዳና መሮጥ በሁለት ቢላዋ መብላትና በሁለት አሳብ ማነክሰ ማየት ስልጅቶት የሚከተለውን ጥያቄያዊ እሳብ አቀረበላቸው፡-

“እስከ መቼ ድረስ በሁለት አሳብ ታነክሳላችሁ፤ እግዚአብሔር እምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ፤ በዓል ግን አምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ”

በማለት የልቡን ጩኸት ገለጸላቸው (1ኛ ነገ. 18፥21)። ሕዝቡም የሚያደርጉትን የማያውቁና የሚወላውልም ልብ ስለ ነበራቸው ወስነው ለተጠየቁት ጥያቄ መልስን መስጠት አልቻሉም። ለጥያቄውም ምላሽ እንዲሆን እንዲት ቃል እንኳ አልመለሱለትም። ድንገት ኤልያስ የሚያመልከው አምላክ እንደ ቀድሞው ብርቱና ኃይል ባይሆንና ዘመኑ ደግሞ የበዓል ቢሆን ያለ አምላክ እንዳይቀሩ ያሸነፈው እስኪለይ ዝም ማለትን መረጠ። እውነትም በሁለት ልብ የሚያነክሱ፤ እንደ ውኃም የሚፈሱ ነበሩ። ምንም ያለመመለሳቸው የሚያሳዩው የልባቸውን ከሁለት መክፈል ነው። አንዱን ወደው ሌላውንም ጠልተው ቢሆን ኖሮ

ለመናገር እይቸገሩም ነበር። ያልወሰነና ያልቆረጠ ልብ፤ ወደ አቆለቆለበትም የሚፈስ ልብ ነበራቸው።

ይህንኑ የሚመስል ጥያቄ እንድ ጊዜ እያሱ የእስራኤል ሕዝብ ወደ ተሰፋ ምድራቸው ገብተው እግዚአብሔርም የሰጣቸውን ርስት ተከፋፋለው በነበረበት ወቅት ጠይቆአቸው እንደ ነበር እንመለከታለን። በዚያን ወቅት እያሱ ላቀረበው ግልጥ ጥያቄ ስሚና ተጠያቂዎቹ የእስራኤል ልጆች ምላሻቸውን ወዲያው ሰጡ። ለእያሱ ጥያቄ ጆሮ ዳባ ልበስ ባይሉ እግዚአብሔር አምላካቸው እንደ ሆነና እርሱንም ብቻ ሊያመልኩ የቆረጡ መሆናቸውን አስታወቁት። እነዚህ በልባቸው ጌታን ለማምለክና ለማገልገል የቆረጡ ስለ ነበር ምላሻቸው በዝምታ እልተዋጠም (ኢያሱ 24፥14-18)።

በዚህም ዘመን እግዚአብሔር በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እለቅነትና ሥልጣንን፤ ኃይልንም ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ ሰጠን። እንደ ልጆች ብንኖርና በእርሱም ታምነን የእርሱን አሳብ ብናገለግል የተሰጠን በረከት ሁሉ ለእኛ ይሆናል። ያልተገባንንና ያልተፈቀደልንን ግን ስናደርግ ዘመናችን ቢያልፍ ያለ በረከታችን እንዲሁ በድካም እንኖራለን። ከእግዚአብሔር ምሕረትና ቸርነት የተነሳ በሕይወት እንኖር እንደሆነ እንጂ እግዚአብሔር በሰማይ ባለ ፈቃዱ ውስጥ ለእኛ ያዘዘውን በረከት ሁሉ በምድር ለማየት እንችገራለን።

ከሮቤል ባህሪና ድርጊት፤ ከደረሰበትና ካለፈበትም ሁሉ ዛሬ ተምረን ኑሮአችንንና ሕይወታችንን እየመረመርን በእግዚአብሔር ፊት ልናስተካክልው የሚገባ ነገር ምን አለ? ይህ የሁላችን ምላሽ ለእግዚአብሔር ነው።

# ምዕራፍ ሁለት

## ስምዖን

ዘፍ. 49፥5-7

ስምዖን ከልያ ለያዕቆብ የተወለደለት ሁለተኛው ልጁ ነው። ልያም እኔ እንደ ተጠላሁ እግዚአብሔር ስለ ሰማ ይህንን ደገመኝ ስትል የሁለተኛ ልጄን ስም ስምዖን ብላ ጠራችው (ዘፍ. 29፥33)። ያዕቆብም ልጆቹን ሊመርቅ በተነሳ ጊዜ ስምዖንና ሌዊ በሴኬም ስዎች ላይ ያደረጉትን በማስታወስ በልቡ የቆየና የኖረ የምሬት ሀዘኑ ተገለጠ (ዘፍ. 34፥1-31)። በጊዜው ጻና የተባለችው የያዕቆብ ሴት ልጅ የአገሩን ሴቶች እናገር ለማየት ከምትኖርበትና በሰላም ከተጠበቀችበት ለፍፁር ቃ በመውጣቷ ምክንያት ያገኛት የሴኬም ሰው ወለዶ አስነወራት። ይህም ድርጊት ያዕቆብንና ልጆቹን አሳዘነ። በሀዘናቸው ላይ ግን ጨምሮ ስምዖንና ሌዊን እጅግ አስቆጣቸው። በዚህም መካከል ሁኔታውን ለማብረድና እርቅንም ለመፍጠር በያዕቆብና በሴኬም ሽማግሌዎች በተደረገው የስምምነት ድርድር ውስጥ ጻናን ሳስነወራት ለሴኬም ሰው ሚለት እንድትሆን ለመስጠት የሴኬም ወንዶች ሁሉ እንዲገረዙ ተስማሙ። በስምምነቱም መሠረት የሴኬም ወንዶች ሁሉ ተገረዙ። በዚህም ሁኔታ ውስጥ እያሉና የሴኬምም ወንድ ሁሉ የግርዘት ቁሰሉን ሲያስታምም ስምዖንና ሌዊ የቆጣቸውን ሰይፍ መዝዘው በሴኬም ወንዶች ላይ ዘመቱ። ገና በቀስል ሀመማቸው ሲቃ ውስጥ ያሉ የሴኬምም ሰዎች ምን እንደ መጣ እንኳ ሳያውቁ በስምዖን የሰይፍ ስለት መውደቅ ጀመሩ (ዘፍ. 34፥25)። ከምሬት የሚመጣ ቁጣና ከኩርፈት የሚነሳ በቀል መራራ ስለሆነ በሰይፋቸው የብዙዎችን ደም አፈሰሱ። ምን እንዳደረጉና እንዳጠፉ ያላወቁ የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ብዙዎች በቁጣቸው ሰይፍ ወደቁ። ምሕረትና ርኅራኄ የሌለበት ሀዘንና ቁጣ ፍሬው ሞት በመሆኑ የብዙዎች ሕይወት ጨለመ።

የዚህ ድርጊታቸው ወሬ ለያዕቆብ ሲደርሰው እጅግ አሳዘነው፤ እስደነገጠውም። ከላባ ቤት ባርነት ተገላግሎ፥ እግዚአብሔርም በብዙ ባለጠግነት ባርነት የአባቶቹንና የእርሱንም አምላክ ለማምለክ ይህቺ ያረፈባትን ሰፍራ መርጠና በዚያም መሠዊያውን ሠርቶ አምላኬ አሳረፈኝ ብሎ እጩይታውን ገና ሲጀምር ባላሰበው ዱላ ያዕቆብ ተመታ። ከዚህም ድንጋጤ የተነሳ በቁጥር ብዙ የሆኑ የሴኬም ሰዎችና ሌሎችም ያጠፋናል ሲል ይህች የወደዳትን ቦታ ለቆ፥ ድንኳኑንም ነቅሎ እንዲጓዝ ተገደደ። ያለ ዕረፍት በአሳብና በሞት ሰቀቀን ውስጥ እንዲወድቅ አደረገው። የስምዖንና የሌዊ የምሬትና የበቀል እርምጃ እጅግ መራራ ስለ ነበር ያዕቆብን ድንገተ እንዲሆን ዳረገው (ዘፍ. 34፥30)።

ከዚህም ከስምዖንና ከወንድሙ የበቀል ፍሬ የተነሳ እርሱን ከነቤተሰቡ ተንከራታች እንዲሆን ስላደረጉት ያዕቆብ ስምዖንና ሌዊን የተከፈሉና የተበተኑ ሕዝብ እንዲሆኑ ያለበረከት ተዋቸው። ከእነርሱም ጋር ኅብረት እይኑረኝ በማለት ራሱን ከድርጊታቸው ታሪክ እየለየ እንዲህ በማለት ተናገር፡-

“ስምዖንና ሌዊ ወንድማማች ናቸው፤ ሰይፍቻቸው የዓመፃ መሣሪያ ናቸው፤ በምክራቸው ነፍሴ አትግባ፤ ከጉባኤአቸውም ጋር ክብራ አትተባበር፤ በቁጣቸው ሰውን ገድለዋልና፤ በገዛ ፈቃዳቸውም በሬን አስነክሰዋልና። ቁጣቸው ርጉም ይሁን፤ ጽኑ ነበርና፤ ኩርፈታቸውም ብርቱ ነበርና፤ በያዕቆብ እክፋፍላቸዋለሁ፤ በእስራኤልም እበትናቸዋለሁ (ዘፍ. 49፥5-7)።

ስለ ስምያን ሙሴም የእስራኤልን ነገድ ሁሉ በበረከት ሲባርክ ምንም ሳይናገር ቢያልፍም ለሌዊ ነገድ ግን እግዚአብሔር ምሕረት አደረገ። እንዲያውም ከእስራኤል ነገድ ሁሉ ለራሱ ርስት አድርጎ ለያቸው። የስምያን በሙሴ መዘለል እግዚአብሔር እንዲያው እረስቶት አይደለም። ምናልባትም ከዚህ ከሴኬም ድርጊቱ ጋር የሴፍም በጉድጓድ በሚጣል ጊዜ የከፋቦትና እንዲገድሉትም ወንድሞቹን ያነሳሳበት ስምያን ሳይሆን የሚቀር አይመስለኝም። የበቀልና የምሬት ስው እንደ ሆነ የሴኬም ተግባሩ ስለሚያሳይ በወንድሙ ላይ ብዙ የጨከነበትና ሌሎችም እንዲነሱበት ከግንባር ሆኖ የገፋፋው እርሱ ሊሆን ይችላል። የሰሙንም ስያሜ ያገኘው እናቱ ልያ ያዕቆብ ለራሔል ካለው ፍቅር የተነሳ ተጠልታ የምትኖር እንደ ሆነ ለመግለጥ ስለ ነበር፣ የራሔልን የመጀመሪያ ልጅ የሴፍን ስምያን መጥላቱና መጥፈያውን መፈለጉ አይቀርም ብሎ ማሰብ ለስምያን ባህሪ ብዙ ከመንገድ መራቅ አይሆንም።

ረሀብ በከነዓን ጠንከር እህል ፍለጋ የያዕቆብ ልጆች ወደ ግብጽ በወረዱ ጊዜና በየሴፍ ፊት ወንድሞቹ በቀረቡበት ወቅት የሚያስፈልጋቸውን እህል እንዲያገኙ የሲፍ ካደረገ በኋላ ብንያምን ይዘው እንዲመለሱ ለማድረግ ከመካከላቸው እንዱን በእስር ቤት ለማቆየት የሴፍ ሲወስን በእስር እንዲቆይ የበየበት በስምያን ላይ ነበር (ዘፍ. 42፥24-25)። ከወንድሞቹ ተለይቶ መኖርንና ከእባቱም ቤትና ከወገኑም መለየትን ለአጭር ጊዜም ቢሆን እንዲቀምስ ለምያን ያስቀረው እንደሆነ መገመት ይቻላል።

የበቀል ድርጊቱና የዚያም የከፋ መራራ ፍሬ ስምያንን ከብዙ በረከት ለየው። ከዚህም ከስምያን የዕጣ ክፍል የምናየው የእንድ ለው ድርጊት ቀልቀል እንደሚንከባለል የድንጋይ ናዳ በመንገዱ ያገኘውን

እየጠረገ እንደሚሄድ እንዲሁ እንደ ሆነ ነው። በመጀመሪያ ዲና መገኘት ካልተገባት ሰፍራ ተግኝታ ባይሆን ኖሮ ያ የሴኬም ሰው ባላሰነወራት ነበር። የእርሷ ተግባር ፍሬ መምረሩ ወንድሞቿን ለበቀል ትኩሳት የእሳት እራት እንዲሆኑ ዳረጋቸው። በዚያም ሳቢያ ብዙዎች ሕይወታቸው ተቀጩ። ወንዶቻቸውን ያጡ የሴኬም ሴቶችና እባቶቻቸውን ያጡ የብዙ ልጆች ኑሮ ተዳፈኑ። የሴኬምም ለገር እንደ ቀድሞው ላትሆን ተለወጠች። ያዕቆብና ቤተሰቦቹም ለእንደገና መንከራተት ተጋለጡ።

በግል የምናደርገው መልካም ያልሆነ ድርጊት በጥቅሉ ብዙ ጊዜ በእኛው ብቻ ሳያበቃ በቤተሰብ፣ በቤተክርስቲያን፣ በሕብረተሰብና በእገርም ላይ ትልቅ ተጽእኖ ያመጣል። ሕይወትና ኑሮን ይጎዳል፣ እገልግሎትን ያጎድፋል፣ ለሰድብና ለሐሜታ ይዳርጋል፣ ለድህነትና ለሞት ያጋልጣል፣ ለረሀብና ለጉስቀልናም ይማግዳል። ጉዳቱ በብዙ የተራባ ይሆናል። የእንድ ሰው ድርጊት የብዙዎችን ድካም ከንቱ ያደርጋል። ስለዚህ በእኛ ላይ እንዳሉ የተለያዩ ብልቶች የምንሠራው ሥራ ሌላውን እንደሚነካ እያወቅንና እየተረዳን የምናደርገውን ሁሉ በመልካም ጥንቃቄ ልናከናውን ያስፈልጋል። የበቀል ፍሬ እጅግ ጎምዛዛና መራራ ስለሆነ ለቁጣችን ማስታገሻ እጃችንን በለይፋችን ላይ ከማድረጋችንና ምሳሳችንንም በሁለት በኩል ከተሳለ ጦር ይልቅ ስለን ለመምታትና ለመውጋት ከመውጣትና ከመነሳታችን በፊት ሁልጊዜ ምሕረትና ቸርነት የእርሱ በሆኑ፣ በወደደንና ባፈቀረን፣ እጅግ ብዙም የሆነውን ዕዳችንን ይቅር ባለን በአምላካችን ፊት ራሳችንን መጣልን ለንርሳ። እንደ ትልቅ የቆጠርነው ነገራችን እንደ ትንሽ ጉም በኖ ሊጠፋ ስለሚችል ቁጣችን ለበቀል በር እንዳይከፍት ደጆቻችንን በጌታ የተጠበቁ ይሁኑ።

# ምዕራፍ ሦስት

## ሌዊ

ዘፍ. 49፥5-7፤ ዘዳ. 33፥8

ሌዊ ያዕቆብ ከልያ የወለደው ሦስተኛው ልጅ ነው። እናቱ ልያም እስቀድሞ ባሌ ይጠላኝ ነበር ትል ስለ ነበር ይህን ሦስተኛ ልጅ በመውለዷ ምክንያት ባሌ ወደ አኔ ይጠጋል ስትል ስሙን ሌዊ ብላ ስየመችው (ዘፍ. 29፥34)። ሌዊ ከታላቅ ወንድሙ ከሰምዖን ጋር አብሮ ስለ እገቱ ዲና በሌኬም ሰው መደፈር ለበቀል ዘምቶ ስለ ነበር ይህ የበቀል ተግባሩ በያዕቆብ ምንኛ የተጠሳ እንደ ነበር ያዕቆብ ስለ ሰምዖንና ሌዊ በተናገረው የመጨረሻው ኑዛዜ ተመልክተናል (ዘፍ. 49፥5-7)። ይህ የሰምዖንና የሌዊ ተግባር ከያዕቆብ ልብ ወስጥ ሳይጠፋ ለረዥም ዓመታት በመቆየቱ ሁኔታውን ያዕቆብ በእድሜው መጨረሻ እንኳ እንደ ትኩስ ድርጊት ሲያነሳው ይታያል። በዚህም ምክንያት ያዕቆብ ልክ እንደ ለምዖን ሌዊንም ለምንም ነገር ሳይባርከው ተወው። እንዲያውም የተበተነ ሕዝብ አንዲሆን ተናግሮ የቆየ የልቡን መራራ ትዝታ ዘርግፎ አወጣው።

በእንደ ሰው አለመታዘዝ እርግጥን ለብዙ እንደሚተርፍ እንዲሁ በእንዱ መታዘዝ በረከት ለብዙዎች ይሆናል። በእንዱ አዳም ምክንያት ሞት ወደ ለው ሁሉ እንደ መጣ በሁለተኛው አዳም ቤታ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ደግሞ ሕይወት ለሰው ልጅ ሁሉ ሆነ (ሮሜ 5፥12-21)። ምንም እንኳ ሌዊ ከእርሱ ለወጣ ነገድ በሠራው በደል እርግጥን ቢሆንም ከሌዊ ወገን ሲሆን በሙሴ መታዘዝ እግዚአብሔር የሌዊን ወገን በምሕረት ተመለከተ። እርግጥንን የሚሸር የበረከት ጉልበት

እግዚአብሔር በሙሴ ውስጥ እኖረ። በኋላም የሌዊ ነገድ ባጋጠማቸው መልካም አጋጣሚ ራሳቸውን ለእግዚአብሔር የለዩና የተቀደሱ ሆኑ።

ሙሴ በእግዚአብሔር ትዕዛዝ ሕግንና ሥርዓትን ለመቀበል ወደ ኮራብ ተራራ ወጥቶ በዘገየ ጊዜ የእስራኤል ልጆች ሁሉ ወደ እርን ተሰብስበው ሙሴ በሄደበት ስለ ዘገየና ምን አንደ ሆነም ሰለማናውቅ ከግብጽ ያወጣንን እምሳክ ምሳሌ ሥራልን በማለት የወርቅ ጥጃን ሠርተው ለሠሩት ምስል መስገድና መሠዋት ጀመሩ። በዚህም ጊዜ ሙሴ በእግዚአብሔር ጣት የተጸፉትን የኪዳን ጽላቶች ይዞ ከተራራው ሲወርድ በእስራኤል ሰፈር ውስጥ እየተከናወነ ያለውን ሁኔታ በማየቱ ቁጣው ነደደ። ከእግዚአብሔርም የተቀበላቸውን ጽላቶች ጥሎ ከተራራው በታች ሰበራቸው። በዚህም ቁጣው ውስጥ ሙሴ በስፈሩ ደጅ ቆሞ የእግዚአብሔር ወገን የሆነ ወደ እኔ ይምጣ በማለት ድምጹን ለሕዝቡ አሰማ። ይህንንም አስቸኳይ ጥሪ ተቀብለው የሌዊ ልጆች ሁሉ ወደ እርሱ ተሰበሰቡ። ራሳቸውንም በሙሴ ፊት ለእግዚአብሔር ለዩ። የሰይፍ ሰዎችም ስለ ነበሩ የእግዚአብሔር ባሪያ ሙሴ እንዳዘዛቸው ሰይፋቸውን መገዘው ለእግዚአብሔር ያልተዛውን ሁሉ አጠፉ። የሌዊም ልጆች ሙሴ እንዳለ አደረጉ። የተነጠቁትን በረከት መልሰው ለማግኘት እጃቸውን ለእግዚአብሔር ቀደሱ። በዚያም ቀን ከሕዝቡ ሦስት ሺህ ሰዎች ሞቱ (ዘጸ. 32፥25-29)።

በዚህም መታዘዛቸው ምክንያት የሌዊ ወገን ለእግዚአብሔር የተለዩ ሆኑ። ምንም እንኳ ያዕቆብ ያለ በረከት ምርቃት ቢተዋቸውም ወደ እግዚአብሔር አሳብ በመምጣታቸው ከኔታ ምሕረት ተከፋዩት የእርሱንም በሳነት አዋጅ ነጋሪዎች፣ የኔታም መቅደስ አገልጋዮች ሲሆኑ ተመረጡ። ሙሴም ሲመርቃቸው እንዲህ በማለት ጀመረ (ዘዳ. 33፥8-11)።

1ኛ. ቱሚምህና ኡሪምህ ለቅዱስህ ሰው ነው

ቱሚምና ኡሪም ሊቀ ካህኑ የክህነቱን ልብስ በለበስ ጊዜ በልብሱ ላይ ባለ ያደረጉ ኪስ ውስጥ የሚቀመጡ፣ በእግዚአብሔርም ፊት ሊቀ ካህኑ የእስራኤልን ልጆች ፍርድ የመሸከሙ መግለጫ ምልክቶች ናቸው (ዘጸ. 28፥29-30)። እነዚህ ቱሚምና ኡሪም በኤፋዱ ያደረጉ ኪስ ውስጥ ዘወትር ይቀመጣሉ። በእነዚህም ቱሚምና ኡሪም የእግዚአብሔር ፈቃድ ይጠየቅ ነበር (ዘኁ. 27፥21፤ ዕዝ. 2፥63፤ 1ኛ ላሙ. 23፥6-12)። ነገሥታት ወይም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅ የሚወዱ ሁሉ ቱሚምና ኡሪም ባሉበት ሊያደርጉ ያስቡትን ነገር እግዚአብሔር ያከናውናላቸው እንደሆነ ይጠይቃሉ። በዚያም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ይለያሉ።

ቱሚምና ኡሪምን በእግዚአብሔር ፊት ለመሸከም የሌዊ ዘር የተመረጠና የተመረቀም ሆነ። ቱሚምና ኡሪም የእግዚአብሔርን ቃልና በፊቱም የሚቀርብን ንጹህ የሆነን እምልኮና ጸሎት በምሳሌነት ያሳያል። ሊቀ ካህኑ የሕዝቡን ፍርድና ጉዳይ ሁሉ በእግዚአብሔር የተስፋ ቃልና በጸሎት እንደሚሸከም ጌታ ኢየሱስም የእኛን ፍርድ የተሸከመና ወደ እግዚአብሔር አብም ይዘን የቀረበ እውነተኛ ሊቀ ካህናችን ነው። የቃሉንና የጸሎትንም አገልግሎት ዛሬ የእርሱ ካህናት ለሆንን ለእኛ ስጠን። ስዎችን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ግቡ እያልን የወንጌልን እውነት እንገልጻለን። ስለ ስዎችም በጸሎት ምልጃን እያቀረብን ሸክማቸውንና መሻታቸውን ይዘን ወደ እግዚአብሔር ፊት ለመቅረብ ይህ አገልግሎት ተሰጠን።

2ኛ. በማሳህ ለፈተንኸው፣ በመሪባ ውኃም ለተከራከርኸው

የእስራኤል ሕዝብ ከሲን ምድረበጻ ተነስተው በራፋዲም ስፍራው በነበረበት ወቅት በተከሰተው የውኃ እጦትና ጥማት ምክንያት ሕዝቡ ከሙሴ ጋር ተጣሉ። የምንጠጣውን ውኃ ስጠን በማለት እስጩንቀት። በዚያም ምንም የሚጠጣ ውኃ በላልነበርና ሕዝቡም በጥም ስለ ተቸገሩ ቁጣቸው በሙሴ ላይ እጅግ በረታ። ዓይኖቻቸውን በሚታይ ነገር ላይ ያደረጉ፤ የእግዚአብሔርን ሥራ የረሱ፤ በዚህም ሁኔታ ውስጥ ቢሆን እምላካችን አይተወንም ብለው በእርሱ ላይ መደገፍ የተላኩት ሁሉ የምሬት ቁጣቸው ጉልበት በሙሴ ላይ እየለ። ይህ የተፈጠረው የውኃ ጥም ችግር እግዚአብሔር ከግብጽ በበረታች ክንድ ያወጣውንና የመራውን ሕዝብ ምንነት፤ በእርሱም መስጠትና ጥበቃ ላይ የመታመንና የመደገፍ አቅማቸውን ሊለካበት ከሕዝቡ ጋር የተከራከረበት ሁኔታ ስለ ነበር የቦታው ስም ማሳህና መሪባ ተባለ (ዘጸ. 17፥1-7)። በእንዲህም ባለ ማለፍ ውስጥ እስግብቶ እግዚአብሔር የራሱ ገንዘብ የሆኑትንና የመቅደስ አገልግሎት ሥርዓት አስፈጻሚዎችን የሌዊን ወገን እየተሟገተ ተከራክራቸው። በብዙ ጥም ውስጥም እርሱ የእባቶቻችን እምላክ ይረጻናል ብለው መቆም እንዲችሉ አስተማራቸው። በውኃ እጦትና በብዙም የበረሀ ጥማት የተፈተኑ፣ በመሙላትም በመጉደልም፣ በመጥገብና በመራብም፣ በማግኘትና በማጣትም የታዩና በእግዚአብሔርም የተመዘኑ ሆኑ። ብዙዎች ግን በዚህ ጊዜ ከላይ እንደ ተመለከትነው በሙሴ ላይ ተነሱ። የብዙዎች እምነት ወደቀ። በብዙ ተእምራትና ድንቅ ያወጣቸውንና እዚያ ያደረሳቸውን የእግዚአብሔርን በጎነት ረሱ።

ጌታ እግዚአብሔር የሌዊን ዘር ለታላቅ የመቅደስ አገልግሎት ለራሱ ገንዘብ እድርጎ ስለ ሊያቸው ወደ ተጠሩበት የአገልግሎት መሰክ

በሙላትና በሰፊነት ከመግባታቸው በፊት ትዕግብትና እምነታቸው፣ በእግዚአብሔርም ሁሉን ቻይነት ላይ መደገፋቸው እየተለካ ተመዘነ። ይህ በእግዚአብሔር ለተለየ አገልግሎት ለሚጠሩ ሁሉ በዚህም ዘመን ቢሆን የማለፊያና የመጥሪያ ጎዳና ነው። እግዚአብሔር ወደ አዘጋጀልን አገልግሎት ከመግባታችን በፊት በጥም፣ በረሀብ፣ በማጣት፣ በማግኘትም ወይም በተለያዩ ፈተና እንደየ አቅማችንና ጥሪያችን በእግዚአብሔር እጅ ውስጥ ለመልካም መታሸት ይኖራል። ታምኖ ለቆመ ሁሉን የሚችል አምላክ አጣን፣ ተወሰደብን፣ ተነጠቅን የምንለውን ሁሉ አብዝቶ ይመልሳል። በመልካምም አገልጋዮቹን እየባረከ ያጠግባል። ስለ ሰሙ ያጡትን አብዝቶ በመመለስ ይክሳል (ኢዮብ 42፥11-13፣ ማቴ. 19፥27-29)።

ሰነፍ እንኳ ሳይቸገር እያደቀቀ የሚበላው የሰነፍ ቆሎ ጣፍጦ ለመበላት ከመቅረቡ በፊት በብዙ ነገር ውስጥ ማለፍ ይኖርበታል። በመጀመሪያ በእሳት እየታመሰ ተቆልቶ ከሰበለ በኋላ በሙቀጫ እስኪ በቃው ድረስ ይሸከሸካል። ከተፈተገና ከተበጠረም በኋላ ለመብል ሲደርስ ለውበቱና ለይበልጥ ጥፍጥፍው በዘይት ይለወጣል። ከዚያም በዘይት መታሸትና መቀባት የተነሳ እያብለጩለጩ ኑ ብሉኝ፤ ቆርጥሙኝ እያለ ይጣራል። ከዚያም ማንም ይሻማል። ሰነፍም ያደቀዋል። አገልግሎትም ለሁሉ የሚጠቅምና የሚመች እንዲሆን አገልጋይ ሲያሰፈልግ በእሳት ይቆላል፤ በሙቀጫም ይወቀጣል። ለማዕድ ሲደርስ ግን የእግዚአብሔር የአገልግሎት ቅባትና ዘይት አላምሮ ባለ ጣዕም፣ ባለ ውበት፣ ለብዙዎችም ጠቃሚና የብዙዎችንም ልብ አላራፊ አድርጎ ያዘጋጀዋል።

አንድ ጊዜ በአሜሪካን አገር የሚኖሩ ቴ ዲ ጀክስ የሚባሉ የወንጌል አገልጋይ የተናገሩት ትዝ ይለኛል። የእኚህን ሰው አገልግሎት በጣም

የወደደና ያደነቀ አንድ ሰው ከአንድ ትልቅ ስብሰባ በኋላ እርሳቸው ወደሚገኙበት እንደ ምንም ተጠግቶ እንደ አንተ ያለ ታላቅ አገልጋይ መሆን ስለምፈልግ እጅህን ጭነህ ጸልይልኝ ብሎ ይጠይቃቸዋል። እኚህም ሰው ለምን ይህን ፈለግህ? ምንስ ያደርግልሃል? ቢሉት እንዴ እንዲህ ባሉ ትላልቅ አዳራሾችና የኳስ ሜዳዎች በብዙ ሺህ በሚቆጠር ሕዝብ ፊት ቆሜ ጌታን ማገልገል ስለምፈልግ ነው ብሎ መለሰላቸው። እንግዲያስ እንጸልይ ይሉትና ሰውየው እጁን ዘርግቶ የነገው ቴ ዲ ጀክስ ለመሆን ቅባት ሲጠብቅ አኚያ የወንጌል ሰባኪ እግዚአብሔር ሰውየውን እርሳቸው ባለፉበት የመከራ ዓይነት ውስጥ እንዲያሳልፈው፤ በተጠሙት ጥማትና በተራቡትም ረሀብ እንዲነክረው፤ በደረሰባቸው ታላላቅ የመከራ እሳት ውስጥ እየከተተ እንዲጠብስው እየጸለዩ ላለ ሰውየው ደንግጦ ጸሎቱን እንዲያቆሙ ይጠይቃል። ከዚያም ምነው እኔ እኮ የፈለግሁት፣ እንድትጸልይልኝም የጠየቅሁት እንደ አንተ የተከበረና የተወደደ ሰባኪና አገልጋይ መሆን እንጂ መከራው ምን ያደርግልኛል? ብሎ ቢጠይቃቸው በመጀመሪያ በዚያ ውስጥ ሳያልፉና ለማለፍም ፈቃደኛ ሆነው ዋጋን ለመክፈል ሳይዘጋጁ እንዲህ ወዳለው አገልግሎት መድረስ መች ይቻልና ብለው መለሱለት። ይህ ሰው የፈለገው በአቋራጭ ልቡ ወደ ተመኘና ወደ ፈለገው የአገልግሎት ዓይነትና ስፋት መድረስንና መግባትን እንጂ ወደዚያ ለመድረስ የሚያስፈልገውን ለማወቅም ሆነ በዚያም ውስጥ ለማለፍ የተዘጋጀ አልነበረም።

የወይራ ፍሬ ለቀማና ከተለቀመውም ፍሬ የዘይት ጨመቃ ሂደት ስላይ የተመለከትነውን እሳብ ደሀና አድርጎ፣ አጉልቶና አገልብቶ ያሳየናል። የወይራ ፍሬ ሲለቀም በመጀመሪያ ዛፉን በብርቱ በመወዝወዝ ከዛፉ ላይ ፍሬው እንዲራገፍ ይደረጋል። በዛፉም ላይ

ምንም ፍሬ እንዳይቀርም ዛፉ በዱላ ይደበደባል። አለቀርቶ ይዟት የነበረውን ፍሬ ሁሉ አስከሰጥ ድረስም ይዠለጣል። ከዚያም የረገፈው የወይራ ፍሬ ተሰብሰቦ እየታሸ ይጨፈለቃል። በዚህ መፈጨትና መዳመጥ ውስጥ እጅግ የተወደደና የጣፈጠ የወይራ ዘይት ይፈሳል። ይህም ዘይት ለመብል፣ ለመድኃኒት፣ ለመብራትና ለውበት የሚጠቅም ይሆናል (ዘሌ. 24፥1-2)። ይህ በዘሌዋውያን የተገለጸው ተወቅጦ የተጠለለ የወይራ ዘይት በመክራ ስለ ተወቅጠውና ስለ ተጠለለው ስለ ጌታ ኢየሱስም ምሳሌ ሆኖ የቀረበ ነው። ለዚህም ነው የእግዚአብሔር ቃል ስለ ጌታ ኢየሱስ ሊመሰክር “ምንም እንኳ ልጅ ቢሆንም ከተቀበለው መክራ መታዘዝን ተማረ” በማለት ስላላፈበት መክራ የሚተርከው (ዕብ. 5፥7-10)። ስለዚህ ለጥቅም የደረሰ በነ ነገር ሁሉ እንዲሁ ከሜዳ አይታፈሰም። ለዚህም ነው ጳውሎስ ስለ ጢሞቴዎስ መልካም አገልግሎት ሲናገር የማያላፍር ሠራተኛ ሆኖ ለመገኘት መፈተንና መፈተሽ እንዳለ የሚገልጸው (2ኛ ጢሞ. 2፥15)። ያለማሳሰብ መሪባ ክርክር እግዚአብሔር ወደ አዘጋጀልን የአገልግሎት ሙላት እንዲያው ዘው ማለት አይቻልም። እግዚአብሔር ለራሱ ገንዘብ ያደረጋቸው ብዙ የቤቱ ባለሟሎች የየግልና የየጓዳቸው ታሪክ ቢተረክ ሁሉም የሚሉት የየራሳቸው የሆነ ያለፉበትና የሚያልፉበት የተለያዩ ይህን መሳይ ጎዳና አለ። ለወርቅ ጥራቱ አላቱ ስለሆነ ጌታ የእርሱ የሆኑትን ሁሉ ያለ መለቀል አልተዋቸውም (ማቴ. 10፥38፤ ማር. 8፥34፤ ሉቃ. 14፥27)። በዚህም ምክንያት ለጌታ ርስት የሆኑ የመቅደስ አገልጋዮች በዚህ የክርክር ሙግት ውስጥ አለፉ።

3ኛ. ስለ አባቱና ስለ እናቱ አላየሁም ላለ፤ ወንድሞቼንም ላላሰተዋለ፤ ልጆቼንም ላላወቀ

ሌዊ ራሱን ለእግዚአብሔር የለየ ስለሆነ በመጀመሪያ በዙሪያው ካሉ ቤተሰቡ ሁሉ አብልጦ የአምላኩን ፈቃድ ለማከናወን ራሱን አላልፎ ሰጠ። ከአባቱ፣ ከእናተ፣ ከልጆቹና ከወንድሞቹ ይልቅ ለእግዚአብሔር ለመታዘዝ ጨከነ (ዘጸ. 32፥25-29)። በዚህ ከፍል እንደምናይ ሌዊ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም እጁን በሰይፉ ላይ አደረገ። በገዛ ወገኖቹም ላይ ቢሆንም እንኳን ስለ አምላኩ ትዕዛዝ ልቡን አበረታ። ለእግዚአብሔር የተቀደሰውን ለማድረግ ወደኋላ አልተመለከተም።

እንዲሁም ጌታ ኢየሱስ እርሱን ሊከተሉ የሚወዱ ሁሉ በሕይወታቸውና በኑሮአቸው ውስጥ ሊኖር ስለሚገባው ቅደም ተከተል እንዲህ ሲል አለታወቀ፡-

“ማንም ወደ እኔ የሚመጣ ቢኖር አባቱንና እናቱን ሚስቱንም ልጆቹንም ባይጠላ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም” (ሉቃ. 14፥26)። ይህ ትዕዛዝ ጌታን ያወቀና የተቀበለ ሁሉ በአባትና በእናቱ ላይ እየተነሳ ወልደው ያላደጉትንም እየጣለ ይኮብልል ማለት ሳይሆን በእግዚአብሔር አላብ ላይ ጣልቃ እየገቡ የእግዚአብሔርን አላብ ሊያግዱና ሊያዘገዩ እንዳይችሉ ለማሳየት ነው። የመጀመሪያው ተቀዳሚ ለፍራ በሕይወታችን ለአምላካችን ለእግዚአብሔር ሊሆን እንደሚገባ ለማስታወቅና ለማስታወስ ነው።

ጌታን በተቀበልኩበት ጊዜና በታ ይኖሩ የነበሩ በርካታ ክርስቲያኖች ይህንን ዋጋ እየከፈሉ የሚወዱትን ጌታ በኑሮና በሕይወታቸው ሲያከብሩ አይቻሉም። ብዙዎች ከሚኖሩበት ቤት በወላጆቻቸው ተባረዋል። ከልጅነት መዝገብ ስለ ጌታ ተፍቀዋል።

ወንድሞቻቸውንና እህቶቻቸውን እጥተዋል። ከሰፈር እድርና ማህበር ተባረዋል፤ ከዘመድ አዝማጽ ሁሉ ተገልለዋል። ብዙዎች በወህኒ፣ እንዳንዶችም በእስትንፋሳቸው ዋጋን እየከፈሉ በሁሉ ግን ስለ ወደዱትና ስለ ተገዙለት አምላክ ሲሉ የሚደርሱባቸውን መከራ ሁሉ እየቻሉና በብዙ የሰደት አለንጋም እየተገረፉ እስከ ሞት እንኳ ታማኞች ሆነዋል። ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩን የሚችል በሰማይም በምድርም እንደሌለ ቃሉም ይመሰክራል (ሮሜ. 8፥35-39)። ከአባትና ከእናትም በላይ የራሱን ሕይወት በመስጠት ማንም በሌለው ፍቅር የወደደን እርሱ ብቻ ስለሆነ ከሁሉ አስቀድመን በመጀመሪያ በፍጹም ልባችንና ኃይላችን እርሱን ልንወደው፣ ልንታዘዘውና ልናመልከው የተገባ ነው ።

“ኔታ አምላክህን በፍጹም ልብህ ነፍስህም በፍጹም አሳብህም ውደድ። ታላቂቱና ፊተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት” (ማቴ. 22፥37)።

**4ኛ. ቃልህን አደረጉ፤ ቃል ኪዳንህን ጠበቁ፤ ፍርድህን ሊያዕቆብ ሕግህንም ለእስራኤል ያስተምራሉ**

የሌዊ ወገን ቃሉን አክብረው የተቀበሉ፤ እንደ ቃሉ የሚያደርጉ፤ ቃሉንም የሚጠብቁ እንዲሆኑ ተባለላቸው። ፍርድንም ለእስራኤል የተሟላ እያደረጉ የእግዚአብሔርን የኪዳንን ቃል ለወገኖቻቸው የሚያስተምሩ ታማኞች፤ ቃሉን በልተውና ጠግበው በዙሪያቸው ያለውን የሚያበሉና የሚያጠግቡ እንዲሆኑ የተመረጠ ነገድ የኔታም ወገን ሆኑ። የሌዊ ወገን በኔታ የተወደዱ፤ ለኔታም የተለዩና ቃሉንም ለሌሎች የሚያስተምሩ ብቻ ሳይሆን የሚያስተምሩትንም ቃል

የሚያደርጉና የሚጠብቁ መሆን እንዳለባቸው ከዚህ ምርቃት እንመለከታለን።

ቃሉን የሚያስተምር ወይም ሊያስተምር የሚወድ በመጀመሪያ እርሱ የተማሪ መሆን ያስፈልገዋል። የሚያስተምረውን ባያውቅ ሰው አስተማሪ ሆኖ ቢነሳ ሊያስተምር ባለው አሳብ ላይ ከተማሪው የተለየ እውቀት በለማይኖረው እንዲያው ከመፋጠጥ ያለፈና የዘለቀ ነገር አይኖርም። ከበዛም የአራምባና የቆቦ ዝላይ ብቻ ይሆንና የእድሜ አካል የሆነውን ሰዓትን እየገደሉ በራስ መቀለድ ሆኖ ይቀራል። እንዲህ ካለው የትምህርት ስፍራ የሚቀለም ወይም የሚቀለም ብዙም አይኖር። ማርያም ለመማር በኔታ እግር ሥር ተቀመጠች (ሉቃ. 10፥39)። በዚህ በማርያም ትምህርት ቤት ገብቶ ከኔታው መማር የማይወድ፣ ከኔታው እግር አጠገብ ተቀምጦ ማዳመጥና መቀበልን የማያውቅ የሚያስተምረውና የሚሰጠው ብዙ ስለማይኖረው ዘላቂ እዳማጭ አያገኝም። ጥቂት ቢያገኝ እንኳ ለአጭር ጊዜ ብቻ ይሆናል። እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል ሲገለጥና ሰው በመጀመሪያ ለራሱ የተቀበለውን ለሌሎች ሲሰጥ፤ ያኔ የሰሚዎች ልብ ይከፈታል። የሚነገረውም ቃል ጉልበት ያለው ይሆናል። ያስተምረን ዘንድ እግዚአብሔር መልካሙን መንፈሱን ስለ ሰጠን ( ) ሌሎችን ለማስተማር ከመነሳታችን በፊት ዕለት ተዕለት ከእግሩ ሥር እየተቀመጥን መማርን ማዘውተር ያስፈልጋል። ይህንን ብናደርግ ራሳችንንና የሚሰሙንን እናድናለን። ሙሴ እንደ ዘመረው ዝማሬ፡- እንደ ዝናብ የምትፈሰንና እንደ ጠል የምትንጠባጠብን፤ በልምላሜም ላይ እንደ ጤዛ፤ ሣርም ላይ እንደ ካፊያ (ዘዳ. 32፥1-2) የሆነችን ትምህርት ለማስተማር በመጀመሪያ በዋናው መምህር እግሮች ስር ተቀምጦ መማር እማራጭ የሌለው ብቸኛ መንገድ ነው።

ዘመንገድ፡-

ከእግርሀ ሥር መሆን ግሩም ነው

ቃልህን መማር መልካም ነው

የማይጠገብ እድል ነው ጌታ ሆይ፡- እንዳለው

ለመስጠት ከመቸኮል በፊት ለመቀበል ማዘውተር እጅግ ይበጃል። የራስ ቤት ፈርሶ የሌላውን ለመገንባት ቢሮጡ ያለ እውቀትና ልምዱ ስለሚሆን ሁሉም የተራብ በሚዳም አዳሪ ሆኖ ይቀራል።

5ኛ. በፊትሀ ዕጣንን በመሠዊያህም የሚቃጠል መሥዋዕት ይሠዋሉ

ሌዋውያን በእግዚአብሔር ፊት ለመቅደስ አገልግሎት፤ በፊቱም መልካም መዓዛ ያለውን ዕጣን ለማጨስና የሚቃጠልንም መሥዋዕት ለማቅረብ ለእግዚአብሔር የተለዩ ወገኖች ነበሩ። በመቅደስ የሚቀርቡት ዕጣንና የሚቃጠል መሥዋዕት በእግዚአብሔር ፊት ለዘላለም መልካም መዓዛ ሆነው እንዲኖሩ የተገባቸው የቅዱሳን ምልጃና ጸሎት ምሳሌዎች ናቸው (ራዕ. 5÷8፤ ራዕ. 8÷3-5)። ፍርድን ለያዕቆብ ሕግንም ለአስራኤል ማስተማራቸው (የእግዚአብሔር ቃል) በፊቱም ዕጣንንና በመሠዊያውም ላይ የሚቃጠልን መሥዋዕት ማቅረባቸው (ለቅዱሳን የሚሆን ጸሎትና ምልጃ) የቱሚምና የኡሪም የመሸከማቸውም ተምሳሌቶች ናቸው።

ሌዋውያን በመቅደስ ያቀርቡት የነበረውን የዕጣንና የመሥዋዕት ዓይነት፤ በዚያም ውስጥ የተገለጸውን እጅግ የበዛ ምሥጢር ለመተንተን የዚህች መጽሐፍ፣ ዓላማ ስላይደለ ወደዚያ ዘልቄ አልገባም። እግዚአብሔር ቢፈቅድና ብንንኖር ያንን በለፋት የሚተነትኑ ሌሎች መጻሕፍትን እያዘጋጀሁ ስለሆነ በዚያ እንገናኝ። ሆኖም አንድን ነገር

እዚህም መጥቀሱ ተገቢ ነው። ሌዋውያን በጣም የበዙ መሥዋዕቶችን በተለያዩ ጊዜና ወቅት ለተለያዩ ጉዳይ በእግዚአብሔር ፊት ያቀርቡ ነበር። የሚያቀርቡትም መሥዋዕቶች ሁሉ በራሳቸው በቂና ሙሉ ስላይደሉና ስላልነበሩ በብዛት ይቀርቡ ነበር። የተለያዩ እንስሶችም መሥዋዕት ሆነው በተለያዩ ጊዜ ለተለያዩ ሥርዓቶች በአንድ ወይም በጥምር ይቀርቡ ነበር። ሁሉን ግን ፈጽሞ፤ በራሱም በቂና ሙሉ ሆኖ ስለ ሁሉም ሰለንዴም ለሁልጊዜም እውነተኛ መሥዋዕት ሆኖ የእግዚአብሔር በግ ታረደ። የሚቃጠል መሥዋዕት ሆኖ ቀረበ። የኃጢአትም ዋጋ ለሁሉ ተከፈለ (ዮሐ. 19÷30፤ ሶብ. 9÷11-14፤ ዕብ. 10÷11-12)።

6ኛ. አቤቱ ሀብቱን ባርክ፤ የእጁንም ሥራ ተቀበል

የሌዊንና የነገዱን ሀብት በሁለት መንገድ ማየት እንችላለን። ሁለቱም እግዚአብሔር ለሌዊ ወገን ሀብታቸው እንዲሆን እርሱ ራሱ ደንግጎና ለይቶ የሰጣቸው ሀብቶች ናቸው። እነርሱም፡-

ሀ. እግዚአብሔር ሀብታቸው ሆነ

ሌዋውያን ለእግዚአብሔር ለለዩ ሀብታቸው እግዚአብሔር ሆነላቸው። ሀብታቸው እርሱን ማገልገል፤ ርስታቸውም የቤቱ አገልግሎትና የእግዚአብሔርም ደስታ ሆነላቸው (ዘኁ. 18÷20)። ለለዚህ አገልግሎታቸውና ሕይወታቸው የተባረከ እንዲሆን ሙሴ መረቃቸው። የእጃቸውንም ሥራ አምልኮአቸውን እግዚአብሔር እንዲቀበል፤ በፊቱም መሥዋዕታቸው የተወደደ እንዲሆን ስለ አገልግሎታቸው ባረካቸው። ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ለለዩ ሁሉ የሚያገልግሉት እምላክ እድል ፈንታቸው ነው። እነርሱም የእርሱ

እድል ፈንታ ናቸው (ዘዳ. 32:9፤ ኢዮ. 31:2፤ መዘ. 119:57፤ ሰቆ ኤር. 3:24)።

**ለ. ወደ እግዚአብሔር ኅተራ የሚሰበሰብ አሥራት ሀብታቸው ሆነ**

ሌላው የሌዋውያን ሀብት ወደ እግዚአብሔር ኅተራ የሚሰበሰበው አሥራት ነው። ምንም እንኳን ከሌሎቹ የእስራኤል ወገን ጋር ተቆጥረው ርስት ባይካፈሉም ከአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ኤፍሬምና ምናሴን ጨምሮ የሚሰበሰበው አሥራት ከመቶ አሥር እጅ ለእነርሱ የተሰጠ ርስት ሆኖ ተቆጠረ። ስለዚህ የተቀረው የእስራኤል ነገድ ሁሉ ከመቶ አሥሩን ሲስጥ የሚተርፈውና መጠቀሚያ ሆኖ ለሕዝቡ የሚቀረው ዘጠና በመቶ የሚሆነው ገንዘብ ወይም ንብረት ነው። ለሌዋውያን ግን መተዳደሪያ እንዲሆንላቸው የተሰጣቸው መቶ ሃያ በመቶ የሚሆነው ሲሆን እነርሱም ልክ እንደ ሌላው ወገን ሁሉ ከዚያው መልሰው አሥራትን ይሰጣሉ (ዘኁ. 18:21)። ስለዚህ ምንም እንኳን የመሬት ርስት ባይኖራቸውም እንደ ማንኛውም የእስራኤል ነገድ በተሟላ ኑሮ እንዲኖሩ ሀብታቸውን እግዚአብሔር ባረከ። ስለ ሌዊ ሀብት መባረክ ሙሴ ሲጻልይ ጸሎቱ ስለ እስራኤል ነገድ ሁሉ በረከት ነው። ሌላው ነገድ ካልተባረከ የሌዊም በረከት የተወሰነ ይሆናል። የሌዊ መባረክ ደግሞ የሚያሳየው የሌላውን ነገድ ሁሉ መባረክ ነው። አሥራት በብዙ ወደ እግዚአብሔር ኅተራ ቢሰበሰብ ሰጪው ሕዝብ በብዙ በረከት መታደሉን ያመለክታል። ስለዚህ እግዚአብሔር ሌዋውያኑን ሊባርክ ሲፈልግ ሕዝቡን ይባርካል። ሕዝቡም አብልጦ በረከትን ቢፈልግ ለሌዋውያኑ የተገባውን በጊዜው ወደ መቅደስ ያመጣል።

በዚህም የቤተክርስቲያን ዘመን እንደ ሌዋውያን ለጌታ ራሳቸውን ሰሰጡ የታዘዘ በረከት ለእኛም እንዲሆን ወደ ጌታ ኅተራ ማምጣት የተገባንን በጊዜው ማስገባትን አንርሳ። እንደ ማናችንም ተመችቷቸው፤ ሳያዘኑና ሁሉንም በመተዋቸውና ያስ ርስትም በመቅረታቸው ሳይጸጸቱ ማገልገል እንዲችሉ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ርስት መንፈግ እይዛባም። እግዚአብሔር የሰጣቸውንስ ከልካይ ማን አደረገን? በማሳሰብና በመረባ ለተፈተኑ አገልጋዮች የልባቸው ጩኸት ብርና ወርቅ ሳይሆን የአምላካቸው ቤት አገልግሎት ስለሆነ በሙሉ ሕይወታቸው በመሰጠት ጌታ በሰጣቸው ፀጋና ኃይል መሮጥ እንዲችሉ የተገባቸውን ሳይነፈጉ ማገልገል ይገባቸዋል። ሰዎች ናቸውና እንደ ሰዎች ስለሚበሉትና ስለሚጠጡት ሲያስቡ፤ ስለ ልጆቻቸውና ስለ ሚስቶቻቸው ነገ ሲጨነቁ ጉልበታቸው እንዳይደክም፤ ስው ሠራሽና ቁንቁን አበጀሽን ፈተናዎች ከላያቸው ላይ ልናነሳላቸው ያስፈልጋል። በተለይ በአገራችን ብዙ አገልጋዮች እየተነሱ ለጌታና ከጌታ ለሆነ ጥሪ ምላሽን እየሰጡ ሲያገለግሉ ሆዳቸው እህልን መነፈጉ፤ እፋቸው ከውኃ መለገሙ፤ አካላቸው ከደሀና ከንጹህ ልብስ መታረዙ፤ የእግራቸውም ጫማ ከሥሩ የተነደሰ መሆኑ አግባብ አይደለም። ይህንንም እያየ እንዳላየ መሆን፤ ሰምቶም እንዳልሰማ መምስል ያስጠይቃል። እንዲያውም እስኪፈፈፈ በደል ይሆናል። እንግዲህ እንደ ጌታችን ትምህርት የእግዚአብሔርን ስለእግዚአብሔር የቄሳርንም ለቄሳር በጊዜው ማደላደልን እንዳገረሳ (ማቴ. 22:21)። ቄሳር እንኳ ለራሱ ስለሚያውቅበት እዚያው ገና እጅ ሳይነካውና ዓይንም ሳያየው ከእኛታው የቻለውን ያስቀርና የተቀረችውን ስደመውዘተኛው ያስተሳልፋል። ቀረጡ በጊዜው መሰብሰቡና ወደ ማዕከላዊ ግምጃ ቤቱ መከማቸቱ የመኖር እስትንፋሱ

ዋስትና ስለሆነ ቁሳር ለራሱ አይሰዝንም። ታዲያ ምነው የእግዚአብሔር ብቻ በአስታዋሽ፣ አንዳንዴም በልመና ሆነ? በእግዚአብሔር የታዘዘው በረከት ተካፋዮች እንድንሆን (ሚል. 3+10-12) ለጌታ የተገባውን ወደ ጎተራው ማምጣትን እንዘንጋ። ያ ለእግዚአብሔር ቤት አገልጋዮችና ለመቅደሱም ሥራ በጌታ የተደነገገና የተሰጠ ሀብት ነው።

7ኛ. የሚነሳበትን ወገብ ውጋው፤ የሚጠሉትም አይነት

ሌዊ እግዚአብሔር ርስቱ የሆነለት የአምላኩ መቅደስ አገልጋይ ስለሆነ ጠባቂው እርሱው አምላኩ እንዲሆንለት በሙሴ ተመረቀ። ስለ ራሱ ሲሟገት የመቅደስ አገልግሎት እንዳይጓደልና እንዳይታገል ከሚነሱበትና ከሚጠሉት ስለ ሌዊ የሚቆም እግዚአብሔር ሆነ። ምንም እንኳ ሌዊ ወደ መቅደስ አገልግሎት ከመምጣቱ በፊት እጆቹ ለሰይፍ የቀኑ ቢሆንም ለመቅደስ አገልግሎት ራሱን ለጌታ ክቀደስ በኋላ እጆቹ ስጣንን የሚያጥኑና መሥዋዕትን ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡ በመሆናቸው፤ አፉም አምላኩንና ሕዝቡን የሚባርክበት በመሆኑ ራሱን የሚከላከልበት ምንም ነገር አልቀረሰትም። ስው ራሱን ክእጥቂ ለመከላከል እጆቹ ወይም አፉ ያስፈልጉታል። በጉልበት ግብ ግብ የሚዳፈሩትን በቡጢ እየደጋገሙ ያቀምሱታል፤ በእጅ ግጥሚያ ያልቻሉትንና የፈሩትን ደግሞ በአፍ ቃል ውርጅብኝ ያደክሙታል፤ ብሎም ይዋጉታል። እነዚህ ሁለቱም ለሌዊ መሳሪያ ሊሆኑ ስላልቻሉ በምትኩ እግዚአብሔር ጠባቂና ስለ እርሱም ተዋጊ ሆነለት።

ደጋግመው እየተነሱ እንዳይገዱት የሚነሱበትን ወገብ እግዚአብሔር እንዲወጋለት ተመረቀ። ወገቡ የተወጋ፤ አክርካሪው የተመታ እድል ፈንታው የሚሸመደመድ ሽባ መሆን ነው። ክላንገት

እንስቶ በወገብ መካከል የተዘረጋው የወገብ የነርብ ገመድ እጅግ በጣም ጥንቃቄ የሚያስፈልገው የሰውነት ክፍል ስለሆነ ይህንን የሰውነት ክፍሉን የተመታና የተገዳ ብዙ ጊዜ እጅ እግሮቹን ዳግም ሳይጠቀምባቸው ያጣቸዋል።

እግዚአብሔር ለራሱ የተለዩትንና እድል ፈንታው የሆኑትን ሕዝቡን እንደ ዓይኑ ብሌን ይጠብቃል። እናንተን የሚነካ የዓይኔን ብሌን እንደሚነካ ነው በማለት እያስረገጠ መውጣት መግባታቸውን ይጋርዳል። በቀባቸውና በነብያቱ ላይ ክፉ እንዳይደረግ፤ ሰውም ግፍ እንዳያደርግባቸው እግዚአብሔር ተከላካይ ሆነላቸው። ስለ አገልጋዮቹ እግዚአብሔር ነገሥታትን ይገሥጻል፤ በምድር ላይ ረሀብን ይጠራል፤ የእህልንም ኃይል ይስብራል (መዝ. 105፣ 14-16)። እግዚአብሔር ስለ ወዳጁ ስለ አብርሃም ከፈርዖንና ከአቤሜሌክ ጋር በሣራ ጉዳይ ተሟገተ። ብርቱ የሆኑ እነዚህ ነገሥታት በአብርሃምና በቤቱ ላይ ክፉ እንዳያደርጉበት እግዚአብሔር ስለ እርሱ ቆመለት (ዘፍ. 12፣ 10-20፤ ዘፍ. 20፣ 1-7)። ያዕቆብን እጎቱ ላባ እንዳይገዳው እግዚአብሔር በሌሊት አስጠነቀቀው። እጁንም በባሪያው ላይ እንዳያነሳ እስታወቀው። እግዚአብሔር ለያዕቆብ አጥር ሆነለት ( ዘፍ. 31፣ 7-9፤ ዘፍ. 31፣ 21-42)። እግዚአብሔር የእርሱ አገልጋይ ከነበረ ከኤልያስ ጋር ቆመ። እንዳይገዱት፤ ሰውም ክፉ እንዳያደርግበት ጠበቀው። ክፉና አስደንጋጭ ከሆነ ከኤልሳቤል ቁጣና የሞት ዛቻ እዳነው። ስለ እርሱ ነገሥታትን ገሠጸ፤ በምድርም ላይ ረሀብን ጠራ። ስለ ብዙዎች መተረክ ቢቻልም ስፍራና ጊዜም አይበቃም። እውነቱ በጊዜና በቦታ ሳይወስንና ሳይገታ በወደዳቸው ዙሪያ የሚሆን አምላካዊ ጥበቃ መኖሩ ነው።

ሕዝቡን የሚጋርድና የሚጠብቅ፤ ዓይኖቹንም ዘወትር በሚፈሩት ዙሪያ የሚያደርግ እግዚአብሔር ሰሙ ለዘላለም ብሩክ ይሁን። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ላይ የሚነሱ አይለሙም፤ ነገራቸውና ሥራቸው፤ ግዛታቸውም እከርካሪውን እንደ ተመታ ኅበዘ እየተሸመደ ወደ እዘትት ይወርዳል። ይህንን ሁሉ በእግዚአብሔር ቤት በኖርንበት ዓመታት ውስጥ አይተን ተገርመናል፤ በምትንም ተደንቀናል። “እስራኤልን የሚጠብቅ አይተኛም እያንቀላፋም (መዝ. 121፥1-8፤ መዝ. 124፥1-8)። ሳይተኛና ሳያንቀላፋ፤ ሳይደክምና ሳይታክት የሚጠብቀን እምላክ ስላለን በሙ ለዘላለም የተባረከና የተመሰገነ ይሁን።

የእግዚአብሔርን ማዳን መጠበቅ የማይችሉ ግን ስለ ራሳቸው መሟገት ሲጀምሩ እጃቸውንና እፋቸውን ያገድፋሉ፤ ያሳድፋሉ። ለእግዚአብሔር የቀደሱትን የሰውነት አካላቸውን ያረከሳሉ። በዚህም ምክንያት የመቅደስ አገልግሎት ይገዳል። የተቀደሰና በሕዝቡም ላይ የተጠራ የእግዚአብሔር በም ይወቀሳል፤ መዘበኛና መሳለቂያም ይሆናል። የጠላትም ፍላጎት ይሄው ነው። በትርን በላያችን በማብዛት የጣልንና የተውነውን ዱላ እንድንመዝ እያቻኮለ ይገፋፋናል፤ ለበቀልም ያጣድፈናል። በዚህም ድርጊታችን ሀሊናችንን እየቀጠቀጠ እርሱው በመጣው ጣጣ በክብ መልሶ እየገዳ ያበቃልናል። በተግባራችንም የእግዚአብሔርን የተቀደሰ ስም አበዳቢዎች ያደርገናል። የወደደንና ያክበረን እምላክ ሕዝቡንና ቤቱን ከዚህ ኃፍረት ይጠብቅ። ይህ ሁሉ እንዳይሆን ግን ለባሪያዎቹ ተሟጋች አድርጎ እግዚአብሔር እራሱን ጠባቂ አደረገ። ክእኛ ዱላ መምዘዝ ይልቅ የእግዚአብሔር ጥበቃና በቀል ስለሚበልጥ እኛ ለእኛ የተገባውንና የታዘዘውን በማድረግ እንትጋ፤ እግዚአብሔርም

የእርሱን ድርሻ ይፈጽማል። የራሱንም ድርሻ በመጠበቅና በመፈለግ እግዚአብሔር አይታማም! ቃልና ኪዳኑን ሊፈጽም ሁልጊዜ ከቃሉ በስተኋላ ይተጋል።

“እግዚአብሔርም፡- እፈጽመው ዘንድ በቃሌ እተጋለሁና መልካም አይተሃል እለኝ” (ኤር. 1፥12)

# ምዕራፍ አራት

## ይሁዳ

ዘፍ. 49÷8-12፤ ዘዳ. 33÷7

ይሁዳ ለያዕቆብ ከልያ የተወለደው አራተኛው ልጅ ነው (ዘፍ. 29÷35)። ልያም እግዚአብሔር ይህን ወንድ ልጅ ጨምሮ ስለ ሰጣት እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ ስትል ይሁዳ ብላ ሰየመችው። የሰሙም ትርጓሜ ምስጋና ማለት ነው። የሴፍን እንሽጠው እንጂ እንግደለው ብሎ ለየሴፍ በሕይወት መቆየት ምክንያት የሆነው ይሁዳ እንደሆነ ይታወቃል (ዘፍ. 26÷27)። አስቅነት ለሮቤል ጓላም ለሰምዖንና ለሌዊ በላልሆነ የአለቅነትን ሥልጣንና በረከት ይሁዳ ተቀበለ። ይሁዳ በብዙ ሰፍራ በወንድሞቹ መካከል አንደ መሪ ሆኖ ስለ አነርሱና ስለ ገጠመኞቻቸው ሲናገር እናየዋለን። በአባታቸው በያዕቆብና በግብጽም አለቆች ፊት እየቀረበ ሰላላቸው ጉዳይ ያሰረዳ የነበረው ይሁዳ ነበር።

ያዕቆብ ይሁዳን እየመረቀ መጪውን የይሁዳን ዘመን ሲናገር ብዙን ክፍል ጨምሮ የሚገልጠው ሊመጣ ያለውን የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስን ትንቢታዊ መልእክት ነበር። ይሁዳ የተባለለት ምርቃት እንዲህ በማለት ይጀምራል፡-

1ኛ. ወንድሞችህ አንተን ያመሰግኑሃል፤ የአባትህ ልጆች በፊትህ ይሰግዳሉ

ይሁዳ በወንድሞቹ ፊት የተመሰገነ፣ የአባቱም ልጆች ለእርሱ የሚገዙና የሚሰግዱለት እንዲሆን በያዕቆብ ተመረቀ። በወንድሞቹ መመስገን ምናልባት ወንድሞቹ የየሴፍን ደም በክንቱ እንዳያፈሱ+

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው 35

በጉድጓድም እንዲሁ ሞቶ እንዳይቀር ወደ ግብጽ እንዳሸጡት በማድረግ ደምን ከማፍሰስ እንዳዳናቸው በመቁጠር ይሆናል። በጓላም ይሁዳ የመንግሥትን በትር እንዲይዝ ስለ ተመረቀ ወንድሞቹ ለእርሱ በፊቱ መሰገዳቸው በመንግሥቱም ግዛት መኖራቸው የማይቀር እንደሆነ በያዕቆብ ምርቃት ተገለጸ።

የዚህ ትንቢታዊ መልእክት የጌታ ኢየሱስን በወንድሞቹ መመስገንና ፍጥረትም ሁሉ ለእርሱ መሰገድና መገዛቱን ነው። ጌታ ኢየሱስ በአባቱ ፊት በኩር ሆኖ ብዙዎችን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በመስቀል በክፈለው ዋጋ እስገባ። ወንድሞቹ ብሎ በሚጠራቸውም መካከል በኩር ሆኖ በሁሉ አጅግ የተወደደ ሆነ (ዕብ. 2+10-18)። በፊቱም ወድቀው የሚሰግዱለት ወንድሞቹ ብቻ ሳይሆኑ የናቀትና የጠሉትም ጭምር በብዙ ዋይታና እሪታ፣ በብዙም ጸጸት በፊቱ ግርማ ስር እየወደቁ ይሰግዳሉ። ጌታና እምላክ ለሆነ ለእርሱ የተገባውን ክብር ይሰጣሉ (ፊል. 2+9-11፤ ራዕ. 1+7-18)።

2ኛ. አጅህ በጠላቶችህ ደንደሰ ላይ ነው፤ ይሁዳ የአንበሳ ደቦል ነው፤ ልጄ ሆይ ከአደንህ ወጣህ፤ እንደ አንበሳ አሸመቀ፤ እንደ ሴት አንበሳ አደባ፤ ያስነሳውስ ዘንድ ማን ይችላል?

ይሁዳ በዚህ በፍራ ጉልበቱ አፍላና ብርቱ በሆነ በደቦል አንበሳ ይመሰላል። እንደሚያደባ፣ ወደ አደንም እየወጣ አሸምቆ እንደሚይዝና እንደሚመታ ደፋርና ጽኑ አንበሳ አድርጎ ያዕቆብ ይሁዳን ይስለዋል። በጠላቶቹም ላይ ሲነሳ ያለ ርገራጌ አጆቹን በደንደላቸው ላይ አያኖረ እስትንፋሳቸውንም እያሳጣ ሊጎዳቸው የሚችል ጀግና እንደ ሆነ ይገልጻል። አንበሳ የኃይልና የብርታት፣ የበላይነትና የገዥነት፣ የማይበገርም ጉልበት ምልክት ነው። የአንበሳ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው 36

ደቦል የነገሥታት ልጆች ምሳሌ ሆኖም በምጽሐፍ ቅዱስ ተጠቅሶ ይገኛል (ሕዝ. 19+1-9)።

የይሁዳ በአንበሳ ደቦል መጠቀስና መመስል፤ በጠላቶቹም ላይ እጆቹ የመበርታቱ ምሳሌነት የእውነተኛው የይሁዳ አንበሳ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መግቢያ ነው። ኢየሱስ የይሁዳ አንበሳ በመባል ይታወቃል (ራዕ. 5+5)። የጌታ ኢየሱስ እጆች በመስቀል ላይ በተዘረጉ ጊዜ የሞት ዕዳ በሞቱ ተከፈለ። የኃጢአትና የጥል ግድግዳ ፈረሰ። የጠላት ደንደስ በብርቱ ተመታ። አናቱ በመስቀል ሥራ ተቀጥቅጦ ኃይሉና ጉልበቱ ከአርሱ ተገፈፈ (ቆላ. 2+14-15)። አሁን ያለን ጠላት የኃይል እስትንፋሱ ከእርሱ የተወሰደበት፤ እስቅነትና ሥልጣኑ ተገፎ ከመንገድ የተወገደ፤ በጨለማ ውስጥ ብቻ እንደ ብርቱ አንበሳ የሚጮህ ነገር ግን የመስቀሉ ቃል ብርሃን ሲበራበት ደብቆኝ ባይ፤ ስፍራውንም ጥሎ ፈርጣጭ ነው።

ልጅ ባለሁ እንቅልፍ ለምኔ የምትባል መጽሐፍ ውስጥ ይመስለኛል አንድ ያነበብኩት ምሳሌያዊ ተረት ትዝ ይለኛል። ከሌላ መጽሐፍ ያነበብኩት ከሆነም አንባቢውን ይቅርታ አጠይቃለሁ። ታሪኩ ግን እንደዚህ ነው። አንድ ገመሬ ዝንጀሮ ኅምለል ኅምለል እያለ በታላቅ ኩራት እየተራመደ ሲዝናና ያየች አንበሳ ባዮችው ተገርማ በመጠጋት ጨዋታ ትጀምራለች። ዝንጀሮውም የብዙ ጀግንነቱንና የጦር ሜዳ ውሎውን ተረክላት። የእርሱን የሚመስል ጉልበት ያለው ሌላ ፍጥረት እንደ ሌለና ሁሉንም ከእርሱ ስር ያስገዛ ብርቱ እንደሆነም አጫወታት። ከላይ እስከታች አያየችው ከወደ መቀመጫው ያለውን ሰፊ ጠባሳ ምን እንደሆነም ብትጠይቀው ከብዙ ጦርነቶቹ መካከል በአንደኛው የቆሰለው የጦር ሜዳ ማስታወሻው እንደሆነ ገለጸላት። በመጨረሻም ስሙን ስትጠይቀው መብረቁ በመባል እንደሚጠራ

አስታወቃት። በሰማችና ባዮችው የተገረመች ይህች አንበሳ ባሏ ከአደን ሲመስስ ሁሉን አጫወተችው። አንተ የአንበሳት ሁሉ ንጉሥ ነኝ ትላለህ፤ ዛሬ ግን አውነተኛውን ኃይል ፍጥረት አየሁ። ነገም በዚህ በዓት ተመልሼ አመጣለሁ ብሎኛል በማለት የዕለት ውሎዋን ተረክቻለት። በሰማውም እየተገረመ በነጋታው በተባለው በዓት ከሩቅ ሆኖ አንበሳው ሲመስከት ያ ገመሬ ዝንጀሮ አየተንጎማለለ ከተፍ አለ። የተጠነሰሰውን ያላወቀው ዝንጀሮ እንደ ልማዱ የባጥ የቆጡን መዘላበድ ሲጀምር አያ አንበሳም ከች አለ። በዚህን ጊዜ የሚገባበት የጠፋው ያ ዝንጀሮ በላብ ተጠመቀ። አፉም ተሳሰረ። የጦር ሜዳው ወሬ ቀርቶ መንዘፍዘፍ ጀመረ። አንበሳው ሲያየው በየመንደሩ ተልከሰሰሽ የሰፈር ዝንጀሮ እንደ ሆነ አውቆ ለመሆኑ ለምህ ማነው ብሎ ቢጠይቀው ስሜ ብስብሱ ነው ብሎ መለሰለት። በሚያውቀው አንበሳ ፊት ማንነቱን ሲደብቅ አልቻለም። በማታውቀው ፊት መብረቁ የነበረው የሚያውቀው ሲመጣ ብስብሱ ሆኖ ተገኘ።

የይሁዳ አንበሳ ብርቱው ኢየሱስ ጠላታችንን ያለ ጉልበት እስቀርቶታል። ጠላት አሁን ያለው የጨላማ ሥልጣን ብቻ ነው። በማያውቁትና በማያዩት ፊት በድብቅ እንደ ብርቱ ራሱን ያቀርባል። መብረቁ ነኝ ይላል። በይሁዳው አንበሳ ፊት ግን የተራቆተ፤ አናቱም የተቀጠቀጠ፤ የተረታና የተሸነፈ ጠላት ነው (ቆላ. 2+14-15)።

3ኛ. በትረ መንግሥት ከይሁዳ አይጠፋም፤ የገዥም ዘንግ ከአገሮቹ መካከል፤ ገዢ የሆነው እስኪመጣ ድረስ የአሕዛብ መታዘዝ ለእርሱ ይሆናል

አለቅነትና ኃይል በብኩርናው ተገብቶት የነበረው ርቤል በባህሪውና በተግባሩ ያጣው አለቅነትና ኃይል ለይሁዳ ሆነ። ከይሁዳ በትረ መንግሥት እንዳይጠፋ ነገሥታት ከጉልበቱ እንዲወጡ ተመረቀ። ይህ በመጀመሪያ በእሴይ ልጅ በዳዊት ሙላትን አገኘ። ከይሁዳ ነገድ የሆነው ዳዊት ቀደም ሲል በይሁዳ በኋላም በእስራኤል ሁሉ ንጉሥ ሆኖ ነገሠ (1ኛ ሳሙ. 16+12-13፤ 2ኛ ሳሙ. 2+4፤ 2ኛ ሳሙ. 5+3)። ይህ ትንቢታዊ በረከት በዳዊት መንግሥ ጀመረውን ቢያገኝም ከይሁዳ ዘር በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ሙላትን አግኝቶአል። የይሁዳ መግዛት ገዥ የሆነው እስኪመጣ ድረስ ብቻ ነው። እውነተኛው ገዥ ሲመጣ ግዛቱን ለእርሱ እንደሚያሰረክብ በዚህ በያዕቆብ ምርቃት ውበጥ ተገልጾአል። ያም እውነተኛ ገዥ የይሁዳ አንበሳ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይህ የያዕቆብ ትንቢታዊ ቃልም በኋላ በነብዩ ሕዝቅኤል ተደግሞ ሲነገር እናያለን (ሕዝ. 21+27)። ሕዝቅኤል ይህን መልዕክት ያስተላለፈው በዚያን ዘመን በይሁዳ ላይ የመጨረሻ ንጉሥ ለነበረው ለቤዴቅያስ ነበር። የተገባው ኢየሱስ፤ የይሁዳው አንበሳ እስኪመጣ ድረስ ዘውድን ክራሱ ላይ አስወግድ አለው። በኢየሩሳሌም ላይ እውነተኛ የመንግሥት ዘውድ፤ ክብርና ሥልጣን የተገባው የይሁዳ አንበሳ ኢየሱስ ብቻ ነው። በነብዩ ኢሳያስ የትንቢት መጽሐፍም ከዳዊት ዘር በለሚበቅለው በትርፍ በለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲናገር እንዲህ ይላል፡-

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

"ከእሴይ ግንድ በትር ይወጣል፤ ከሥሩም ቁጥቋጥ ያፈራል። የእግዚአብሔር መንፈስ፤ የጥበብና የማስተዋል መንፈስ፤ የምክርና የኃይል መንፈስ፤ የእውቀትና እግዚአብሔርን የመፍራት መንፈስ ያርናብታል። እግዚአብሔርን በመፍራት ደስታውን ያያል። ዓይኑም አንደምታይ እይፈርድም። ጆሮውም እንደምትሰማ አይበይገም። ነገር ግን ለድሆች በጽድቅ ይፈርዳል። ለምድርም የሆሆች በቅንነት ይበይናል፤ በአፉም በትር ምድርን ይመታል። በከንፈሩም እስትንፋስ ከፋዎችን ይገድላል። የወገቡ መታጠቂያ ጽድቅ፤ የጎኑም መቀነት ታማኝነት ይሆናል" (ኢ.ሳ. 11+1-5)።

4ኛ. ውርንጫውን በወይን ግንድ ያሥራል፤ የአህያይቱንም ግልገል በወይን አረገ፤ ልብሱን በወይን ያጥባል፤ መጎናጸፊያውንም በወይን ደም

ይሁዳ መኖሪያው ወይንና የወይን ሥራ በበዛበት እንዲሆን በያዕቆብ ተመረቀ። አህያውን ማሰሪያ እንኳ የወይን ግንድ፤ መሸበቢያውም የወይን አረግ እንዲሆን ተባረከ። የሚመራተውም የወይን ምርት እጅግ የበዛና የተትረፈረፈ እንዲሆን ተባለለት። የወይን ፍሬ እንዲበዛ ዝናብ ወራቱን እየጠበቀ መዝነብ፤ ምድሪቱም ፍሬዋን ለመጠጠት መልካም መሆን አለባት። እነዚህ ከጎበዝ ሠራተኛ ጋር ሲቀናጁ ከራስ ተርፎ ለሌላም የሚሆን ብዙ ፍሬ ይመረታል። የይሁዳ ትውልድ አርፈውና ተዘልለው ኑርን እንዲኖሩና ለነገሥታትም ክብር ከሆነ ከወይንና ከጭማቂው እንዲጠግቡ የተባረኩ ሆኑ። ከሀብታቸው ብዛትና ከብልጥግናቸው መትረፍረፍ፤ ለምርታቸውም ብዛት ምስክር እንዲሆን ልብላቸው እንኳ ሳይቀር መታጠቢያው በወይን ጭማቂ እንደሚሆን ይናገራል። በወይን ጭማቂ የታጠበን ልብስና መጎናጸፊያ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ተመልካችን እንኳ መለየት አያስችግረውም። ቀለሙ ቀይ፣ ሽታውም የወይን ጭማቂን ስለሚል የይሁዳን ልጆች ከሌሎቹ ለይቶ ማወቅ በጣም ቀላል ነው። በልብሳቸው ቅላትና ሽታ ይታወቃሉ።

በዚህ ሰፍራ ስለ ይሁዳ በግልጽ ከተነገረው ባሻገር ይህ ቃል ስለ ጌታ ኢየሱስ ትንቢታዊ መልእክት ሲኖረው፤ ስለ ቤተክርስቲያን ኑሮ ደግሞ ይመሰክራል። የጌታን የኢየሱስን የመስቀል ጉዞና የቤተክርስቲያንንም በእርሱ ገጹህ ደም መንጸትን ያመለክታል። ይሁዳ መካከል ያውን በወይን ደም እንደሚያጥብ ከእውነተኛው የወይን ግንድ ከጌታ ከኢየሱስ በፈለገው ገጹህ ደም የእርሱ የሆኑት ሁሉ ልብስና መካከል ያቸውን አጥበው ያነጸሉ።

“ከሽማግሌዎቹም አንዱ ተመልሶ፡- እነዚህ ነጭን ልብስ የለበሱ አንማን ናቸው? ከወይን ስለ መጡ? አለኝ። እኔም፡- ጌታ ሆይ፣ አንተ ታውቃለህ አልሁት። አለኝም፡- እነዚህ ከታላቁ መክራ የመጡ ናቸው፣ ልብሳቸውንም አጥበው በበጎ ደም አነጸ።” (ራዕ. 7፡13-14)።

ዘማሪው እንዳለው፡-

ኃጢአቲን ምን ያጥበዋል  
የክርስቶስ ደም ብቻ ነው  
ምን ገጹህ ያደርገኛል  
የክርስቶስ ደም ብቻ ነው  
አ ፍጹም ብሩክ ምንጭ  
ኃጢአቲን ያጠበው  
ሌላ ምንጭ አላውቅም  
የክርስቶስ ደም ብቻ ነው።

በዚህ ገጹህ ደም የታጠቡ የልብሳቸው ቀለምና ጠረን ከሩቅ ይለያል። ያንን የሚመስል ከቶ ሌላ ስለ ሌላ ክሁሉ ተለይተው ያስታውቃሉ። ያለብዙ ድምጽና ያለ ምንም ቋንቋ ማንነታቸውንና የማንም አንደሆኑ ያስተጋባሉ። እነዚህም ሽታና ጠረናቸው ኢየሱስ ኢየሱስን ይሸታሉ ይባላሉ።

ክብር ለሰሙ፤ ክብር ለሰሙ

ነጻ ስላወጣን በደሙ

ክብር ለሰሙ

እያልን እንዳዜምን፡- ክብር ለተቀደሰ ሰሙ ይሁን። ይህ ገጹህ የሆነ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ብቻ ወደ እግዚአብሔር ፊት ያቀርባል። የኃጢአት ዋጋ ሁሉ የተከፈለበት፣ የእግዚአብሔርም ቁጣ የረገበበት፣ መጥሪያና መቅረቢያም የሆነን የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ገጹህ ደም ነው።

### 5ኛ. ዓይኑም ከወይን ይቀላል

በቀን ተቀን ኑሮ ዓይንን ሊያቀሉ የሚችሉ አራትና ምናልባትም ከዚያም በላይ የሆኑ ነገሮች ሲኖሩ፤ ከነዚህ መካከል የመጀመሪያ ሁለቱን ብቻ ተመልክተን የተቀሩትን ለባለሙያዎቹ እንተዋቸዋለን።

- ሀ. ብዙ ወይን ጠጅን ጠጥቶ የጠገበ
- ለ. ብዙ እንባ ከዓይኑ የፈለሰ
- ሐ. ዓይኑ በበሽታ የተያዘ ወይም
- መ. በዱላና በቡጢ ግብግብ መካከል የተጎዳ።

ብዙ የወይን ጠጅን መጠጣት ዓይንን ማቀላላቱ እንደማይቀር ልምዱ አሁንም ያላቸው ወይም ደግሞ ቀደም ሲል የነበራቸው ለዚህ ምስክሮች ናቸው። በወይን ጠጅ ውስጥ የሚኖረው የአልኮል መጠን ጠጭው ከሰውነቱ መቻል ዘሎ መጎንጨቱን ሲቀጥል ወደ ስካር ለላሚያደርሰው ዓይኑን ደፍረሰረሰ እያደረገ ማቀላላት ይጀምራል። በዓይን ማቀላላት ያላቆመን እንደየ ልማዱና የሰካር ደንቡ ሌላ ሌላውንም ይጨምርለታል። ዓይንን ብቻ እቅልቶ ላይተው አእምሮውንና አካሉን እየተቆጣጠረ ጠርሙሱን ፍለጋ በሁለት እግሩ የገባን ጎበዝ በእንብርክቱ ወይም በሰው ትክክ ወደ ማደሪያው እንዲመለስ ያደርገዋል።

በዚህ ለፍራ የይሁዳ ዓይን መቅላት ከወይን ጭማቂ በመጥገቡ ይመስላል። ብዙ ወይንን ተክሎ ከምርቱ ተጠቃሚ ለመሆን የመጀመሪያው ለሰ ሆነ ከጭማቂው እየተጎነጨ ዓይኑን ማቀላላቱ አልቀረም። ይህም እንደ ሌላው የይሁዳ ምርቃት ታላቅ የሆነ ትንቢታዊ መልእክት አለው። ያም በአዲሱ ወይን ጠጅ በመንፈስ ቅዱስ ሙላት መሞላትን፣ መጥገብንና መስከርንም ነው። አዲሱንም የወይን ጠጅ ከጠጡ አይቀር ዓይን እስኪቀላ፣ ራሱንም እስኪለቱ ድረስ ነው። ለብታና ትንሽ ሞቅታ ለብዙም አይተርፍም። እንደ ሐዋርያት ዘመን እስኪጠግቡ ድረስ ጠጥቶ ገና በጠዋቱና በማለዳ እንዲህ ጠጥተው እስኪከፈቱ ድረስ ምን እገኛቸው መባል ነው። ቃሉም መንፈስ ይሙላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አትሰክሩ፤ እስከ እግዚአብሔርም ፍጹም ሙላት ደርሳችሁ ትሞሉ ዘንድ፤ እንደሚል አዲስ አቀማዳ እዘጋጅቶ ከአዲሱ ወይን ጠጅ መጥገብ ነው (ኤፌ. 5+18፣ ኤፌ. 3+14-19)። ምንም እንኳን የሰካር ቢመስሉ እን ጴጥሮስ እንዲያ በማለዳው

ጠነበዙ በተባሉ ቀንና ሰዓት እጅግ ብዙዎችን ለጌታ ማረኩ (የሐዋ. 2፣ 1-41)። ስካር በሰው ላይ ያለው ትልቁ ሥራ የሰውን ተፈጥሮአዊ የሆነን የእእምሮውን ዳኝነት እየተጫነ ከባህሪውና ከቁጥጥሩ ውጭ የሆኑ ድርጊቶችን እንዲያደርግ ማድረግ ነው። በጠጣው መጠጥ የተወሰደ ሰው እየፈጸመ ያለውን እንዳንዴ እስከማያውቅ ድረስ ሰዋዊ የሆነን ሚዛኑን ያስጠለፋል። ራሳቸውን ለእውነተኛው የእግዚአብሔር መንፈስ ሙላትና ምሪትም የሚሰጡ በእግልግሎታቸው በእንዲህ ያለ መወሰድ ይሸነፋሉ። ስጋዊና አእምሮአዊ ከሆነ ዳኝነት ውጭ የእግዚአብሔርን ድምጽ ብቻ እየሰሙ እንዲጓዙ ይሆናል። ለእእምሮ የሚያስቸግርን ነገር እንዳንድ ጊዜ ያደርጋሉ። የእግዚአብሔር መንፈስ ሥራ ከሆነ ግን ሁልጊዜ ፍሬው ያማረ፣ የሚጠፍጥና ውጤቱም መልካም ይሆናል። የእንዲት ትንሽ ገረድ ጥያቄ ለፍርሃት፣ ለከህደትና ለእርግማን የዳረገው ጴጥሮስ (ማቴ. 26+69-74) በበዓለ ጎምላ ያንን የመሰለ ኃይልና ጉልበት ከየት አገኘ? የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ኃይል ለዋዊ የሆነ ፍርሃትን ከውስጡ አስጥሎ፣ ከዚያም በፊት ባልተማረና ባልላማውም ቋንቋ እየጮኸና ከሌሎቹም ጋር እግዚአብሔርን እያመሰገነ ጴጥሮላዊ ባልሆነ ድፍረት የወንጌልን እውነት ማወጅ ጀመረ። የጴጥሮስን ፍርሃት በጎልጎታ የዚያን ምሽትና ሌሊት ላይ ይህ እውነትም ትልቅ ስካር ነው። ፍርሃትን አውጥቶ የሚያስጥል ስካር!

ሁለተኛው ዓይንን የሚያቀላ ብዙ እንባ ነው። ብዙ እንባ ከሰው ዓይን ሲፈስ ዓይንን ከወይን ይልቅ ያቀላል። ይሁዳን በዚህ ከፍል ውስጥ ለእርሱ በረከት ከሆነለት ነገር ዓይኑን በእንባ እያጠበ የሚያቀላበት ጉዳይ ባይኖረውም ከይሁዳ ዘር የመጣው መድኃኒትና ጌታ የሆነን ኢየሱስ ግን የእንባ ሰው ነበር። በብዙ ለፍራ እንባውን

እያፈሰሰ ወደ እባቱ ይማልድ እንደ ነበር የእግዚአብሔር ቃል ሰበ እርሱ ይመሰክራል።

“እርሱም በሥጋው ወራት ከሞት ሊያድነው ወደሚችል፣ ከብርቱ ጩኸትና ከእንባ ጋር፣ ጸሎትንና ምልጃን አቀረበ፣ እግዚአብሔርንም ስለ መፍራቱ ተሰማለት፤ ምንም ልጅ ቢሆን፣ ከተቀበለው መከራ መታዘዝን ተማረ...” (ዕብ. 5፥7-10፤ ሉቃ. 22፥42-44)።

እንባን በሚያብሰ በእግዚአብሔር ፊት የሚፈሰ የእንባ ዋጋ እጅግ ታላቅ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ የእንባ ሰዎች ታሪክ ተዘርዘሮ ቢገኝም የሁለት ሰዎችን የእንባ ኑሮና የእንባቸውንም ፍሬ እንድናይ እወጻለሁ። እነርሱም ሐናና ነህምያ ናቸው። ሐና ምንም እንኳ የባሏ ፍቅር ባይጎድልባትም ልጅ እልባ በመሆኗና በዚያም ምክንያት የጣውንቷ መሳለቂያና መሳገጫ በመደረገ በብዙ እንባ ሰበ ማህጸኗ ፍሬ ወደ እግዚአብሔር ትጸልይ ነበር። የምሬት እንባ የማፍሰሷን ውትወታ እንድ ቀን በመቅደስ እብዝታ በታደርግ የተመሰከተ ካህኑ ዔሊ የሰከረች መሰሎት ጥቂት ምክር ሊሰግላት ሞክረ። እርሷ ግን ያለችበትን ሁኔታ በመግለጽ ልባ ያዘነባት ሴት እንጂ የሰከረች እንዳይደለች እባታወቀችው። ሁኔታውን ከሰማ በኋላ ካህኑም በጸሎቷ ልመና እግዚአብሔር የምትሻውን እንዲሰጣት መረቃት። እርሷም ከዚያ ቀን በኋላ ህዘንተኛ ሳትሆን ኖረች። እግዚአብሔርም እንባዋን እሰበ። ከፈሰሰ ከብዙ እንባዋ ውስጥም የተቀባ የእግዚአብሔር መቅደስ እገልጋይ የሚሆን ሳሙኤል ተወለደ። ከእንባ የተቀባ። እንባዋ በጸሎቷ ውስጥ በፈሰሰ ቀጥሮ እግዚአብሔር ሳሙኤልን እየሠራ በቀኑ ሙላት ሳሙኤል ከተፋ፣ እለ። ነገርን በጊዜው

ውብ እድርጎ መሥራት የሚያውቅ እግዚአብሔር ከሐና እንባ ውስጥ ሳሙኤልን አወጣው። ሳሙኤልም ራዕይን ለመቅደስ የመለሰ፤ በእግዚአብሔርም የተወደደ፤ የመጀመሪያዎቹንም የእስራኤል ነገሥታት የቀባና የተናገረውም መሬት የማይወድቅ ታላቅ ነቢይ ሆነ። ከእንባ የተቀባ። የሐና ዓይኖች በእንባ ብዛት ለዓመታት ቢቀሉም፤ በሳሙኤልና ከእርሱም በኋላ በተወለዱት ልጆቿ ተካሰች (1ኛ ሳሙ. 1፥1-28)።

ሁለተኛው እንድንመለከተው የወደድኩት ሰው ነህምያ ነው። ነህምያ በግዞት ጠጁን ለንጉሡ እያሳበፈ ቢያሰፈልገውም ከንጉሡ ድርሻ ጎንጨት እያሰ በድሎት መኖር የሚችል ነበር። ነገር ግን የኢየሩሳሌም ቅጥር መፍረስ፤ የተወደደች የእምላኩ ከተማ ባድማ መሆንና ከምርኮም የተረፈው ቅሬታ በታላቅ ስድብና መከራ ውስጥ መጣል በብዙ እንባውን እያፈሰሰ የእምላኩን ፊት እንዲፈልግ አደረገው። ለእያሌ ቀናትም በእንባ ጸምና ጸሎቱን ተያያዘው። ከዚያም የእንባ ጸሎት የተነሳ ነህምያ ወደ ኢየሩሳሌም ለመመለስና ቅጥሯንም ለማደስ ቆርጦ ተነሳ። እንደ ውሳኔውም ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሶ ቅጥሯን በብዙ ችግርና ትግልም ቢሆን አድሶ ጨረሰ። ከነህምያ እንባ የፈራረሰው የኢየሩሳሌም ቅጥር እንደገና መቆም ቻለ። የኢየሩሳሌም ቅጥር በእንባ የተገነባ ሆነ። ዓይኖቹ በእንባ ቢቀሉም የእምላኩን ከተማ ከብር መለሰ (ነሀ. 1፥1-11)። እንባችንን የሚያብሰ፤ የእንባችንንም ፍሬ የሚያበላን፤ ስምቶም የሚመልስ እምላክ እግዚአብሔር ስሙ ለዘላለም ብሩክ ይሁን።

የእንባዬ ዋጋ የሀዘኔ እርሮ  
አንድ ቀን እይቀርም መመለሱ ቀን ቆጥሮ

ብለን እንደ ዘመርን የእንባችን ዋጋ በጊዜው ከዋጋው ጋር ከእግዚአብሔር ዘንድ ወደ እኛ ይመጣል።

6ኛ. ጥርሱም ከወተት ነጭ ይሆናል

ጥርሱ ምግብ ወደ ሆድ ለመዝለቅ ከማሸቆልቆሉ በፊት የምንበላውን እያኘከን የምናደቅበትና የምንፈጭበት የእካል ክፍል ነው። የሰው የጥርሱ ይዘት የሚበላውን ማዕድ ዓይነት ይወስነዋል። ጥርሱ በጣም ጠንካራና ጤነኛ የሆነ ጎልማሳና ጥርሱ በተለያዩ ምክንያት የተጎዳበት ሰው በእንደ ገበታ ዙሪያ ተቀምጠው እንደ ዓይነት መብልን አብረው መቋደስ እይችሉም። እንዲያውም የጥሬ ባቄላን ያህል ጥንካሬን ሲያደቅና ሲፈጭ ሌላው የሾርባ ውኃ ብቻ ጠጥቶ ቀኑን ይገፋል። የሰው ጥርሶቹ በንጹህና ካልተጠበቁ በስተቀር እየተሰረዙና እየተበላሹ መብላት የሚገባውን ጠንካራ መብል ሁሉ እስኪጠፋና እስኪተው ድረስ ያደርሱታል።

የይሁዳ ጥርሱ ከወተት ይልቅ መንጣቱ ንጹህናውንና ጥንካሬውን ያመለክታል። ያም ደግሞ ጥርሱን በንጹህና ለመጠበቅ ያለውን ትጋት እብሮ ያሳያል። ሰው ከመኝታው ሲነሳና ወደ መኝታውም ሲሄድ ጥርሱን ያጸዳል፤ ደህና እድርጎ ያጠራል። ያለበለዚያ በሽታን ሊያስከትሉ የሚችሉ የተለያዩ ሀዋላቶች መራቢያና መነሃሪያ ሆኖ ለመብያና ለፈገግታም ደስታ የተፈጠሩትን ጥርሶቹን ያበላሻል። እንዲሁም ያለው ኑሮው ከቀጠለ ይህ ሰው ጠንከር ካሉ የምግብ ዓይነቶች ተለይቶ በወተትና በውኃ እዳሪ መሆን ይጀምራል። በዚያም ላይ በቃ ከእንዲህ ያለ ሰው እፍ የሚወጣው የእስትንፋስ ጠረን እየከፋ ቀርቦ ከሚያወጋ ያርቀዋል።

የተፈጥሮ ጥርሳችን ምግባችንን ለመብላት፣ ለማኘከና ለማድቀቅ እንደሚጠቅመን፣ ከዚያም ለውነታችን በሕይወት ለመኖርና ለመቆየት የሚያስፈልጉትን ንጥረ ነገሮች እንደሚያገኝ ሁሉ እንዲሁም መንፈሳዊ ለውነታችን በጤናና በሕይወት ለመኖር መብል ያስፈልገዋል። መብሉም የሚደቅበት ንጹህና ጠንካራ ጥርሶች ያስፈልጉታል። የእግዚአብሔር ቃል እንደ ወተት የሚጋቱት ብቻ ሳይሆን እንደ አጥንትም የሚግጡትና የሚቆረጥሙት እጅግ ብዙ ነገሮች አሉት። በለዚህም የተሳሉና ጠንካራ፣ እንዲሁም ንጹህ የሆኑ ጥርሶች ማስፈለጋቸው ግድ ነው። ጥርሶቻችን የደከሙና የታመሙ ከሆኑ በቶሎ ወደ ታላቁ የጥርሱ ሐኪም መቅረብ ተገቢ ነው። የእግዚአብሔርን ቃል ለመማር፣ ለማጥናት፣ ለመብላትና ለማመንዝዝ በውስጣችን ያለው ረሀብና ጥማት፣ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲያስተምረን እብዝተን የመፈለግ ናፍቆታችን የጥርሶቻችንን ጥንካሬ፣ ውበትና ንጹህና መጠን ይገልጻሉ። ቃሉን ለመብላትና የበላነውንም ለማጣጣም ጊዜና አቅም ካጣን፣ ከውስጣችንም የእግዚአብሔር ቃል ናፍቆት እየደከመና እየጠፋ ከተቸገርን በአስቸኳይ የጌታን እርዳታ መፈለግ ይገባል (ሕዝ. 3+13)።

በመኃልየ መኃልይ ዘስሎሞን ተናጋሪው ለለ ወዳጁ ውበት ሲቀኝ ሰባት ነገሮችን ይጠቅሳል። እነዚህም ሰባት ነገሮች የቤተክርስቲያንም ውበት መግለጫዎች ናቸው። ከእነዚህም ውስጥ እንዲሁ ጥርሶቿ ናቸው። ለለ ወዳጁ ጥርሶችም ለሎሞን ሲናገር እንዲህ ይላል፡-

"ጥርሶችሽ ታጥበው እንደ ተሸለቱ ሁሉም መንታ እንደ ወለዱ፤ ከእነርሱም መካከ እንደሌለባቸው መንጎች ናቸው" (መኃልየ. 4+2)

ታጥቦው የተሸለቁ በጎች ተሸክመው ከሚኖሩትና ከሚዞሩት የቆሸሸ ጠጉርና ጫና የተገላገሉ ናቸው። ከተሸለቁም በኋላ ያማሩና ንጹህ ሆነው ይወጣሉ። ሁሉም መንታ የሚወልዱና መኪን የሌለባቸው መንጎች በቁጥራቸው እጅግ ብዙና በመካከላቸውም ክፍተት የሌለ አንዱም ከሌላው የተቀራረቡ ናቸው። የዚህች ውበት ጥርስጅ ልክ ታጥቦውና ተሸልተው እንዳማረባቸው መንጎች መመስላቸው ከንጹህናቸውም ሌላ እንዳቸው ከሌላቸው ጋር ተገጣጥመውና ተስተካክለው የተሰለፉ እንደ ሆነም ለማሳየት ጭምር ነው። አንዳቸው ከሌላቸው ርቀው፣ በየእቅጣጫው ተጣመው፣ በየወደዱበትም አዝመው የተቀመጡ አንዳይደለ ያስረዳል። ስለዚህ የጥርስ ውበቱ በመብላት ጥንካሬው፣ በንጹህናው፣ አንዱም ከሌላው ጋር በመተጋገዝ ስለ ሆነ በአግዚአብሔር ቃል ሙላትና በገብረትም እገልግሎት መትጋት ይገባናል ማለት ነው።

## ምዕራፍ አምስት ዛብሎን

ዘፍ. 49÷13፤ ዘዳ. 33÷18-19

ዛብሎን ስያዕቆብ ከልያ የተወለደለት ስድስተኛው ወንድ ልጅ ሲሆን የሰሙ ትርጓሜ መኖሪያ ማለት ነው። ልያ እግዚአብሔር መልካም ስጦታ ስጥቶኛል በዚህም ምክንያት ባሌ ከእኔ ጋር ይኖራል ስትል የልጁን ስም ዛብሎን ብላ ጠራችው (ዘፍ. 30÷20)። ዛብሎንን ያዕቆብ በኋላም ሙሴ ሲመርቁት እንዲህ ይሉታል፡-

1ኛ. ዛብሎን በባሕር ዳር ይቀመጣል፤ እርሱም ለመርከቦች ወደብ ይሆናል፤ ዳርቻውም እስከ ሲዶና ድረስ ይሆናል

የዛብሎን ነገድ ርስት ሆኖ የተሰጠው ምድር ለሚዲቴራንያንና ለገሊላ ባሕር ተጠግቶ ያለው ክፍል ነው። አስቀድሞም በያዕቆብ በኋላም በሙሴ እንደ ተነገረላቸው የትንቢት ተስፋ ቃል የባሕርን ዳርቻ ወረሱ። በባሕር ዳርቻም በመቀመጣቸው ለመርከቦች ወደብ ሆኑ። መርከብ ለሰው መጓጓዣና እጅግ ብዙ ዕቃንም ከቦታ ወደ ቦታ ማዘዋወሪያና ማመላለሻ ነው። ብዙን ዕቃ ተሸከሞና በርካታ ተጓዥዎችንም ጭኖ የሚጓዝ መርከብ ከጭነቱ የሚያርፍበትና ለሚቀጥለውም ጉዞው የተዘጋጀ ሆኖ እንዲገኝ፣ እየተፈተሽ የሚታይበትና የሚታደስበት ወደብ ያስፈልገዋል። ስለዚህ ወደብ ጭነትን ማራገፊያ፣ ከገብም ድካም ማረፊያና መታደሻ ስፍራ ነው። በቀ. ነዳጅ፣ ላልጫነና ላልያዘም መርከብ ወደብ በፊቱ ላለ ረዥም ጉዞ የሚሆንን ነዳጅ መሙያ ቦታ ነው። መርከብ ከወደብ ዳር እርፎ

የሚያስፈልገውን አግኝቶ ለሚቀጥል ጉዞ እንዲዘጋጅ ካልተደረገ በስተቀር የባሕሩ ለፋት ምርኮኛ፣ የጥልቁም ጽልመት ቤተኛ ለመሆን መሽቆልቆሉ የማይቀር ይሆናል። ወደብ ለመርከብና ለመርከብ ተጓዥም የዕረፍት ለፍራ ነው። ዛብሎንና ወገኑ ለዚህ የተመረቁ ነበሩ። ማሪሬያ ለመሆን የተባረኩ ሰለሆኑ ለብዙዎች ዕረፍትን ሰጭና አሳራፊዎች ሆኑ።

ብዙዎች በዚህ ዓለም ጉዞ ድካም ደክመው፣ ብዙ ተሸክመውት የኖሩት ጭነት ከብዶአቸው ማን ያሳርፈናል እያሉ ሲጮኹ ከመንፈስ ቅዱስ የሕይወት ፈላጊ ጅረት ዳር የተተከለች ቤተክርስቲያን ለእንደነዚህ ላሉ መርከቦች ማሪሬያ ነች። ከድካማቸው አሳርፋ፣ ጭነታቸውንም አራግፋ ለሚቀጥለው የተቀደሰ የሕይወት ጉዞ ታዘጋጃቸዋለች። ጌታ ኢየሱስ በእንዲህ ያለ የጠላት ጭነት የሕይወት መርከባቸው ዘሞ የዚህ ዓለም ባሕር ጉዞ ያደክመና ያደቀቃቸውን ሁሉ ወደ እኔ ኑ እያለ ይጣራል። ጥረውን ለምተው ለሚመጡም ዕረፍት ይሆንላቸዋል። የዓመታት ሽክማቸው ተራግፎ አዲስ ፍጥረት ይሆናሉ (ማቴ. 11፡28-30)። ጠላት የጫነውን የጭካኔ ቀንበር የሚለብርና የሚያሳርፍ፣ ልዝብና ቀሊል የሆነውንም የእርሱን ቀንበር የሚያሸክም፣ የዕረፍት ጌታና አምላክ የሕያውም እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ነው። ወደዚህም ጌታ የሚመጡ ሁሉ ያርፋሉ፣ መሰማሪያም ያገኛሉ። እኛም ለዚህ ምስክርች ነን!

ለሌላ ዓለምና ስለ ይሳክርም በእንድነት ሙሴ ሲናገር ዛብሎን ከአሸዋው መዝገብና ከባሕሩ ባለጠገነት እንደሚጠቡና አሕዛብንም ወደ ተራራው እንደሚጠሩ በዚያም የጽድቅ መሥዋዕትን እንደሚሠው ይናገራል (ዘዳ. 33፡18-19)።

2ኛ. የተሰወረውን የአሸዋውን መዝገብ፤ የባሕሩንም ባለጠገነት ይጠባሉ-

የአሸዋ መዝገብ እጅግ ብዙ ነው። አሸዋ የሚፈጠረው ትላልቅ ዓለቶች በተለያዩ ምክንያት እየተሸራረፉና እየተለባበሩ በሚከማቹበት ጊዜ ነው። ይህም የለውጥ ስነ ምድራዊ ሂደት በስነ ምድር ጥናት ቋንቋ “የድንጋይ መፈርፈር” ወይም “ዌዘረንግ” በመባል ይታወቃል። እነዚህን የተሰባበሩና እየተሰባበሩም የሚሄዱ ሽርፍራፊ ዓለቶች ወራጅ ጅረቶች ወይም ነፋስ እየተሸከሟቸው ከቦታ ወደ ቦታ ይዘው በሚጓዙበት ጊዜ በዓለቱ ሽርፍራፊ ውስጥ ተሰውረው ሊገኙ የሚችሉ ብዙ ማዕድናት በሚፈጠረው የአሸዋ ክምር ውስጥ ይለገሱጋሉ። ማዕድን ፈላጊዎች ከእንዲህ ያለ ሰፍራ የሚገኘውን የማዕድን ሰብስብ ጥርግ ከምችት “ፕላስቲክ ዲፖዥት” ብለው ይጠሩታል። ወርቅ ከሆነ ጥርግ ወርቅ ይባላል። ስለዚህ ከእንዲህ ካለ አሸዋ መዝገብ ዛብሎን እንዲጠቀም ተባለለት። አሸዋ የብዙ ሕዝብም ምሳሌ ነው። እግዚአብሔር አብርሃምን ዘሩን እንደ ብዙ የባሕር አሸዋ፣ ሊቆጠርም እንደማይችል እንዲሁ እንደሚያበዛው ተናገረው (ዘፍ. 22፡16-17)።

ሌላው የተገባቸው የባሕሩን ባለጠገነት መጥባት ነው። ውኃው ስመጓጓዣ ከመጥቀሙ ሌላ የባሕሩ ባለጠገነት እጅግ ብዙ የሚበላ የባሕር ዓሣዎችን መስጠቱ ነው። በዚህም ምክንያት የዛብሎን ሰዎች ዓሣን እያጠመዱ ለራሳቸውም ለአካባቢያቸውም ላሉ ሁሉ የሚበላን ማዕድ ያቀርባሉ። ስለዚህ ዛብሎን ጠግቦ የሚያጠግብ አርፎ የሚያሳርፍ፣ ሕዝብ እንዲሆን በያዕቆብና በሙሴ ተመረቀ።

በቤተ ክርስቲያን የዛብሎን ምርቃት ያስፈልጋል። አርፈው የሚያሳርፉ፣ ተባርከው የሚባርኩ፣ ጠግበው የሚያጠግቡ ያስፈልጋሉ። እንዲህ ዓይነቶቹ ከራሳቸው ተርፈው ለሌሎች በቅርብና በሩቅ ላሉ

ሁሉ በረከት ይሆናሉ። እግዚአብሔር እብርሃምን ከባረከው በረከቶች እንዲ እብርሃም ለበረከት እንዲሆን ነበር (ዘፍ. 12+2)። የተባረከ ሌላውንም ሊባርክ ይችላል። ጠግቦ የተረፈው ለሌላው የሚሆን ይኖረዋል። ምንም የሌለው ግን ለራሱም የሰው እጅ እይቶ አዳሪ እንዴት ለበረከት መሆን ይችላል? ዛብሎን የምድርና የባሕርም ባለጠግነት ተጠቃሚ ሆነ። ምድርና ባሕር ሊበጡ የሚችሉትን ሁሉ በረከቶች ሁሉ እንዲበጡት ታዘዘለት። እንዲህ ያለ በረከት ዛሬም በዚህ ዘመን ያሰፈልጋል። ምድርና ባሕር ያላቸውን ሳይከለክሉ ቢበጡ፣ ሰውም ያንን በሥርዓትና በእውቀት መጠቀም ቢችል ብዙ የምንሰማው የሰው ልጅ ድህነትና ጉስቆልና ከፊታችን ዞር ባለ፣ የሰቆቃው ጩኸት ድምጽም ከጆሮአችን በቀነሰ፣ ብሎም በጠፋ ነበር።

**3ኛ. አሕዛብን ወደ ተራራው ይጠራሉ፤ በዚያም የጽድቅ መሥዋዕት ይሠዋሉ**

ጠግቦ ማጥገብና እርፈውም ማሳረፍ ብቻ ያይደለ የዛብሎን በረከት ሰዎችንም ከፍ ወዳለ ሰፍራ፣ ወደ ተራራ መጥራትም ጭምር ነው። በዚያም ደግሞ መሥዋዕትን ማቅረብ ነው። የሚያመልኩትን የሚያውቁ፣ ምስጋናን የተሞሉ፣ እምላካቸውንም ለማምለክ ልባቸው የቀናና የተዘጋጀ ሕዝብ ናቸው። እምላካቸውንም ለማክበር ሲነሱ ብቻቸውን ሳይሆን እርሱን የማያውቁትንም ጭምር ወደዚያ እምልኮ እንዲመጡ አብረውም እንዲያመልኩ እየጋሰዙ ነው። ኑ እኛ የምናመልከውን አምላክ እየና እውቀ በማለት የተረዳቸውን ድምጽ ያሰማሉ። እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ከፍታ ሌሎችንም እየጠሩ እነርሱም ወደዚያ ይወጣሉ።

እስቀድሞ በነቢያት እንደ ተነገረ ለዛብሎንና ለንፍታሌም ሕዝብ በጨለማ ይኖሩ ለነበሩ ሁሉ ብርሃን ወጣላቸው (ኢሳ. 9+1-2)። ይህ በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መገለጥ ሙላትን እገኛ (ሉቃ. 4+14)። የዛብሎንም ሰዎች የወጣላቸውን ብርሃን እካፋዮች ሆኑ። ጌታ ኢየሱስም የወንጌል አገልጋይ እንዲሆኑ በመጀመሪያ ለራሱ የለያቸው ብዙዎቹ የገሊላ ሰዎች የዛብሎንና የንፍታሌም እካባቢ ኗሪዎች ነበሩ። ዓሣ እጥማጆች የነበሩ ሰዎችን ከዓለም ባሕር ውስጥ በወንጌል መረብ እጥማጆች ሆኑ (ሉቃ. 4+18-21)። ጴጥሮስና ሌሎቹም የመኖሪያና የመተዳደሪያ መረብና ታንኳቸውን ጥለው የደረሳቸውን ጥሪ በመቀበል የወንጌል አገልጋይ ለመሆን የጠራቸውን ጌታ መከተል ጀመሩ። ከጌታም ሞትና ትንሳኤ በኋላ ጴጥሮስ በመጀመሪያ የወንጌል መረብ ውርወራው ሦስት ሺህ ሰዎችን አጠመደ (ዮሐ. 2+40-42)። በዚያም ቀን መልካም የጌታን ረሀብ የሚያሰታግሱ ዓሣዎች ተያዙ። ይህም በሰማይ ታላቅ ደስታን ቀስቀሰ፤ በመላእክትም ዘንድ ታላቅ ዝምሬ ሆነ።

ዛሬም ታላቅ የምሰራች ቀን ነው። ዝም ሳንል ሰዎችን ጌታን ወደማወቅ ክፍታ የምንጠራበት ወቅት ነው። እስኪነጋም ብንዘገይ በደለኞች እንሆናለን (2ኛ ነገ. 7+9)። ጌታን ካለማወቅ በተነሳ ረሀብና ጥማት ውስጥ ሰዎች ተይዘው በብዙ ጉስቆልና እየተነዱ ወደ ሞት ሲያመሩ እየየን ሕይወት የሚሰጠውን ጌታ ይዘን ዝም ብንል በደለኞች እንሆናለን። ስለዚህ ባገኙትና ባወቁት ረክተው እነርሱ የተለማመዱትን ሌሎችም እንዲቀምሱ ሰዎችን ለእምልኮ እንደሚጣሩ እንደ ዛብሎን ሰዎች እኛም ቀን ሳለ የምሰራቹን ማስተጋባት ይኖርብናል። ብዙዎችን ወደ ደህንነት የሚጠሩ ለእግዚአብሔርም የተገባውን የእምልኮ

መሥዋዕት የሚያቀርቡና የልቡንም አሳብ የሚያገለግሉ ዛሬም ለቤተ ክርስቲያን እጅግ አብዝተው ያስፈልጋሉ።

“የምስራች የሚናገር፣ ሰላምንም የሚያወራ፣ የመልካምንም ወሬ የምስራች የሚናገር፣ መድኃኒትንም የሚያወራ፣ ጽዮንንም አምላክሽ ነግሦአል የሚል ሰው እግሩ በተራሮች ላይ እጅግ ያማረ ነው” (ኢሳ. 52+7)።

### ምዕራፍ ስድስት

## ይሳኮር

ዘፍ. 49÷14-15፤ ዘዳ. 33÷18-19

ይሳኮር ያዕቆብ ከልያ የወለደው አምስተኛው ልጅ ነው። የስሙ ትርጓሜ ዋጋይ ማለት ነው። ይሳኮር የስሙን ስያሜ ያገኘው እናቱ ልያ ያዕቆብን በልጅዋ በሮቤል እንኮይ ከራሔል ተውሳ በመውሰድ የወለደችው በመሆኑና ልያም ባረያዩን ለባሌ ስለ ሰጠው እግዚአብሔር ዋጋይን ከፈለኝ ስትል ነው (ዘፍ. 30÷14-18)። ይሳኮር እጅግ ብርቱ ሠራተኛና ታዛዥም ስለ ነበር የማንነቱን ባህሪ ከያዕቆብ የምርቃት ቃል ውስጥ ማየት እንችላለን።

1ኛ. ይሳኮር አጥንተ ብርቱ አህያ ነው

አጥንተ ብርቱ በጣም ጠንካራና ጅይ የመሆን ምልክት ሲሆን በተለይም ደግሞ አጥንተ ብርቱ አህያ እጅግ ብርቱ፣ ጠንካራ፣ ያለ ድካምና ያለ መታከትም ጌታውን የማገልገል ምሳሌ ነው። አህያ ቢደክመውም አያቃላተ ያሸከሙትን ሁሉ ችሎ ያገለግላል። ጀርባው ከሸክም ብዛት እንኳ ተገሸልጦ ከነቀስል ህመሙ ጌታውን ደስ ለማስኘት ይደክማል። አህያ ያሸከሙትን በመሸከሙ፣ ደከመኝን ሳያውቅ ወደ ነዱትም በመሄዱ እንደ ሞኝና ተሸካሚ ብቻ ስለሚቆጠር ያለ አግባብ የመስደቢያ እንጂ የመመስገኛ መታወቂያ አይደለም። የሚሰጠው ጥቅም ከፈረሰ እምብዛም ያሳነሰ ሆኖ ሳለ በዝንኝነቱ ግን ጨርሶ አይታወቅም። የምድር ገጽታ መልክ አሁን ወዳለበት ሥልጣኔ ከመድረሱ በፊት አህያና ፈረስ ለሰው ልጅ ኑሮ ያበረከቱት አስስተዋጽኦ እጅግ ትልቅና ብዙ ነው። እኛና አኛን የመሳሰሉት የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

እስካሁንም ቢሆን ከአሁን ጋር ያለንን ስንሰለት አልበጠለንም። እንደ ቀድሞው አሁንም አሁን በታማኝነት ጌቶቹን ያገለግላል። ለለዚህ አጥንተ ብርቱ አሁን ያሸከሙትን የሚሸከም ወደ ነጹትም የሚሄድ ደከመኝ ሳይል የሚያገለግል ታማኝ አገልጋይ ነው።

ይሳከር አሁን ብቻ ሳይሆን አጥንተ ብርቱ አሁን ነው። አጥንት እንዲጠነክር የሚያስፈልገውን የምግብ ዓይነት ማግኘት አለበት። የፀሐይ ብርሃን፣ ካልሲየምና ሌሎችም ንጥረ ነገሮች ያስፈልጉታል። ከሚያስፈልገው ያላጎደለ አጥንተ ብርቱ ይሆናል። አጥንት የሰውን ሙሉ አካል ተሸክሞ የሚንቀሳቀስ የሰውነት ክፍል ነው። አጥንት ከደከመ ተሸክሞ የሚያኖራቸው የአካል ክፍሎች ሁሉ ችግር ላይ ይወድቃሉ። ሰውም ሆነ እንሰሳ የእግር አጥንቶቻቸው ቢሰበር ተጠግነው እስኪያገግሙ ድረስ በሙሉም ይሁን በከፊል የሌላው ጥገኛ ይሆናሉ። በብዙም ይሁን በጥቂት የሌላውን እርዳታ ይፈልጋሉ። በዚህ ዘመን ባለ የህክምና እርዳታ ሰዎች ቶሎ ከአጥንት ስብራት ለማገገም እድል ቢኖራቸውም፣ ካልሆነ በታ ላይ የሚደርስ ስብራት ግን ቀስ በቀስ ለሞትም ሊያደርስ እንደሚችል ለመረዳት የባለሙያዎቹን የእውቀት ምላሽ የሚሻ ጥያቄ አይሆንም። እንደ ሰው ሊረዳቸው የሚችል የሌለ የዱር አራዊት ግን ከበድ ያለ የአጥንት ስብራት ሲደርስባቸው የሞታቸውን ቀን ከመቆጠር በቀር ብዙ የሚያደርጉት ነገር የለም። አደን ውለው ከግዳያቸው መብላት ስለማይችሉ የሚታደኑና የሌላውም አራዊት ምሳ ወይም እራት ይሆናሉ። ለለዚህ አጥንተ ብርቱነት ለሁሉም ዓይነት ፍጥረታት አጅግ በጣም አስፈላጊ ስለሆነ የአጥንት ጤንነትና በጎነት የሚጠበቅበትን ሁሉ ማድረግ ተገቢ ነው።

ሌቶች በእድሜ አየገፉ ሲሄዱ አጥንታቸው እየተሰበረ እንዳይጎዱና እንዳይቸገሩ የካልሲየም ተጨማሪ ምግብ ወይም እንክብል እንዲወለዱ ይደረጋል። ልጆችን ወልደው በማሳደጋቸውና በሌሎችም ተጨማሪ ምክንያቶች የአጥንታቸው ካልሲየም እየተሟጠጠ ስለሚሄድ ያንን የሚረዳ መተኪያ የግድ ያስፈልጋቸዋል። ያን ባያደርጉ ግን በየ እንቅፋቱ ሁሉ እንቅሽ ማለት ይሆናል። ህጻን ልጅ እንዲሁ ለአጥንቱ መጠንክር ከፀሐይ ብርሃን የሚገኝ ወይም በሌላ አባባል በፀሐይ ብርሃን እርዳታ በሰውነት ውስጥ የቫይታሚን ዲ ሥራ እንዲከናወን ማድረግ ያስፈልጋል። በቂ የፀሐይ ብርሃን ያላገኘ ህጻን አጥንቱ እንደ እድሜ እኩቶቹ ጠንካራ ስለማይሆን ልፍሰፍሰ ሆኖ ይቀራል። እግሮቹም ጥጥን ለማባዛት እንደ ተሠራ ደጋን ወልገድገድ ያሉ ይሆናሉ።

ለእግዚአብሔር ሕዝብ አጥንተ ብርቱነት የእግዚአብሔር ቃል ሙላት፣ የቃሉም ብርሃን ያስፈልጋል። የሚያጠነክረንና ብርታትን የሚሰጠን የእግዚአብሔር ቃል ነው። አጥንት የሰውነትን እካል ሁሉ እንደሚሸከም መንፈሳዊ አካላችንን የሚሸከም የሆነው እግዚአብሔር ቃል ነው። በመንፈሱ በውስጥ ሰውነታችን እንድንጠነክር በክፉም ቀን መቆም እንድንችል የእግዚአብሔርን ቃል መብላትና ከቃሉም በሚገኝ ብርታት የተዘጋጀን መሆን አለብን። የእግዚአብሔር ሰው ዳዊት በቃልህ አጠንክረኝ ብሎ እንደ ጸለየ ሊያጠነክረንና ሊያቆመን የሚችል በአጃችን የተሰጠን የእግዚአብሔር ቃል ነው (መዝ. 199፥28)። የዕብራውያን ፀሐፊ ስለ አምነት ጀግኖች ያለፉበትን፣ የተደገፉትን፣ የበረቱበትንና የታመኑትን እየዘረዘረ በምዕራፍ አሥራ አንድ በብዙ ከተርከ በኋላ በቀጣዩ ምዕራፍ አሁን በሕይወት ያለውን መምከር ይጀምራል። በቁጥር አሥራ ሁለትም እንዲህ ይላል፡- "ስለዚህ የላሉትን እጆች፣ የሰለሉትንም ጉልበቶች አቅኑ፣ ያነከሰውም

እንዲፈወስ እንጂ እንዳይናጋ ለእግራችሁ ቅን መንገድ አድርጉ" ።  
የላሉና የሰላሉ እጆች የሚጠነክሩት፣ ጉልበቶችም የሚቀኑት፣  
ያነከሰውም ላይንጋና አብልጠም ላይሰበር የሚጠገነውና የሚፈወሰው  
ለእግራችን መሄጃ ቅን መንገድ ሲገኝ ነው። ያም ቅን መንገድ  
የተገለጠውና አብዝቶም እየጠራ የሚሄደው በእግዚአብሔር ቃል  
ውስጥ ነው። ዳዊት በዝማሬው፡- "ሕግህ ለእግራ መብራት ለመንገዴም  
ብርሃን ነው" (መዝ. 119፥105) ብሎ እንዳለ የምንረግጠውን እያየን  
እንድንጓዝ የሚረዳን የእግዚአብሔር ቃል ብቻ ነው። ጠላት  
በየመንገዱ ለእግር መሰበሪያ ከሚያስቀምጠው ወጥመድና  
ከሚቆፍረውም ጉድጓድ ለመትረፍ መብራትና ብርሃን የሆነው  
የእምላካችን ቃል አብዝቶ ያሰፈልገናል።

"ስለ መንገዶችህ አሰብሁ፣ እግራንም ወደ ምስክሮችህ መለሰሁ።  
ትእዛዝህን ለመጠበቅ ጨክንሁ፣ አልዘገዙም" (መዝ. (119)፥59-  
60)።

"ነገር ግን ጽና፣ እጅግ በርታ፣ ባሪያዬ ሙሴ ያዘዘህን ሕግ ሁሉ  
ጠብቅ፣ አድርገውም፣ በምትሄድበትም ሁሉ እንዲከናወንልህ ወደ  
ቀኝም ወደ ግራም አትበል። የዚህ ሕግ መጽሐፍ ከአኖህ አይለይ፣ ነገር  
ግን የተጻፈበትን ሁሉ ትጠብቅና ታደርግ ዘንድ በቀንም በሌሊትም  
አሰበው፣ የዚያን ጊዜም መንገድህ ይቀናልሃል ይከናወንልሃልም"  
(ኢያሱ 1፥7-9)።

**2ኛ. በበጎች ጉሮኖ መካከል ያርፋል**

በበጎች ማደሪያ አካባቢ የሚኖር፣ በጎችን የሚያረባና የእነርሱንም  
ደግንነት የሚከታተልና የሚጠብቅ የበጎች እረኛ ነው። ነጣቂ ተኩላና  
ሌላም እውሬ መጥቶ የደከመበትን የድካሙን ፍሬ እንዳይወሰድ ተግቶ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ይጠብቃል። ይላኮር በጎቹን የሚወድ በእነርሱም መካከል ማረፍንና  
ማደርን የሚያዘወትር ነው። በበጎች ጉሮኖ ውስጥ ወይም አጠገብ  
ማደርን ላልለመደውና ሥራውም ላይደለ የሚናፈቅ የማደሪያ ሰፍራ  
አይደለም። የራሱ የሆነ የተለየ ጠረንና ሽታ ሰላለው ለሁሉ የሚሆን  
የማረፊያ ቦታ ሊሆን አይችልም። በዚያ ማደር የሚችሉ ከበጎቹ ጋር  
የሚያስተላለፍ ጉዳይ ያላቸው ብቻ ናቸው። የባለቤትነት ወይም  
የምንደኝነት ግዴታ የሌለበት ከበረት የማደር ናፍቆት ሊኖረው  
አይችልም። ምንደኛም ቢሆን ጫን ያለው ሲመጣ በጎቹን ጥሎ እግራ  
አውጭኝ ብሎ መፈርጠጡ የማይቀር ነው። ይላኮር ግን በረቱ ናፍቆቱ  
ነው። እውነተኛ የሆነ ፍቅር ለበጎቹ ሰላለው ከቀን ውሎው አልፎ  
ማደሪያውንም በጉረኖ ያደረገ ሰው ነው።

ይህ የይላኮር የበጎች ጉረኖ ሰው መሆን የጌታችን የኢየሱስ  
ክርስቶስም ባህሪ ነው። በበጎቹ መካከል ማደር የሚወድ፣ ነፍሱንም  
እስኪስጥ ድረስ በጎቹን የወደደ፣ የበጎች እረኛና የእረኞችም አለቃ  
ኢየሱስ ነው። እውነተኛ የበጎች እረኛ ባህሪ በሕይወቱ የተገለጠ፣ ስለ  
በጎቹም የራሱን ሕይወት እንኳ ላይቀር እስኪያኖር ድረስ በጎቹን  
የወደደ እርሱ ብቻ ነው። የእረኛን መለኪያ በሁሉም መመዘኛ ያሟላ፣  
እርሱንም የሚመስል ሌላ የሌለ፣ በፍቅር በጎቹን የሚያወጣና የሚያገባ  
ኢየሱስ ነው። በጎቹን ከነሽታቸው የሚወድ፣ ከማደሪያቸውም  
የማይለይ፣ ላይተኛና ላያንቀላፋም በጎቹን የሚጠብቅ እውነተኛ እረኛ  
እርሱ ነው (ዮሐ. 10፥1-6)። ይህ ጌታም እንዲሁ እንደ እርሱ ሆነው  
የእርሱን በጎች እንዲጠብቁለት እረኞችን ለቤተ ክርስቲያን ሰጠ (ዮሐ.  
21፥15፣ ኤፌ. 4፥11)። የራሱን ምላሌነት መለኪያ አድርጎ በጎቹን  
ለጠባቂዎች አስረከበ። እርሱን በፍጹም ልባቸው የሚወዱት፣  
የሚገዙለትና የሚታዘዙት በጎቹን እንደሚገባ ሊጠብቁለት

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

አይቸገሩም። ያለዚያ ግን እርሱም እንዳለው የእረኝነት ሳይሆን የምንደኝነት ኑሮ ይሆናል (ዮሐ. 10፥11-13)።

3ኛ. ዕረፍትም መልካም መሆኗን አየ

ይሳኮር አጥንተ ብርቱው አህያ፥ በበጎችም ጉረኖ መካከል እዳረው፥ እንዴት አድርጎ የዕረፍትን መልካምነት እውቀት? ይሳኮር እንዳየነው በጣም ሠራተኛና ታታሪ ሰው ነው። ዝቅም ብለን እንደምንመለከተው ከሳይ ካየነው ተግባሩ ሌላ በሥራው ገበሬ ሆኖ ሞፈሩን እገላባጭ ነው። ሰዎችንም ለአምልኮ ወደ ተራራ ጠሪ ነው። ነገር ግን በዚህ ሁሉ ሥራና ድካሙ ውስጥ ዕረፍትን ያውቃል። የይሳኮር ዕረፍቱ አጁን አጣምሮ ሥራ ፈቶ መቀመጡ ብቻ ሳይሆን የሚሠራውንም ሥራ በብዙ ደስታ ደስ አያለውና እየወደደው፤ ለመሥራትም እየናፈቀው ስለሚሠራ ለእርሱ ዕረፍቱ ነው። ባለብዙ ተግባር ስለሆነ ከአንዱ ሥራው ወደ ሌላው ሲሻገር ቀደም ሲል ከነበረው የሥራ ሂደት ስለሚወጣ የሚቀጥለው ተግባሩ እዲህ የዕረፍትን ጣዕም ይሰጠዋል።

ለሚሠራና ለሚደከም ዕረፍት እጅግ በጣም አለፈላጊ ነው። ነገር ግን በቀላሉ ከምንረዳው የዕረፍት ትርጓሜ በላይ የሰው ዕረፍት ሙሉ የሚሆነው የኑሮውን አላማ አውቆ፥ የተጠራበትን የሕይወት ጥሪ ተረድቶ በዚያም መኖር፥ መሥራትና መንቀሳቀሰም ሲችል ነው። የብዙ ሰዎች ትልቅ ችግር ግን እየሠሩም ሆነ ዕድረቱ ማረፍ አይችሉም። አውነተኛ ዕረፍትን የሚያጡት ግን በዘመናቸው ሊያከናውኑትና ሊፈጽሙት ካለ ከሕይወት ጥሪያቸው ጋር ባለመገናኘትና እንዲሁም ደግሞ ባልተመቸ የሥራና የኑሮ ጥድፈያ እዘቅት ውስጥ በመውደቃቸው ነው። ነፍሳችን፥ መንፈሳችንና ሥጋችንም ሳይቀር የወደዱትን ሠርተን የምንውል ከሆነ

የምንሠራውም ሥራ ዕረፍት ይሆንልናል። ከማይወደው ሰፍራ የማይወደውን እየሠራ የሚኖር ሰው፥ ተኝቶ ካደረሰበት አልጋ ገና በማለዳ ሳይነሳ በድካምና በሥራው ጥላቻ ይዋጣል። እንዲህ ያለው የኑሮ ሂደት በሰው የዕለት ተዕለት ተግባሩ ከቀጠሉ ባህሪውንና ጤንነቱን ወደሚገዳበት የከፋ ችግር ውስጥ ያደርሰዋል። የሚሠራውን ለሚወድ ግን በመሸ ጊዜ ንጋቱን ይናፍቃል። ተኝቶም ስለ ሥራው ያልማል። በማለዳም ወደ ተግባሩ እየቸኮለ ይገሰግሳል። እየሠራ ያርፋል፥ ዕድረፊም ይሠራል።

ይህ ከላይ ያልነው እውነት ቢሆንም የሰው ሰውነት ደግሞ ከምንም ዓይነት ሥራ ተለይቶ ለተወሰነ ጊዜ ማረፍ ይገባዋል። ሰው ቀንም ሌትም እንዳይደከም የቀን ድካሙ መውጫ አንዲሆን እግዚአብሔር እንቅልፍን ለሰው ማረፊያ አንዲሆን ሰጠ። የእንቅልፍም መጣፊጥ ከእግዚአብሔር ተባርኮ ሲሰጥ ብቻ ነው።

“በሰላም አተኛለሁ አንቀላፋለሁም፤ አቤቱ፥ አንተ ብቻህን በአምነት አሳድረኸኛልና” (መዝ. 4፥8)

“ለወዳጆቹ እንቅልፍን በሰጠ ጊዜ እናንተ የመከራን እንጀራ የምትበሉ ከተቀመጣችሁበት ተነሡ።” (መዝ. 127፥2)

“እጅግ ወይም ጥቂት ቢበላ የሠራተኛ እንቅልፍ ጣፋጭ ነው፤ የባለጠጋ ጥጋብ ግን እንቅልፍን ይከለክለዋል” (መክ.5፥12)።

መፍጠንና ባለውም ጊዜ ለመጠቀም መቸኮል ቢኖርም ከሰንፍፍና ከመታከት ያልሆነ ዕረፍትን ማረፍ ደግሞ እጅግ አለፈላጊ ነው። ለሚቀጥል ሥራ ጉልበትን ለማደስ አእምሮንና ሰውነትን ማሳረፍ የግድ

ያስፈልጋል። በደህና ሳታስቸግር ዘወትር የምትሠራን ጥሩ መኪና ሁልጊዜ እየዘለሱ ወደ ፈለጉበት እየነዱ ቢፈነጩባት፣ ነገር ግን መቀየርና መታደስ የሚያስፈልገውንም እየተከታተሉ ካልተንከባከቧት፣ አንድ ቀን ወገቧን አየናጠች ስመሄድ አሻፈረች ማለቷ የማይቀር ይሆናል። የሰው ስውነትም ዕረፍት ያስፈልገዋል።

ትልቁ የዕረፍት ምንጭ የዘላለም አምላክ አግዚአብሔር ነው። በእርሱ መታመንን ላወቀና ለተረዳ በእርሱ ተደግፎ የማደርን ምሥጢር ላስተዋለ! የዕለት ተዕለት ኑሮ የዕረፍት ኑሮ ይሆናል። በዳዊት ዝግግር እንደ ተገለጠው “ዕረፉ እኔም አምላክ እንደ ሆንሁ እወቁ” እንደሚል አግዚአብሔርን ማወቅ በዕረፍት እንድንኖር ያደርገናል (መዝ. 46፥10)። እግዚአብሔርን በአባትነቱ፣ በጌትነቱ፣ በኃይልና በችሎቱ በእውነት የሚያውቁት በአምላክነት በነገቱ ውስጥ በስላም ያርፋሉ። የእርሱ ስላም በማዕበል ጩኸትና በሞት ጥላ ዱሃ ውስጥ እንኳ እንደ እንቅልፍ ማስተኛ እንክብል ዕረፍት ይሆናል (ማቴ. 8፥23፣ ዮሐ. 12፥1-8፣ መዝ. 23፥1-6)። የታመኑትንና የተደገፉትን የማያላፍር አምላክ ስለሆነ ለዎችን ለዕረፍት ወደ እርሱ ይጠራል። እርሱን በማወቅ ወደሚገኝ ዕረፍት ውስጥ ገብተን እንድናርፍ ይጋብዘናል።

በለዚህ ይላከር አንዳወቀበት እየሠራ ማረፍን ከተለማመደና መልካም ሰለመሆኗም ከመስከረ፤ የብዙ ሥራ ልምዶችም የዕረፍትን ጥቅም መረዳት መቻል ያስፈልጋቸዋል። ዕረፍት ግን የሰነፍና የታካች የሥራ መፍቻና ያለ አግባብ የመዝናኛ ቲኬት እንዳይደለ ይላከር በብዙ ሠራተኝነትና ድካሙ አስመስክሯል።

4ኛ. ምድሪቱም የለማች መሆኗን አየ

ይላከር የሚያየውን ምድር ሌሎችም ያያሉ። ነገር ግን ያዩትንና የተመለከቱትን እንዴት እንደሚረዱትና እንደሚያጣጥሙት የስዎች አመለካከት የተለያየ ሊሆን ይችላል። ይላከር የሰው ዓይን በግላጩ ከሚያየው ባሻገር ማየት የሚችሉ ዓይኖች ነበሩት። አንዱ የተቃጠለ ምድርና ምድረበዳን ሲያይ ይላከር ግን በመሰኛ ሊለማ የሚችልን ለምና ፍሬያማ ምድርን ተመለከተ። ጥቂት በሠራ ሊከናወን የሚችለውን ትልቅ ነገር አርቆ አጤነ። የምድሪቱን አቅም በሚገባ መዝኖ ተረዳ።

ስዎች አንድ ዓይነት ነገርን እኩል ተመልክተው ስላዩት ነገር ጨርሰ የተለያየ አስተያየት ሊኖራቸው ይችላል። ሙሴ አሥራ ሁለት ስዎችን መርጦ የከነዓንን ምድር እንዲሰልሉ በላከ ጊዜ ከተላኩት መካከል አሥሩ ከተቀሩት ሁለቱ በተላኩበት ጉዳይ ላይ በጣም የተለየ አስተያየት ይዘው ቀረቡ። ሁለቱ ምድሪቱን መውረስ እንደሚችሉ ሲናገሩ የቀሩት ግን ጓዛችንን ጠቅልለን ወደ መጣንበት አገር፣ ወደ ባርነታችን ብንመለስ ይሻለናል አሉ። ያለ በለዚያ እኛና የእኛ የሆኑ ሁሉ እዚህ ማለቃችን ነው በማለት ሰፈርተኛውን በጥቅሉ አመሱት (ዙኑ. 13፥27-33)። ኢያሱና ካሌብ ግን የምድሪቱን ልምላሜና የአምላካቸውንም የማዳንና የመታደግ ጉልበት ተመለከቱ።

በመንፈሳዊ አገልግሎትም ነገሮቻችንን በእግዚአብሔር ቃል፤ በእርሱም ዓይኖችና የማዳን ኃይል ዘወትር ማየት ካልቻልን ሁልጊዜ የተረታ ልብ ይኖረናል። ራዕያችንም ጎደሎና በንካላ ሆኖ ይቀራል። እግዚአብሔር እንደሚያይ ለሚያይ አገልግሎቱ የቀና፣ የእጆቹም ሥራዎች የተባረኩ ይሆናሉ። በዚያን ጊዜ ሰው የሚያገለግለው የእግዚአብሔርን አሳብ መሆን ይጀምራል።

5ኛ. ትከሻውን ለመሸከም ዝቅ አደረገ፤ በሥራም ገበሬ ሆነ

ለመሸከም ትከሻን ዝቅ ማድረግ የትህትና፤ የመታዘዝ፤ ራስንም የማቀረድ ምልክት ነው። ሌሎችን ለማገልገል ፈቃደኛ መሆንም የራስን አባብ መጣልንና ለሌሎች ማደርን ያመለክታል። በሥራ ገበሬ ሆኖ ትከሻን ዝቅ ማድረግ፣ ቀንበርን ለመሸከም ፈቃደኛ መሆንን ያሳያል። ቀንበር መሸከም አንገትን ይመልጣል፤ ያቆስሳል፤ ያደከማል። ነገር ግን ይባኮር በሚሠራው ሥራ ደስ የተሰኘና በአባቶቹም አምላክ በእግዚአብሔር ያረፈ በለሆነ የግብርና ሥራውን በደስታ ያከናውን ነበር። እርሱ ካላረሰ ወገኑ መራራን በሰሚያውቅ ሳይታከት የእርሻ ሥራውን ያጣድፋል። ወራቱን እየጠበቀ እንደየወቅቱ ዘሩን ወደ ምድር ይበትናል። ምርቱንም በደስታ ወደ ጎተራ ያበገባል። ሳይደከሙ ምርት እንደሌለ፤ ምርት ሳይኖር ደግሞ በእርሱና በሌሎችም ገበታ ላይ ማዕድ እንደማይኖር ስለሚያውቅ በድካሙ ደስ እያለው በሥራው ይተጋል። ይባኮር በልቶ የሚያበላ፤ እርሱና ወገኖቹ ሁሉ በልተው እንዲያድሩ የሚተጋ ታማኝና ቅን ሠራተኛ ነው።

ይህ የይባኮር ባህሪ የጌታ የኢየሱስም ባህሪ ነው። እርሱ ነውርን ንቆ የባሪያንም መልክ ይዞ ራሱን ባዶ አደረገ። በመታዘዝም የአባቱን ፈቃድ እያገለገለ ፈጸመ (ፊል. 2፥6-11)። ከነበረው ዘላለማዊ ክብር ራሱን ባዶ እድርጎና የባሪያንም መልክ ይዞ በሰው ምሳሌ መገኘቱ የነበረውን እንደ ተቀማ እንዲቆጥር አላደረገውም። ቃሉ እንደሚመለከር፡- ጌታ ኢየሱስ የአባቱን ፈቃድ ለመፈጸምና የሰውን ልጅ ደህንነት ሥራ ለማከናወን ራሱን አዋረደ። ከሞትም ያውም ለመለቀል ሞት የታዘዘ ሆነ። በመበቀል የሚሞት የተረገመ ሆኖ ባለ የእኛን እርግማን ለመሸከም ትከሻውን ዝቅ አደረገ። በመበቀሉም ሥራ

የሰውን የኃጢአት እርግማን አበወገደ። በዚህም ምክንያት እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው። ከሰምም ሁሉ በላይ የሆነን ስም ሰጠው።

“እርሱ በእግዚአብሔር መልክ ሲኖር ባለ ከእግዚአብሔር ጋር መተካካልን መቀማት እንደሚገባው ነገር አልቆጠረውም፤ ነገር ግን የባሪያን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ባዶ አደረገ፤ በምስሉም እንደ ሰው ተገኝቶ ራሱን አዋረደ፤ ለሞትም ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ። በዚህም ምክንያት ደግሞ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው፤ ከሰምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ሰጠው፤ ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፤ መላሰም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደ ሆነ ይመለከር ዘንድ ነው” (ፊል. 2፥6-11)።

ይባኮር መራት የምትሰጠውን ብቻ ሳይሆን ከባሕርም የሚገኘውን ሁሉ በመሰብሰብ እርሱም ተባርኮ ሌሎችንም የባረከ ነው። በምድርም ፍሬና በባሕርም ሀብት ሙሉ የሆነን በረከት የተቀበለ ሕዝብ ሆነ (ዘጸ. 33፥18-19)። ከዛብሉንም ጋር አብሮ የባሕርን ሀብት ተካፈለ። የእግዚአብሔር የሚሆንንም ሕዝብ ለእምልኮ በመጋበዝ ከበረከቱ አካፈለ። በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ ስንኖር በምንሠራው ደስ ጥምንበኝ፣ በዕረፍትም የተሞላንና ለሌሎችም በረከት የምንሆን እንሆናለን። ይባኮር ብዙ ሕይወቱ ሌሎችን ለመጥቀምና ለመርዳት እንደ ነበር ከዕለት ተዕለት ተግባሩ ለመረዳት አያስቸግርም። ይህን ሁሉ ሲያደርግ ግን በደስታ አንጂ ዱብ ዕዳ እንደ ወረደበትና የእድል

ጫና እንደ ወደቀበት አድርጎ አልቆጠረውም። በትህትናውና እራሱን በመሰጠቱ ምክንያት ይሳኮር በብዙ ሀብት የተባረከ ሆነ። ከምድርና ከባሕር በሚገኝ ሀብት፣ በበጎችም ብዛት ብልጥግና ብሩክ ሆነ። ሰዎችንም ወደ ዘላለም አምላክ በማሰጠጋት የህብሉን አጋር ሆነ። ሕይወታቸው እንዲህ ሰበረከት የሚሆኑ ሰዎች ትሁትና ቅንጣት ታማኝና ትጉም፣ የአምላካቸውንም ፈቃድና አሳብ ለማገልገል የጨከኑ ናቸው። እኛም እንደ ይሳኮር ሰለሎች የምንጠቅም የበረከት ሰዎች እንድንሆን ጌታ ይርዳን።

## ምዕራፍ ሰባት

### ዳን

ዘፍ. 49÷16-18፤ ዘዳ. 33÷22

ዳን ያዕቆብ ባላ ከተባለችው ከራሔል አገልጋይ የወለደው ልጅ ነው። ራሔልም እግዚአብሔር ፈረደልኝ ቃሌን ደግሞ ሰማ፤ ወንድ ልጅም ሰጠኝ በትል ዳን ብላ ጠራቸው። የሰሙ ትርጓሜ ዳኛ ማለት ነው። ዳንም እንደ ሰሙ እንዲሁ በወገኑ ላይ የሚፈርድና የሚዳኝ እንደሚሆን ያዕቆብ በምርቃቱ ውስጥ መሰከረ። ዳን በወጣ ላይ ከመፍረዱና ከመዳኘቱም ሌላ ባህሪው በእባብና በአንበሳ ተገልጿል።

1ኛ. በጎዳና ላይ እንደ አባብ ይሆናል፤ በመንገድም እንደ ቀንዳም እባብ

በመንገድ ላይ ተደብቆ የሚያሸምቅ እባብ እንኳን እየቸከለ ለሚሄድ ቀርቶ ልባም ስሆነም መንገደኛ አይታይም። ድንገት ወጥቶም የሚያጠቃ ጉልበት አለው። ዳን ተዘጋጅቶ እንደሚጠብቅ እባብ ሊጎዳው የሚመጣውን የጠላቱን በትር ከመቀበሉ በፊት አሸምቆና አድብቶ ጠላቱን ፈጥኖ ለማጥቃት ልቡ ብልህ የሆነ ሕዝብ ነው። የጠላቱን ሠራዊት ኃይል በብዛቱ ላይሆን በብልሃቱ የሚዋጋ ሕዝብ ነው። በጠላት ተከቦ የሚኖር ሕዝብ ልባም ካልሆነ በስተቀር ቢጠላቱ ከበባ ድንገት ይወሰዳል። ዳን ርሰት ሆኖ የተሰጠው አካባቢ የፍልስጤማውያንን ድንበር ተዋሰኖ በመሆኑ በፍልስጤማውያን ድንገተኛ ወረራ ሁልጊዜ ይቸገር ስለ ነበር ለዚያ እንዲረዳው የወደፊት ምኖሪያውን ያወቀ አምላክ በጦር ጥበብ ስልት ባረከው።

ጌታ ኢየሱስ እንዲሁ በተኩላ መካከል የሚኖሩ በጎች በተኩላ ተንኮል ከመወሰዳቸውና የሕይወታቸው እስትንፋስ ከመታቀብ በፊት በጎች በተኩላ መካከል እንዴት መኖር እንዳለባቸው እንዲህ ሲል አስተማረ፡-

“እነሆ፥ እኔ እንደ በጎች በተኩላዎች መካከል እልካችኋለሁ፤ ስለዚህ እንደ እባብ ልባሞች እንደ እርግብም የዋሆች ሁኑ” (ማቴ. 10፥16)።

በግ በተኩላ መካከል እንደ በግነቱ ብቻ ሆኖ ከኖረ እድሜው ያጠረ እንደሚሆን ገለጸ። ስለዚህ ተኩላን እንደ አመጣጡ ለመመለስ እንዲቻል በግ ከመሆን የሚገኝን የዋህነት ሳይጥሉና ሳይዘነጉ እንደ አባብም ደግሞ ልባም መሆን እንደሚገባ አስታወቀ። ያለ ልባምነት በተኩላ መካከል በግ በሕይወት አትቆይም። ይህ የገባው ዳን ከጠላቶቹ ግዳይ፣ ግፊያና ዘረፋ ለመዳን ልቡን እንደ አባብ ብልህ አደረገ። ራሱን እየደበቀ ጠላቶቹን የሚነድፍ ተዋጊ ሆነ።

**2ኛ. የአንበሳ ደቦል ነው፤ ከባላን ዘሎ ይወጣል**

ዳን እንደ አባብ አሸምቆ የሚመታ ብቻ ሳይሆን እንደ አንበሳም ጉልበታም ነው። የዳን የአንበሳ ደቦልነት ሕይወት ከዳን ወገን በሆነው በሶምሶን ተገልጿል። አሰራሌልን ሲያሰጩንቅ ለነበረው ለፍልስጤም ጭፍራ መቅጫ እንዲሆን አግዚአብሔር ለራሱ የለዋውን ሶምሶንን አሰነሳው። የአግዚአብሔርም መንፈስ ሶምሶንን በጸርዓና በኤሽታያል መካከል ባለው በዳን ስፈር እያነቃቃ አዘጋጀው (መሳ. 13፥25)። እንደ ለመዱ ነገር ሁሉ እንደ ቀድሞው መስጳቸው የፍልስጤም ሠራዊት አሰራሌልን ሲያሰጩንቅ ሲወጡ፥ እንደ አሸመቀ አባብና እንደ ብርቱ

አንበሳ ሶምሶን የፍልስጤምን ሠራዊት ብቻውን ማዋከብ ጀመረ (መሳ. 13፥2-25፤ መሳ. 14፥15-16)። የፍልስጤምም ለዎች ፍቅረኛው በሆነችው በደሊላ የኃይሉን ምሥጢር እስኪደርሱበት ድረስ ሶምሶን በብዙ መምታት ጠላቶቹን መታቸው። በምንም መንገድ ቢመጡ በኃይል ያልቻሉትን ግን በደካማ ጎኑ መጥተው ጉድ አደረጉት። ከአንበሳ ደቦል ይልቅ ብርቱ የነበረው ሶምሶን የፍልስጤም ወፍጮ ፈጫ እስኪሆን ድረስ አዋረዱት። በብዙም ተሳለቁበት። ዓይኖቹንም አውጥተው ጀግናውን ሰው መጫወቻ አደረጉት። እንዲያ በአንድ የአህያ መንጋጋ ሸህውን የረፈረፈና በባዶ እጁ የአንበሳን ደቦል ልክ እንደ ትንሽ ጠቦት በታትኖ የጣለ የፍልስጤም ሠራዊት አስጨናቂ የጠላቶቹ መዘበቻ ሆነ። የላጩት ፀጉሩ አድጎ ኃይልና ጉልበቱ በተመለሰለት ጊዜ ግን እንደገና በጠላቶቹ ላይ ታላቅ በቀልን አድርሶ ከእነርሱው ጋር የእርሱም ሕይወት አለፈ (መሳ. 17፥28-31)። ከዚህም የተነሳ በሞቱ የገደላቸው ሙታን በሕይወቱ ላለ ከገደላቸው በዙ ተባለለት። በሶምሶን ውለጥ የነበረው ታላቅ የኃይል መጠን ምን ያህል እንደ ነበር ከዚህ መገመት ይቻላል። በሕይወቱ ላለ ከገደላቸው የሚበዙ ሰዎችን ጠልሎ የያዘን እጅግ ትልቅ አዳራሽ ሊሸከሙ የሚችሉትን ምስሶዎች በሁለት እጆቹ ገፍቶ ህንፃውን ለመጣል ምን ያህል ጉልበት እንደሚያስፈልግ መገመት አያስቸግርም። እግዚአብሔር በሶምሶን ውለጥ አኑሮት የነበረው የኃይል ታላቅነት እንዲህ ያለ ነበር። እንዲያው ለነገሩ በአንበሳ መመስሉ ሌላ የበረታ ስለሌለ እንጂ ጉልበቱ በአንበሳ ውለጥ ባለ ጉልበት ብቻ የሚላካና የሚተመን እንዳልነበር ሶምሶን በዚያ የአንበሳ ደቦል ላይ ባደረገው አለመለክሮአል (መሳ. 14፥5-6)።

እግዚአብሔር በውስጣችን የሚያኖረውን ፀጋ ጠላት መቋቋም ሲያቅተው ደካማ ጎናችንን በመፈለግ በዚያ በድካማችን ሊጥሉን ይነሳል። ቶሎ ያልነቃ በዚያ በጠላቱ ሤራ ወጥመድ ይታስራል። በተዘረጋበት ወጥመድ ውስጥ ይወድቃል። ደካማ ጎኑን ላወቀ መፍትሔው የድካም ጎኑ ከሚገለጥበት በታ መሸሽ ነው። ስምሴን ከአንዴም ሁስቴ ተደጋግሞ ደሊላ ልታደርግ እየሞከረች ያለውን ደባ ሊረዳ የሚችልበት ሁኔታ ተፈጥሮ ነበር። ዓይኖቹ እንዳላዩ፣ ጆሮቸው እንዳልሰሙ ሆኖ ምንም እንዳልተፈጠረ ከእርሷ ጋር ውሎውን ባይቀጥል፣ ነቅቶም በቶሎ ከእርሷ ቢሸሽ ባለፈበት የሥቃይና የውርደት ጎዳና ባልተጓዘም ነበር።

መጠጥ የሚያስቸግረው ሰው ውል እያለ የሚኖሩት መጠጥ ከሚሸጥበትና ከሚጠጣበት መራቅና መሸሽ እንጂ የቀድሞ ጓደኞቹ ናፈቁኝ ብሎ ከእነርሱ ጋር ትንሽ ለማውጋት ወደ ድሮ ማመሻሻው እግሩን ማቅናት ቢያበዛ ከቀናት በኋላ ከወጣበት ማጥና እዘቅት ውስጥ እንደገና መዘፈቅ ይሆናል። ይህን ማድረግ ደካማ ጎኑን ገልጦ ጠላትን በል ና ብሎ እንደ መጋብዘ ነው። ጌታ እንበሳ እድርጎን እያለ ስለ ምን በጠላት ስንሰለት ታሰረን ሚዳ ለሚዳ ለመሳሰላቱ እንጎተት? ስድቡ በእኛው ብቻ ቢያበቃ እንድ ነገር ነበር። ነገር ግን የእኛ በእንዲያ ውስጥ መገኘት በእኛ ላይ የተጠራውን የሕይወት እግዚአብሔርን የተቀደሰ ስም ያጎድፋል።

ያእንበሳው ደቦል ዳን ከባላን ዘሎ የመውጣቱ ትንቢታዊ መልእክትና ፍጻሜውም እጅግ የሚያስገርም ነው። ዳን ርስት ሆኖ የታሰጠው የምዕራቡ መካከልኛ ክፍል ሲሆን ይሁዳ በስተ ደቡብ፣ ኢፍራም በስተ ምሥራቅ ሲያዋስኑት የምዕራቡ ወሰኑ የታላቁ ባሕር ነው። ባላን ተብሎ የሚጠራው እካባቢ ግን የሚገኘው በሰሜን

ምሥራቅ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ ባለው ክፍል ሲሆን ያም ከአርሞንኤም ተራራ እስከ ገለዓድ ያለውን የከብት ማስማሪያ ሁሉ ይጠቀልላል (ዘገ. 21+33-35፣ ዘዳ. 32+14)። ታዲያ እንዴት እድርጎ ዳን ከባላን ዘልሎ ይወጣል ተብሎ ተነገረለት? የዚህ ቃል ፍጻሜ ያገኘው እስራኤል ሁሉ ሰፍሮ በየርሰቱ ከተቀመጠ በኋላ የዳን ሰዎች የተደጋገመ ጦርነት ከጎረቤቶቻቸው ከፍልሰጤም ጋር በማድረጋቸው የሰለቻቸው መጀመሪያ አምስት ሰዎች ከዚያም ስድስት መቶ የሚያህሉ ጦረኞች ጉዞ ወደ ሰሜን ምሥራቅ ጀመሩ። እነዚህም የዳን ሰዎች ሌላ ወደምትባል ሰዎቻቸው በጣም ህብቃምና ተዘልለው ወደሚኖሩበት ከተማ ደረሱ። በዚያች ከተማ የሚኖሩ የሚገዛቸውም የሚያስቸግራቸውም ሰላልነበር ተደላድለው በሰላም ይኖሩ ነበር። ይህችም ከተማ በባላን ውስጥ ከአርሞንኤም ተራራ በስተ ደቡብ ግርጌ የምትገኝ ነበረች። እንደ ተባለላቸው እነዚህ ስድስት መቶ የሚያህሉ የዳን ጦረኞች እንደ አንበሳ ደቦል ከባላን ዘለው ወጡ። ያቸንም ከተማ ያዙ። ሰዎቻቸውን በሰይፍ፣ ከተማይቱንም በእሳት አጠፉ። ከተማይቱንም እንደገና ሠርተው ሲጨርሱ ዳን ብለው በነገዳቸው ስም ስየሚት (መሳ. 18+1-31)። ከዚህችም በስተሰሜን ከተቆረቆረች ከዳን ከተማ የተነሳ የእስራኤል ግዛት ከዳን እለክ ቤርሳቤህ በመባል ይታወቅ ነበር (መሳ. 20+1)። ቤርሳቤህ ለደቡብ፣ ዳን ደግሞ ለሰሜን መጠሪያ ሆኑ። እንደ ተናገረ እንዲሁ የሚሆን የእግዚአብሔር ስም ብሩክ ይሁን። ዳን ከወረሰበትና ከሰፈረበት ከመጀመሪያ ርሰቱ ጋር ባላንን ማስብ አይቻልም ነበር። ነገር ግን ገዜውን ጠብቆ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ፍጻሜ ደረሰ። በባላን የዳን ከተማ ተመሠረተች።

የምንኖረው ኑሮና የእግዚአብሔር ተበፋ ተራርቀውና ጨርሰም እንደማይገናኙ ሆነው ቢታዩ እንኳ እግዚአብሔር የተናገረውና

የሚናገረው የተሰፋ ቃል ወደ ፍጹም ይመጣል። እግዚአብሔር ይሞሽ ዘንድ ሰው አይደለም፤ ሐሰትንም ይናገር ዘንድ የሰው ልጅ አይደለም። የሱፍ የተሰፋው ቃል እስኪደርስለት ድረስ በሚያልፍበት ውስጥ ቢያልፍም በተሰፋው ቃል ሙላት ግን በረከቱን ተቀበለ (መዘ. (105)፥ 17-19) ። ስለዚህ እግዚአብሔር ይናገር አንጂ እንደ ተናገረ እንዲሁ ይሆናል። ቃሉንም ሊፈጽም ስቃሉ በስተጓላ ይተጋል (ኢ.ር. 1፥12)።

## ምዕራፍ ስምንት

### ጋድ

ዘፍ. 49፥19፤ ዘዳ. 33፥20-21

ጋድ ያሰቀብ ከልያ አገልጋይ ከዘለፋ የወለደው ሰባተኛው ወንድ ልጅ ነው። ልያ መውለድ አቀማ በነበረ ጊዜ አገልጋዩ የሆነችውን ዘለፋን ለያሰቀብ በመስጠት ጋድ ተወለደ። ጋድም በመወለዱ ልያ ጉድ አለች። ስለ መልካም እድልም ለሙን ጋድ ብላ ጠራችው (ዘፍ. 30፥9-11)። ያሰቀብና ሙሴም ጋድን ሲባርኩት አንዲህ አለ።-

1ኛ. ዘማቾች ይዘምቱበታል፤ እርሱ ግን ተከታትሎ ይዘምትባቸዋል

ጋድ እጅግ ብርቱ ጠረኛ ነው። ጠላቶች የማያሳርፉት፣ እርሱም ለጠላት ስልፍ የማይበገር፣ በመጡበት ጎዳና እያሳደደ መልሶ የሚወጋ፣ አጁም ለጦር የሰላ ጠረኛ ሕዝብ ነው። የጋድ ነገድ ከሮቤል ነገድና ከምናሴም ነገድ አኩሌታ ጋር ርስት አድርገው የወረሱት ምድር ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ያለውን ክፍል ስለ ነበር የምሥራቅ ድንበራቸው ከጠላቶቻቸው ጋር ስለሚያገናኛቸው ሁልጊዜ ለጠላት ውጊያ የተጋለጡ ነበሩ። ስለዚህም ምክንያት አስቀድሞ ይህን የሚያውቅ እግዚአብሔር ጠረኛ ሕዝብ አድርጎ አዘጋጃቸው። ብዙ እንሰሶችም ያሉዋቸው በመሆኑ ይህን ሀብታቸውን የሚፈልግ ጠላት ስለማይተኛ ቤታቸውንና ንብረታቸውን ለመጠበቅ ጠረኞች ሆኑ (ዘኁ. 332፥1-5)።

እግዚአብሔር የሰጠንን ሰመጠበቅ እጆቻችን ሰልፍን የተማሩ መሆን ያስፈልጋቸዋል። ያሰንን ሰመንጠቅ ዘወትር የማይተኛ ጠላት እሰ። ስለዚህ ጠላትን እንደ አመጣጡ ሰመመሰሰና ሰማጥቃት ጠረኛ የሆነ ልብ በእምሳኩም የሚታመን ሕዝብ ልንሆን የተገባ ነው። መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር ስላይደሰ ሰሰልፍ እንደ ተዘጋጀና ዕቃ ጠሩንም ለብሶ ወደ ግንባር ሰመዘመት እንደ አኮበኩበ ጽኑ ወታደር በመሆን ነቅተን መገኘት ያስፈልጋል (ኤፌ. 6+10-17፤ 2ኛ. ቆሮ. 10+3-6)። የማያቋርጥ ጠርነትና የማያርፍ ጠላት የገጠመው ሠራዊት ትጥቁን ሳይፈታ ዘወትር ንቁና ዝግጁ ሆኖ መጠበቅ እለበት። እነ ነሀምያ የኢየሩሳሌምን ቅጥር ሲሰሩ በአንድ እጃቸው ጠራቸውን በሌላ እጃቸው ደግሞ የግንቡን ሥራ ያጣድፉ ነበር። ይህንንም ሁሉ እያደረጉ በምሽት ሲተኙ ልብሳቸውን እያወልቁም ነበር። የኢየሩሳሌምን ቅጥር መሠራት የማይፈልጉ ጠላቶቻቸው መቼና በየት እንደሚመጡ ስለማያውቁ በቀንም ይሁን በሌሊት ተዘጋጅተውና ነቅተው ይጠብቁ ነበር (ነሀ. 4+17-23)።

ተዘጋጅቶ የሕይወቱን ደጅ የሚጠብቅ በድንገተኛ የጠላት ከበባ እይሸበርም። እንዲያውም እግዚአብሔር የጠላቱን ጀርባ ሲሰጠው እያሳደደ በጠላትና በግዛቱ ላይ በቀልንና ፍርድን ያደርጋል (መዝ. 149+1-9)። በዚህ በዳዊት መዝሙር እንደምናይ ሁለት አፍ ያለው ሰይፍ በቅዱሳን እጅ ውስጥ ሲኖር የመኖሩም ምክንያት ደግሞ በጠላት ሥራና ስፈር ላይ ጥቃትንና ጉዳትን ለማድረስ ነው። ይህ ደግሞ ለቅዱሳን የተሰጠ ክብር ነው። እጆቻቸውና ጣቶቻቸው ሰሰልፍና ለዘመቻ የሰሰጡት ሆነው ሕዝቡ እንዲገኝ እግዚአብሔር ይወዳል (መዝ. 144+1፤ መዝ. 18+30-34)። የእስራኤልም ሕዝብ ወደዮ ርስቶቻቸው ከገቡ በኋላ ሰልፍን ያላወቁ የእስራኤል ልጆች ሁሉ ሰላም ነው ብለው

ሲኖሩ እንደ ቀን በጠላት እንዳይወሰዱ እግዚአብሔር ሆነ ብለው ጥቂት ጠላቶቻቸውን በዙሪያቸው አስቀረ። የእነዚህ ጠላቶቻቸው መኖር ሰልፍን የማያውቁ የጠርነ ስልት በመማር ዘወትር ተዘጋጅተው መገኘት እንዲችሉ ነው። ተዋግተው ማስሣልን፣ መውረስንና መንጠቅን እንዲያውቁ ነው (መሳ. 3፡1-6)። ወደ ተሰማቸው የተሰፋ ርስት እንዳይገቡና እንዳይወርሱ ብቻ ሳይሆን ወረሰን፣ እረፍን ብለውም ሳለ ከኪዳን ርስታቸው ሲያወጡአቸው ሳይደክሙና ሳይታክቱ የሚተጉ ጠላቶች ስላሉባቸው የነቁና የተዘጋጁ ሆነው መኖራቸው የግድ ያስፈልግ ነበር።

በዚህም ዘመን ሳሰን ሰለኛ እግዚአብሔር በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ወደ እዘጋጀልን የደህንነት ስፍራ እንዳንደርስ ብቻ ሳይሆን፣ ከተሰፋውም ሙላት ሊያወጣን ቢቻለው ሌትና ቀን ይደክማል። እኛም የቤተ ክርስቲያን ጥሳ እንደ ነበሩት እንደ እስራኤል ልጆች ዘወትር የነቃንና የተዘጋጀን ሆነን እንድንኖር ያስፈልጋል። ጠላት ስለ ተረታ አሳቡን አቁሞ፣ ፋይሉንም ዘግቶ ሰአንዴም ለሁልጊዜም ትቶን አይሄድም። የእግዚአብሔር ቃል ሲመሰክር ጠላት በምድረ በዳ ሰጌታ ኢየሱስ ባቀረበው የተደጋገመ ፈተና መረታቱ በኋላ እስከ ጊዜው ከእርሱ እንደ ተሰየ ይናገራል (ሉቃ. 4+1-13)። ይህም የሚያሳየው በእነዚያ ሦስት ፈተናዎች ብቻ እብቅቶሰት ጌታ ኢየሱስን ጠላት እንዳልተወው ነው። በዚህች ምድር እስካለን ድረስ ሙሉ ለሙሉ ከጠላት ውጊያና ፈተና አርፎ መዘለል ስለሌለ፣ እጃችንን ከቃሉ ሰይፍ ላይ አጣብቀን እንደ ብርቱ ወታደር ዘወትር የነቃንና የተዘጋጀን መሆን ያስፈልጋል። አንድ ነገር ሁልጊዜ የተረጋገጠ ነው፣ ያም ያለን ጠላት የተረታና የተሸነፈ ጠላት ነው። በእኛም ያለው በዓለም ካለው ይበልጣል (1ኛ ዮሐ. 4+4)። ማሸነፋችን ውጊያም ሳይጀመር

የተረጋገጠ ቢሆንም፡ ወደ ውጊያው ከመሄድ ወይም ከመወሰድ ግን ሙሉ ለሙሉ አያስተላለግም። ያለንም ጠላት ለዘላለም መሸነፉን አውቆና ተቀብሎ መምጣቱን አይተውም። ስለዚህ በመጣ ቁጥር ወይም ወዳለበት ወደ ሰፈሩ በመሄድ የሚገባውንና የተገባውን እየሰጠ፣ ያለውንም እየነጠቁ፣ ሰፈሩን ለጌታ መግረብ ነው።

**2ኛ. ጋድን ሰፊ ያደረገ ብሩክ ይሁን፤ የመጀመሪያውን ክፍል ለራሱ መረጠ፤ በዚያ የአለቃ እድል ፈንታ ቀርቶለታል**

የጋድ መሰፋትና የመጀመሪያውንም ርስት ቀድሞ መምረጡን ሙሴ ሲናገር ከትዝታው ማህደር ትውስታውን እያሰላሰለ ነው። የጋድ ልጆች ገና ሕዝቡ ሁሉ በጉዞ ላይ እያሉ ከሮቤል ልጆች ጋር በመሆን ወደ ሙሴ ቀርበው ርስታቸው አድርጎ ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ያለውን ምድር እንዲሰጣቸው ጠየቁ። ሌላው ሕዝብ ገና ስለ ዕለት ተዕለት፣ ጉዞ ሲያሰብኑ ሲጨነቅ እነዚህ ግን ስለሚወርሱት ርስት አስቀድመው በማሰብ ለከብቶቻቸው መልካም ግጦሽ ያለበትን የዮርዳኖስን የምሥራቅ ክፍል ለማግኘት መሸቀዳደም ጀመሩ። የመጀመሪያውን ለራሳቸው መረጡ። ይህ ጥያቄያቸው በመጀመሪያ ሙሴን ትንሽ አስደንግጦትም አስቆጥቶትም ነበር። ምክንያቱም እግዚአብሔር ለሙሴ ሲናገረው የምሥራቅ ድንበራቸው እስከ ወንዙ ይሆናል ስላለውና ሙሴም ወንዙ የዮርዳኖስ ወንዝ ይሆናል ብሎ በመረዳቱ ዳንና ሮቤል ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ መቅረታቸውን አልተስማማም ነበር። ቢሆንም ግን በተደራደሩት ኪዳን በኋላም ምናልባት ሙሴ ከእግዚአብሔር ባገኘው መረዳት የጋድ፣ የሮቤልና የምናሴም ነገድ እኩሌታ በዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ርስትን እንዲወርሱ ሆነ። ሙሴ እግዚአብሔር ለእስራኤል ልጆች ያሰበው

የርስት ሰፋት የምሥራቅ ድንበሩ የዮርዳኖስ ወንዝ እንዳይደለ ተረድቶ ጋድን ሰፊ ያደረገ ብሩክ ይሁን በማለት የእግዚአብሔርን አሳብ በማወቅ አምላኩን አመሰግነ። እውነትም እግዚአብሔር ጋድንና ከእርሱም ጋር በዮርዳኖስ ምሥራቅ የቀሩትን ነገዶች እጅግ ሰፊ እንዲሆኑ መልካሙን ምድር ለጥቷቸው ስለ ነበር የምድራቸውን ሰፋት ልክ በልቡ ዓይኖች እያየ በጋድ ሰፋት እግዚአብሔርን ባረከ። ይህንን አሳብ ወደ መጽሐፍዋ መጨረሻ በብዙ ስለምናነሳው እዚህ ላይ ተውት አደርገዋለሁ።

ጋድ የመጀመሪያውን ክፍል ለራሱ መምረጡ ከስለት በመነጨ እሸቅድምድም ሳይሆን ክንበረው የኑሮ ራዕይ ጋር የሚስማማውን የተመቻች ሰፍራ በማየቱ በቶሎ የተገኘውን እድል መጠቀሙ ነበር። ጋድ ባለብዙ ከብቶች ስለ ነበርና የጠየቀውም ምድር ለከብት ርቢ እመቺ ስለሆነ እድሉ ሳያልፍ አፈፍ አደረገው። መልካምና ለበጎ የሆነ አጋጣሚ ሲገኝ ሌላ ጊዜ አደርገዋለሁ ብሎ ነገርን ማሳለፍ ተመልሶ የማይመጣን ሁኔታ ማጥፋት ሊሆን ስለሚችል በጎን ለማድረግ የሚገኙ ጊዜያትን ለመጠቀም መፍጠን ያሰፈልጋል። የጋድ ነገድ ሌላው ወገን ምን ይላል? እንዴት አሁን በዚህ ጊዜ ርስት እንጠይቃለን? ሙሴስ ምን ይለናል? ከሌሎች ወገኖቻችን ተለይተን እዚህ እንቅር ስንልስ እንዲያው ምን እንባላለን? ሳይሉ በተረዱት መረዳት ደፍረው ሄደው የኑሮ ራዕያቸውንና ሊያደርጉ ያሰቡትን ተግባራቸውን በመግለጽ ለራሳቸው ርስትን ጠየቁ። ይህ ግልጽነትን የሚጠይቅና የሚጠቅምም ድፍረት ነው። ይሉኝታቸውን ትተው የልባቸውን ጩኸት ለእግዚአብሔር ባረያ ለሙሴ አስታወቁ። እግዚአብሔርም የልባቸውን መሻት ሰጣቸው። እነርሱም ይህንን በማድረጋቸው ሙሴም የእግዚአብሔርን የድንበር አቅድ እውነት እንዲያይ ረዳው።

የእግዚአብሔር የተቀደሰ መንፈስ ለበጎ ሥራ ልባችንን ሲቀሰቅሰና ሲያነሳሳ አብረው ሊነሱ የሚችሉ ብዙ ጥያቄዎችና ፍርሃቶች ይኖራሉ። ነገር ግን ከጌታ የተገኘና የተሰጠ አጋጣሚን መውጫውንም እርሱ እንደሚያዘጋጅ እምኖ ፈቃዱን ለማድረግ መጨከን ያስፈልጋል። አጋጣሚዎች ብዙ ጊዜ ድንገት መጥተው እንዳመጣጣቸው እንዲሁ ድንገት ያልፋሉ። እንደ ንብር የፈጠኑ፣ የአጋጣሚዎችን ዓይነት ለይተው የሚረዱና የእግዚአብሔርንም ፈቃድ ብቻ ለማገልገል የወሰኑና የጨከኑ የሚያገኙትን መልካምና በጎ አጋጣሚ ሁሉ ይጠቀሙበታል። መቼም የሚገኝ አጋጣሚ ሁሉ ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ነው ብሎ ማሰብ ትልቅ ሞኝነት ነው። ስለዚህ የሚገኝን አጋጣሚ ሁሉ እየመረመሩና እየመዘኑ ጊዜ ሳያጠፉ አጋጣሚውም ሳያልፍ መንቀሳቀስ መቻል ብልህነት ነው። እንደ ጊዜ አንድ ወንድም ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የመጀመሪያ ዲግሪዎችን ሰንጨርሶ ለምክር ለብሰቦ ሲያጫወተን ለምለም ሆኖ እረንጓዴ ሳር በለበሰ ሰፊ ሜዳ መካከል የተሸፈነ ጉድጓድ ኖሮ በመሸፈኑ ሳይታይ ሰለሚችል ሜዳ ነው ብሎ መሮጥና መቦረቅ እደጋ ሊያሰከትል ሰለሚችል እርምጃን በጥንቃቄ ማድረግ መልካም ነው አለ። ይህ እውነት ነው። በመልካም ሽፋን የሚገኝ በጎ የሚመሰል ሁሉ ከጌታ የተሰጠ ነው ማለት እንደማይቻል እንዲሁም ደግሞ የተገኘው አጋጣሚ ብዙ ተራራ የሚወጣበት፣ ብዙ በረሀ የሚደረግበት፣ ብዙ ጥማትና ረሀብ የሚገጥምበት ሲሆን የእግዚአብሔር እሳብ አይደለም፤ በዚህ ውስጥ የእርሱ እጅ የለበትም፤ ብሎ መደምደምም አይቻልም። ነገር ግን በቃሉና በመንፈሱ እየመዘኑና እየፈተኙ የእግዚአብሔርንም ፈት በነገሩ እየፈለጉ ፈቃዱን በመረዳት መወሰንና መከናወን ያስፈልጋል። ንብር ኃይሏን የምታድሰበት እንዲ መንገዷ የምታገኘውን

አጋጣሚ የመጠቀም ችሎታዎ ነው። የእግዚአብሔር ቃል ሲመሰክር የሚበላ ባለበት በዚያ ትገኛለች። የሚበላ ካለ ከተፍ ትላለች፤ በእካባቢው ታንኮብባለች፤ ሆይን ለመሙላትና በሕይወት ለመኖር ስትል ከች ትላለች። አጋጣሚውን ሳታጠፋ ትጠቀማለች። ቆይ ይኼኛው ቢያልፍም ሌላ የሚበላ አገኛለሁ በማለት ቸል ሳትል ያገኘችውን ማዕድ ለመቋደስ እያኮበኮበች ነጥቃ ትሄዳለች። የሚቀጥለው መብል ክየትና መቼ እንደሚገኝ ስለማታውቅ አሁን ጊዜና ቀን ሳለ የገጠማትን መልካም አጋጣሚ ትጠቀማለች። ቆይ ነገ፤ ቆይ ሌላ ጊዜ፤ አሁን እንኳ ይለፈኝ የታካችና የሰነፍ የየዕለት ቃላት ናቸው። ይህን እያሉ ዘመናቸውን ሲያሳልፉ የጊዜ ገመድ ጠልፎ ይጥላቸዋል። ሊሠሩ የሚናፍቁትን ነገር ዘወትር ለነገ እያዋሱት፣ ለነገም ሁልጊዜ ሌላ ነገ እየተወለደ፣ በነገራቸው መደምደሚያና መፈጸሚያ ነገ ውስጥ ሳይደርሱ በእድሜያቸው ዛሬ እየተያዙ፣ አዲሱን ነገ ሳያዩ የሚያልፉ ጥቂቶች አይደሉም። የተሰጠንን ዛሬን ለመጠቀም ልባችን ካልጨከነ የነገን የተሰፋ ዳቦ በሩቅ አያየን የሀልም ጎምኾዎች ብቻ እንሆናለን። ምራቃችንን እየዋጥን፣ ከናፍርቶቻችንንም እየመጠጥን በባዶ አዳሪዎች ብቻ ሆነን እንቀራለን። እንደ እግዚአብሔር ባለ ርስቶች ከጌታ የሚሰጠንን አጋጣሚ ሁሉ ለመጠቀም የነቃንና የታጠቅን ሆነን እንድንገኝ ጌታ ይርዳን።

ዳን የተገኘውን አጋጣሚ በመጠቀሙ ታላቅና ሰፊ ርስትን እግዚአብሔር ሰጠው። በዚያም ለዳን የአለቅነት እድል ፈንታ ሆነለት። ጠላቶቹን እያሰገበረ በተሰጠው ምድር አለቃ ሆነ። የአለቃ እድል ፈንታ ከሌላው ሕዝብ ለየት ያለ እንደሆነ በአለቅነት ስፍራ ያሉንና የነበሩ ሁለ ያውቁታል። ከብዙ ኃላፊነት ሽክም ጋር አለቅነታቸው ይዞ የሚመጣው ድርሻ ብዙ ነው። ስለዚህ ዳን የዚያ

የአለቅነት ድርሻ ተጠቃሚ ሆነ። እለቃ ከሕዝቡ የተለየ እንዴት ድርሻ ይኖረዋል? ተገቢ አይደለም። የሚለው ጨዋታ የመድረክ መነታረኪያና የሕዝብ ቅሬታና የምሬት ዋይታ እንጂ እውነቱ ምን ጊዜም ቢሆን በየትኛውም የፖለቲካና የመንግሥት ሥርዓት ውስጥ አለቃ የሆነው በሰውርም ይሁን በገሃድ ከሚገኘው ወይም ከተመደበለት ጥቅም አብልጦ ተቋዳሽ ነው። ሀሊናው የማይገዛው፣ እግዚአብሔርንም የማይፈራና የሚያገለግለውንም ሕዝብ የማያከብር እለቃ ደግሞ በብዙ ሰግብግብነት እየተያዘና እየተወጠረ በራሱ ጥቅም ዙሪያ ስለሚዘፈቅ እልቅናው የሚያመጣው የጥቅም ባሕር አስጥሞ ይጠለዋል። በእግባብና በሕግ በተደነገገና በተወሰነ ሥርዓት እልቅና ከሚሰጠው እድል ፈንታ መጠቀም አግባብ ሲሆን እልቅናውን ግን ሽፋን እድርሳ እኔ ከሞትሁ ስርዶ አይበቀል ማለት ባለ አደራ የሆኑለትንና የሚያገለግሉትን ሕዝብ መርሳትና መናቅ ነው። ይህም የኋላ ኋላ የሚያስከፍለው ዋጋ ብዙ ይሆናል። የዋጋውም ክፍያ የማይረሱት ጸጸት፣ ተመልሰውም የማይወጡት አዘቅትና ለእንዳዶችም የሕይወት መቀጨት ይሆናል።

**3ኛ. እንደ አንበሳይቱ አርፎአል፤ ከንድና ራስን ይቀጠቅጣል**

ከሳይ እንደ ተመለከትነው ጋድ ከሰፈረበትና ርስትም ሆኖ ከተሰጠው መልክዓ ምድር ይዘት የተነሳ ለብዙ ጠላት የተጋለጠ ነበር። ጠላት ከወደ ምሥራቅ ሲመጣ በመጀመሪያ የሚያገኘውና የሚያልፈው በጋድ የርስት ድርሻ በኩል ለሊሆነ ለጠላት ጥቃት የተመኛና የተጋለጠ ነው። ይህ ቢሆንም ግን የጠላቱን ከንድ የሚያዝልና እናት የሚቀጠቅጥ ጉልበት በጋድ ውስጥ ነበር።

ጋድ እንደ አንበሳ የሚወጣ፣ በፊቱም የሚመጣውን ጠላት የሚመታና የሚሰብር ተዋጊ ነው። አንበሳ ግዳዩን ጥሎ ከበሳና ከጠገበ

በኋላ እንደሚያርፍ እንንዲሁ ጋድም እንደ አንበሳ በኃይል የሚወጣ የጠላቱንም ከንድ እያዛለ እናቱን የሚቀጠቅጥ ብርቱ ነው። የሚመጣበትን ጠላት መመከት ብቻ ሳይሆን የጠላቱ አጅ እስኪደክምና እስኪዝል ድረስ የሚመታ ቆራጥ የጦር ሰው ነው። ከንዱ የተሰበረና እናቱም የተቀጠቀጠ ጠላት ሁለተኛ መመለስ እስከማይሻ ድረስ የተነሳ ቢሆንም ደጋግሞም ቢመጣ የሚጠብቀው ይኼው ብቻ ይሆናል።

የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ የዲያብሎስን ከንድ እድቅቆ ራሱንም በመስቀል ቀጥቅጦ ክፉ ሥራውንም ሁሉ አፈረሰ። ይህንንም የደቀቀውን የጠላትን ከንድና የተቀጠቀጠውን እናት ዛሬም የጌታ የሆኑት ሁሉ መልሰውና መሳልሰው እያደቀቁ ይቀጠቅጡታል።

**4ኛ. ወደ ሕዝብ አለቆችም መጣ፤ የእግዚአብሔርንም ጽድቅ ፍርዱንም ከአስራኤል ጋር አደረገ**

ጋድና ሌሎቹም በዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ የቀሩት የእስራኤል ነገዶች በመጀመሪያ ከሙሴ ጋር በተደራደሩት ኪዳን መሠረት በኋላም ከኢያሱ ጋር በጉዳዩ ላይ ተነጋገሩ (ዘገ. 32፡1-5፤ ኢያሱ 1፡12-18)። ኢያሱም የቀድሞውን ኪዳን በማስታወስ እነዚህ ነገዶች እንደ ኪዳናቸው ቃል ከሌሎቹ ወንድሞቻቸው ጋር የዮርዳኖስን ወንዝ ተሻግረው የተቀሩት የእስራኤል ነገዶች ሁሉ ርስታቸውን ወርለው እስኪያርፉ ድረስ ከጎናቸው እንዲቆሙ ጠየቃቸው። ጋድና ሌሎቹም ኢያሱን እግዚአብሔር ከሙሴ ጋር እንደ ነበር እንዲሁ ከእንተም ጋር ይሁን እንጂ እንዳዘዘከን እናደርጋለን በማለት ሚስት፣ ልጆቻቸውንና ያላቸውን ንብረት ሁሉ በወረሱት ምድር ትተው ከሌሎቹ ወንድሞቻቸው ጋር በመውጣት አብረው የሌሎቹን ውጊይ ተዋጉ።

ምዕራፍ ዘጠኝ

አሴር

ዘፍ. 49÷20፤ ዘዳ. 33÷24-25

አሴር የልዎ አገልጋይ የሆነችው ዘለፋ ለያዕቆብ የወለደችለት ሰምንተኛው ልጅ ነው። በዚህ ህጻን መወለድ ልዎ እጅግ ደስ ስለ ተሰኘችና ሴቶችም ያመለካኑኛል ስትል ስሙን አሴር ብላ ሰየመችው። የሰሙም ትርጓሜ ደስተኛ ማለት ነው (ዘፍ. 30÷12-13)። አሴር በብዙ በረከት እንደሚባረክና የተወደደም እንደሚሆን ያዕቆብና ከብዙ ዘመናት በኋላም ሙሴ እንዲህ ሲሉ ተናገሩ፡-

1ኛ. የአሴር እንጀራው ወፍራም ነው፤ ለነገሥታቱም ደስ የሚያሰኝ መብልን ይሰጣል

ወፍራም እንጀራ የበረከት፣ የኑሮ መሙላት፣ የጥጋብ ዘመንና ረሀብ የማይታወቅበት ወቅት ምሳሌ ነው። ወፍራም እንጀራ ሁልጊዜ የተደላደለ፣ የተመቻቸና የተትረፈረፈ ኑሮን ያመለክታል። በእኛም አገር ቢሆን እባቶችና እናቶች ልጆቻቸው ደልቷቸውና ተመቻቷቸው እንዲኖሩ እየተመኙ እንጀራ ይውጣል። ወፍራም እንጀራ ይሰጥህ፣ ወይም እንጀራህ ወፍራም ይሁን በማለት ይመርቃሉ። አሴርም በእንዲህ ያለ በረከት የተባረከ ሆነ። አሴር ለነገሥታቱ የሚሆንን፣ ሲያዩት ደስ የሚያሰኝንና በተመገቡትም ጊዜ ደግሞ የሚያጠግብን እንጀራ እቅራቢ እንዲሆን ተመረቀ።

የእግዚአብሔርን ጽድቅና ፍርድ ከቀሩት ከእስራኤል ልጆች ጋር አደረጉ። ወንድሞቻቸውን በውጊያቸው ረዱ። እግዚአብሔር እነርሱን እንዳሳረፋቸው ወንድሞቻቸውን እስኪያሳርፍ ድረስ ከጎናቸው ሆነው በሕይወታቸውና በደማቸው ዋጋን ከፈሉ። የገቡትን ኪዳን ፈጸሙ።

ይህ በእግዚአብሔር ፊት የተወደደ ባህሪ ነው። ቃሉን የሚያከብር እግዚአብሔር የተናገረው ከሚያልፍ እጅግ ግዙፍ የሆነና ለስፋቱም መጠን የሌለው ሰማይና ምድር ማለትም ህዋው ተጠቅልሎ በያልፍ ይቀላል ሲል ቃሉን የማክበሩን ልክ ገልጿል (ማቴ. 24÷35) ኢሳ. 51÷6)። ስለዚህ ቃላቸውን ወይም ኪዳናቸውን የሚያከብሩ ሰዎችን እግዚአብሔር ይወዳል። ሰዎች ብዙ ጊዜ የሚፈልጉትን ለማግኘት ብቻ ሲሉ እንደማያደርጉት በልባቸው እስረግጠው የሚያውቁትን ነገር እንኳ ሳይቀር አደርጋለሁ ብለው በሰማይና በምድር እየተገዙቱ ይምጣሉ። ቃል ይገባሉ። የሚፈልጉትን ካገኙ በኋላ ግን በኪዳን የተናገሩትን እንኳን ሊያደርጉና ሊፈጽሙት ቀርቶ ተናግረውት እንደ ነበረም አያስታውሱትም። የኪዳንን ታላቅነትና ስፋት እዚህ ስፍራ ብለንና ተርከን የምንጨርሰው ጉዳይ ባይሆንም ኪዳን በእግዚአብሔር ፊት እጅግ የከበረ ነገር ነው። እኛም ከእርሱ ጋር ያለን ግንኙነት በኪዳን ውስጥ ነው። ከኪዳንም የደም ኪዳን። እንደዚሁም እነዚህ የዳን ልጆች ቃላቸውን በኪዳናቸው ውስጥ አክብረው ጠበቁ። ከዚህም የተነሳ ለብዙ በረከት እግዚአብሔር እሰፋቸው። በእለቅነትም በረከት ሁሉ ባረካቸው።

በልጁ በእየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔርን መንግሥት ለወርሰ የተጠራ ሕዝብ የነገሥታትን ሹመት ተቀብሏል። የእግዚአብሔርም ቃል እንዲህ ሲል ይመስከራል፡-

“እናንተ ግን ከጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእርሱን በጎነት እንድትነግሩ የተመረጠ ትውልድ፣ የ ጉሥ ካህናት፣ ቅዱስ ሕዝብ፣ ለርስቱ የተለየ ወገን ናችሁ” (1ኛ. ጴጥ. 2፡9)።

“ለወደደን ከኃጢአታችንም በደሙ ላጠብን መንግሥትም ለአምላኩና ለአባቱም ካህናት እንድንሆን ላደረገ ለእርሱ ከዘላለም እስከ ዘላለም ድረስ ከብርና ኃይል ይሁን አሜን” (ራዕ. 1፡6)።

“መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ ማጎተሞቹንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል፣ ታርደሃልና፣ በደምህም ለእግዚአብሔር ከነገድ ሁሉ ከቋንቋም ሁሉ ከወገንም ሁሉ ከሕዝብም ሁሉ ሰዎችን ዋጅተህ ለአምላካችን መንግሥትና ካህናት ይሆኑ ዘንድ አደረግሃቸው፣ በምድርም ላይ ይነግሃሉ” (ራዕ. 5፡9-10)።

ጌታ እየሱስ ክርስቶስ የነገሥታት ገዢ ተብሎ መጠራቱ (ራዕ. 19፡ 16) በዚህ ዘመን እየጠፋና እየቀረ በሄደውና በቁጥር እጅግ እያነሰ ባለው በዘውድ አገዛዝ በሚተዳደሩ አገሮች ነገሥታት ላይ ላይሆን በእርሱ ነገሥታትና ካህናት ተብለው በተጠሩ እያሉ ቅዱሳኑ ላይ ነው። ለእነዚህ እግዚአብሔር ለመረጣቸውና ላከበራቸው ነገሥታት እንደ አሴር ወፍራም፣ ያማረና ደስ የሚያሰኝ እንጀራ ጋጋሪዎችና አቅራቢዎች እንዲሆኑ የተጠሩ አገልጋዮቹን ያስነሳቸዋል።

እንጀራ አቅራቢዎች የማቅረብ ሥራቸውን ቢያጎድሉ ነገሥታቱ ለለሚራቡ በትጋት ያማረና የሚያጠግብ እንጀራቸውን እየጋገሩ ማቅረብ ይኖርባቸዋል። መቼም ሁልጊዜ እንጀራን መጋገር ከዝግጅት አንስቶ እስከ ማብበሉ ያለው የሥራ ብዛትና ድካም ቀላላ አይደለም። የእንጨት መስበሩ፣ የሊጥ ማቡካቱ፣ የእሳት ሙቀቱ፣ የድካም ብዛቱ፣ ባጠቃላይ ሥራው የሚፈጀው የጊዜ ስፋትና የሚጠይቀው ጉልበት መጠን ብዙ መሥዋዕትን የሚያስከፍል ነው። ይህን ደግሞ ደጋግመው ቢያደርጉት ብዙ የልብ ስፋትን ይጠይቃል። ነገር ግን እንጀራ ጋጋሪው ሁልጊዜ ከነገሥታቱ በፊት በልቶ የሚጠግብ እርሱ ስለሆነ የሥራውን ድካም የመጀመሪያ ፍሬ በይ እርሱ ራሱ ነው። ሌላው ደስታው የደከመበትን ነገሥታቱ በልተውና ጠግበው ደስ ሲሰኙ ማየቱ ነው። ስው የሠራውን ሲበሉለት፣ የወለደውን ሲስሙለት እንደሚባለው እንደ አገራችን ተረት ማለት ነው። የሚያሳዝነው በእንደዚያ ያለ ድካም የሚዘጋጀውን ማዕድ የሚበላ ከጠፋ ነው። ሠራው በብዙ ልፋት አዘጋጅቶ ያመጣውን በይው እየነካካ ሲተው የደካሚውን ልብ ያላዘናል። እንደ ገናም ወደ ማዕድ ቤቱ ሥራ ለመመለስ ያለውን ናፍቆቱን ያጠፋል። የሠራውንና የደከመበትን እየጣፈጣቸውና እያጣጣሙ የሚበሉ ማዕድ ወዳጆች ላጋጠሙት ሠራተኛ ግን የድካሙ ደስታ የበይዎቹ ጥጋብ ስለሆነ ደጋግሞ ወደ ጋገራው ድካም ለመሄድ ጉልበት ይሆናል። በላተኞቹ ግን እንኳን ሲበሉ ቀርቶ ሲበሉ ያየን የኃግብ ፍላጎት ዘገዎች ከሆኑ የጋገራውን ሥራ ያደክማሉ። የሠራሁት ካልተበላ ድካም ለምኔ ያስኛሉ። ስለዚህ ነገሥታቱ ሆዳቸው ለመብል የተከፈተ እንዲሆን ያስፈልጋል።

የበይን የማዕድ ፍልጎት የሚያጠፋው በበይው ውስጥ የሚላወስ፣ የምግብ መሻትን ጉልበት የሚያደክም የአእምሮና የልብ የሆነ ጩኸት

ሲኖር ነው። ወይም ደግሞ የምግብ ፍላጎትን የሚዘጋጅ የሚያሳጣ የጤንነት ጉድለት ሲገጥም ነው። አንድ ጊዜ ከዳዊት ልጆች መካከል አንዱ ልቡና አእምሮው ባልተገባ ነገር ተያዘና በማዕድ ቤት የሚደክሙትን በም አስጠፊ ሆኖ ተገኘ። በዚህም የንጉሥ ልጅ ቀን በቀን መክላት የተቸገረ ጠጋ በማለት ምንው የንጉሥ ልጅ ሆይ አንዲህ ቀን በቀን መክላትህ ብሎ ጥያቄ አቀረበለት (2ኛ ሳሙ. 13፡1-19)። ጥያቄውም የቀረበለትን አምኖንን ያከሳው ነገር የገዛ የእኅቱ ፍቅር በሰ ነበር፤ ያ ባልተገባ በፍራ የተገኘ ልብ የሆዱን ደጆች ቆልፎ በሰ ዘጋቸው መብልን መብላት አልቻለም ነበር። ከዚህም የተነሳ ከቀን ወደ ቀን እየከሰና አየመነሱን ይሄድ በሰ ነበር ለተመልካችም ክላቱ ሊሰወር አልቻለም።

የመንፈሳዊ ሕይወት ምግብ ፍላጎታችንን እንዲህ ቆልፈው እንዳንበላ ሊያደርጉን የሚችሉ ብዙ ነገሮች ሰላሳ ከአካሊያ ነገሮች ሁሉ ራሳችንን መጠበቅ ያስፈልጋል። የሚበላ ሞልቶ አያለ፤ የሚደክሙም የማዕድ ቤት ሠራተኞች ሥራቸው ሳይጓደል እየደከሙ አያለ ቀን በቀን መክላት ተገቢ አይደለም። ያውም ደግሞ የነገሥታት ንጉሥ ልጆች፣ የሚበላና የሚጠጣ በሞላበትና በተትረፈረፈበት ኗሪዎች በክላት መታየት አያስፈልጋቸውም። ከቡተውና ጠውልገው ረሀብ ወደሚወዘውዛቸው ምግብ ፍለጋ ሌላ ረሀብተኛ አንዴት ይመጣል? በውጭ ያሉ ረሀብተኞች፣ ያሉ ጌታ ያሉ ነበቃሎች ከነፍሳቸው ረሀብና ጥማት እንዲያርፉ የእኛን በልቶ በጌታ መጥገብ ማሳየት መቻል ይኖርብናል። አኛም ከዓመታት በኋላ ገና ረሀብተኞች፣ በሆነና ባልሆነውም እየተቆራቆሱ ያሉ ምስኪኖች፣ ሥጋቸውም ከላያቸው ላይ አልቆ አንደሚወዛወዙ አጽም መሳዩች ሆነን ከተገኘን ምን ፍለጋ ስዎች ወደ እግዚአብሔር ቤት ይመጣሉ? የሕይወት አንጀራ፣ ወፍራም

አንጀራ የሆነውን፣ የሚበላውን ሁሉ የሚያጠግብ ኢየሱስን ለስዎች መበጠት ካልቻልን እጅግ ምስኪኖች ነን። ድካማችንም ከንቱ ይሆናል። እንደ አሴር በልቶ የጠገበ ሌላውንም አብልቶ የሚያጠግብ አንጀራን ጋጋሪ መሆን ያስፈልጋል። ያጠገበንን ወፍራም የሕይወት አንጀራ ሌሎች ተቋዳሾች አንዲሆኑ ወደዚህ ማዕድ መጋበዝ ይኖርብናል። እንደዚያች ጥበብ የሚበላና የሚጠጣ አዘጋጅታ መልእክተኞቿን ወደ አደባባይ አንደላከች ዛሬም ቤተክርስቲያን ማዕድ ቤቷን አሰናድታ ጥሪ ማድረግ ይገባታል።

“ጥበብ ቤቷን ሠራች፣ በባቱንም ምስሶዎቿን አቆመች። ፍሪዳዎንም አረደች፣ የወይን ጠጅቆን ደባለቀች፣ ማዕድቆን አዘጋጀች። ባሪያዎቿን ልካ በከተማይቱ ከፍተኛ ስፍራ ላይ ጠራች፡- አላዋቂ የሆነ ወደዚህ ፈቀቅ ይበል፤ አእምሮ የጎደላቸውንም አንዲህ አለች፡- ኑ፣ አንጀራዬን ብሎ፣ የደባለቅሁትንም የወይን ጠጅ ጠጡ። አላዋቂነትንም ትታችሁ በሕይወት ኑ፣ በማስተዋልም መንገድ ሂዱ” (ምሳ. 9፡1-6)።

ረሀብተኞችን ከየመንገዱና ከየጎዳናው ለመጥራት የሚያስችል የማዕድ ዝግጅት ያስፈልጋታል። ጋባኻ ቤቷን ሠርታ፣ ምስሶዎቿን አቆማ፣ ለሚያያትም ሁሉ አምራ ብትጣራ የጥሪዎ ጩኸት ምላሽን አያጣም። ጣራዋ በላይዋ ላይ ሊወድቅ ዘሞ መንገደኛውን ሁሉ ኑ፡- ልጠልላችሁ ብትል፡- ላንቺውም አግዜር ይሁንሽ የሚልን ማስተዛዘኛ ብቻ ታተርፋለች። ወደ አግዚአብሔር አላብ እንነሳ። አርሱም ከሚፈልገን በፍራ ተገኝተን ፈቃዱንና የልቡን መውደድ ለማገልገል አንጨክን።

2ኛ. በልጆች የተባረከ ይሁን፤ በወንድሞቹ የተወደደ ይሁን

ራስን መተካት የተፈጠረ ሕግ ብቻ ሳይሆን ከእግዚአብሔር የሚሰጥ በረከት ነው። ልጆች የእግዚአብሔር መልካም ሰጠታዎች ናቸው (መዝ. (127)+3)። ከልጆችም የተባረከና የተወደደን ባህሪ ይዘው እግዚአብሔርን በማወቅና በመፍራት እንዲሁም ወላጆቻቸውን በማክበርና በመታዘዝ የሚያድጉና የሚኖሩ ልጆች የእባትና የእናት ልብ ማረፊያዎች ናቸው። በእንዲህ ያለ ባህሪ የሚያድጉ ልጆች ወደ ኃላፊነት እድሜም ሲደርሱ በወገንና ስእገር በረከት ይሆናሉ። በእግዚአብሔር ስተመረጡ ነገሥታት ወፍራም እንጀራን የማቅረብ ሥራ እንዳይጓደል እንደ እባታቸው እንደ እሴር ያለን ማዕድ ማቅረብ የሚችሉ የእባታቸው ፀጋና ትጋት በእነርሱም ውስጥ የሆነ ልጆች ማፍራት መታደል ነው። እሴር በልጆች የተባረከ እንዲሆን ተመረቀ። የእርሱን ሥራ ተከተው ሊሠሩ በሚችሉ ልጆች ተባረኩ።

የነቢያትና የሐዋርያትም እንባ የሚተካቸውንና ልጆች ብለው የሚጠሯቸውን ሰዎች ማግኘት ነበር። እግዚአብሔር በእነርሱ የጀመረው መልካም ሥራ እንዳይቋረጥ የሚቀጥለውን ትውልድ የሚያገለግሉ ተተኪዎችን ይፈልጋሉ። የእግዚአብሔር ሰው መሴ እርሱ ከሄደ በኋላ የእስራኤልን ልጆች የሚመራና ወደ ተስፋ ርስታቸው የሚያስገባን ሰው ኢያሱን እገኛ (ዘጸ. 34+9)። ኤልያስም ብቻውን የቀረና ያለተተኪም የሚያልፍ መሰሎት ወደ እግዚአብሔር ጮኸ። እግዚአብሔርም እርሱን ተከቶ የሚነሳን ሰው ሰጠው (1ኛ ነገ. 19+10-21)። ኤልሳም ከኤልያስ ጋር እርሱን እያገለገለ በመኖር እብሮ ተቀመጠ። መጠሪያና መታወቂያውም የኤልያስ አገላይ ወይም እጅ እስታጣቢ እስኪሆን ድረስ አባቴ የሚለውን ኤልያስን እያገለገለ ከእርሱ ተማረ። በኋላም ኤልያስን ተከቶ ባላነስ፣ ይልቁንም በበለጠ

ኃይልና ቅባት የሚሠራ ታላቅ ነቢይ ሆኖ ተነሳ (2ኛ ነገ. 2+9-14)። ጳውሎስ ልጅ ብሎ የሚጠራውን ጢሞቴዎስን እዘጋጀ። ከጢሞቴዎስም አልፎ ሌሎች ትውልዶችንም እየተመለከተ ጢሞቴዎስ እነዚያን ተተኪ ትውልዶች የሚያገለግሉ ሰዎችን እንዲያዘጋጅ በአደራ መከራ (2ኛ ጢሞ. 2+1-2)።

የሚተኩ ልጆች እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። የእግዚአብሔር ቤት ሥራ እንዳይጓደልና የመቅደስ መብራቶች እንዳይጠፉ ባልጎደል መረዳት፣ ኃይል፣ ቅባትና ቅናት የሚያገለግሉ ልጆችን መተካት መቻል መባረክ ነው። የሚተኩ ልጆች የሚገኙት እንዲያው በድንገቱ ሳይሆን ገና እንደ ተወለደ ህጻን ከጅምረው እንስቶ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ እያደረጉ በማሳደግ ነው። ልጅ ተወልዶ ለኃላፊነት እስኪደርስ ድረስ የሚያስፈልጉትን ነገሮች ሁሉ እዚህ መዘርዘር አስፈላጊ ባይሆንም፤ በፍቅር ተይዘው የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ እግኝተው የሚያድጉ ልጆች ያገዳገዎቻቸው የልብ ማረፊያ ሆነው ለሥራ ይደርሳሉ። እንዲህ ዓይነቶቹ የወንጌሉን እደራ ተረክበው እነርሱም በተራቸው ሩጫቸውን መሮጥ ይችላሉ። እንደ እንጀራ ልጆች እየተገፉ የሚያድጉ ግን ቀን በመጣ ጊዜ ቢፈሰጉ በስፍራው በቅተው ስለማይገኙ አባቶች በፍቅር ልጆችን ማሳደግ እንዱና ትልቁም አደራቸው ነው።

እሴር በልጆች ብቻ ሳይሆን በወንድሞቹም የተወደደ ነበር። ከወንድሞቹ ጋር እብሮ መኖርንና መሥራትን የሚያውቅ የፍቅር ሰው ነበር። ብቻውን ምንም ሊያደርግ እንደማይችል አውቆና ተረድቶ ከወንድሞቹ ጋር በመተባበር ድርሻውን ለመወጣት የሚተጋ ነበር። በወንድሞቹ የተወደደ፣ ለወንድሞቹም በረከት የሆነና የሚሆን ነው። እሴር ለወንድሞቹ አስቸጋሪ፣ በወንድሞቹም ላይ ቀስት ገታሪ፣

ወንድሞቹንም ገሬና አሰጪናቂ፣ ቢሆን ኖሮ የወንድሞቹን ፍቅር ለማግኘት ያስቸግረው ነበር። የሌላውን ፍቅር ማግኘት የሚችል፣ ሌላው የሚፈልገውን ፍቅር መስጠት የሚያውቅ ነው። አሴር በወንድሞቹ መወደዱ እርሱ ለወንድሞቹ ባለው ፍቅርና እነርሱን ለማገልገል ራሱን በመስጠቱ ነው።

የወንድሞች መዋደድና በጎብረት አብሮ መሆን ባለበት በዚያ የእግዚአብሔር በረከትና ሕይወት ለዘላለም ታዘኗል (መዝ. 133+1-3)። የወንድሞች መዋደድና አብሮ በፍቅር መሥራት ባለበት መልካም መግዛና የሕይወት ሽታ አለ። በቅርብና በፍቅር ያሉትን ሰዎች እፍንጫ በጣዕሙ ደስ የሚያሰኝ ጣፋጭ ጠረን ሰላላ ሰዎችን ያለሰዎች ወደዚያ ያጎርፋቸዋል። ያለ ተጣሪ ድምጽ ጩኸት ብዙዎችን ይጠራቸዋል። መልካምና የማረን የወንድሞችን ጎብረት በፍቅርና በሰላም ማሰሪያ ብንጠብቅ በረከቱ ለእኛ ሕይወትም በጨለማ ላሉ እጅግ ብዙዎች ይሆናል። ፍቅራቸውን አይቼና ስለ ፍቅራቸውም ሰምቼ ወደ ጌታ ቤት መጣሁ ተብሎ ይመሰክር እንደ ነበረበት የሚመሰልን ዘመን ጌታ አብዝቶ ይጨምርልን።

3ኛ. እግሩንም በዘይት ውስጥ ያጥልቅ

አሴር የርሱን ፅግ ክፍል ሆኖ የተሰጠው ሰፍራ ከከነዓን ምድር የወይራ ዛፍና የፍራፍሬ አትክልትም በማብቀል የታወቀ ነበር። እስከ አሁንም ድረስ ይህ ሰፍራ በወይራ ፍሬና በዘይት እንዲሰትሪ የበለጸገ ቦታ ሆኖ ይገኛል። በወይራ ሥራ ህብት ሁሉ ሲያጠግበው የወደደ እግዚአብሔር አስቀድሞ በዚህ በረከት ባረከው። እንኳን ለመብል፣ ለውበት፣ ለመብራትና ለመድኃኒትነት ቀርቶ ከሚገኘው የወይራ

ብዛት የተነሳ የአሴር እግሮቹም ሳይቀሩ በዘይት የተጥለቀለቁ እንዲሆኑ ተባረከ። ይህም የበረከቱን ታላቅነት ያመለክታል።

እግር ከቦታ ወደ ቦታ የምንዘዋወርበት የአካል ክፍላችን ነው። ከሰፍራ ወደ ሰፍራ የሚሄድም የእግዚአብሔር ሰው በሚጓዝበት ቦታና አካባቢ ለሚኖሩ ሁሉ በረከትና መጽናናት እንዲሆን ያስፈልጋል። ስለዚህም በወንድሞቹ የተወደደ አሴር ለወገኖቹ ሁሉ በረከት እንዲሆን እግሮቹ በዘይት የጠለቁ እንዲሆኑ ተመረቀ። ዘይት የኃይል፣ የውበት፣ የበረከትና የፀጋ ሙሳት ምሳሌ ነው። በሄደበት ሁሉ በረከትንና ኃይልን፣ ውበትንና ፀጋን እንጂ ድካምንና ማጣትን፣ እርግማንና ጉድለትን ይዞ እንዳይዞር እግሮቹ በዘይት የጠለቁ እንዲሆኑ ሙሴ አሴርን ባረከው።

በዚህም ዘመን ይህ ለእግዚአብሔር ሕዝብ ሁሉ አብዝቶ ያሰፈልጋል። በምንሄድበትና በምንደርስበት ሰፍራ ሁሉ ለሌሎች በረከት መሆን እንድንችል እግሮቻችን ዘወትር በዘይት የጠለቁ ሊሆኑ ይገባል። በዘይት እግሮቹ የጠለቀ፣ እግሮቹ የተዋቡ፣ የአፋም ቃል የምሰራችን ያዘለ ዘወትርም እንጀራው የሚያጠግብ ይሆናል (ኢሳ. 52+7)። ዘይት እሳትን ለመጀመርና ለማያያዝ ከሚያሰፈልጉት ነገሮች አንዱ ስለሆነ እግሮቹ በዘይት የጠለቀ ሰው በሄደበት ሁሉ የወንጌል ምሰራች እሳት ይቀጣጠላል። ሳዘኑ መጽናናት፣ ለደክሙ መበርታት፣ ለወደቀም መነሳት ይሆናል። ሕይወትም የእግዚአብሔርን አሳብ ለማገልገልና የመንግሥቱንም ሥራ ለመደገፍ የተነቃቃ ይሆናል። እግዚአብሔር የቤቱን አገልጋዮችና በአጠቃላይም የልጆቹን ሁሉ እግሮች በዘይት ውስጥ ያጥልቅ። የዚያን ጊዜ የወንጌል ሰደድ እሳት የሚያቆመው ሳይኖር አብዝቶ ይነዳል። በገጠርና በከተማ ወንጌል ሳይከለከል እንዲሮጥ፣ ድንበርንም እየጣለ ለሌሎች ለመድረስ

እንዲፈጥን የእግዚአብሔር ሰዎች እግሮች በዘይት ውስጥ የጠሰቁ መሆናቸው በብዙ ያስፈልጋል።

4ኛ. ጫማህ ብረትና ናስ ይሆናል

ጫማው ብረትና ናስ የሆነ የሚረገጠውን አይፈራም። በየጥሻ የተመሰገነ ነጻፊ አውሬ፣ እየወጋ የሚያሰቃይ እሾህና አሜክላ አያስፈራውም። ብረትና ናስ ከስራቸው ወድቆ የረገጡትን ለማድቀቅና ለመፍጨት ብርቱ ኃይል አላቸው። እግሮቹን በዘይት ውስጥ አጥልቆ የሚዞር አሴር ከቦታ ወደ ቦታ እየተጓዘ በመዞሩ የሚያስተላልፈውን ብረከት እንዲያቆም አግሮቹን ሊጎዳ የሚነሳውን ጠላት ሁሉ አንዲፈጭ መጫሚያው ብረትና ናስ ሆነለት።

ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወሩ የምስራቹን የሚያስተጋቡ ሰዎችን ገዛ ለማቆም የወንጌል ጠላት ቢችልና ቢመቸው ዝም አይልም። እግሮቻቸው እንዳይራመዱ ሊያቆም ቢቻለው ሁሉን ለማድረግ አይመለስም። በባዶ አግራቸው ያገኛቸውን የማይረሱትን ከፋ ትዝታ እየለጠ ቡዙ እሾህና አሜክላ ይጎዳቸዋል። እግሮቻቸው በዘይት ጠልቆ መጫሚያቸውም ብረትና ናስ የሆነላቸው ግን ጠላት በሚያሰቀምጠው እንቅፋትና ወጥመድ ሁሉ ላይ አየተጫሙ፣ የወንጌሉንም መልእክት አያስተጋቡ ምርኮን ለጌታ አብዝተው ይሰበሰባሉ። ጫማቸው ብረትና ናስ የሆኑ በጠላት ግዛትና አስተዳደር ሥር ወዳሉ መንደሮች መሄድን አይፈሩም። ጠላትና ሥራው ወዳለበት ግንባር ለግንባር ይገጥማሉ። የጠላትን ሥራ አያፈራረሱ በጠላትም ላይ ፍርድንና በቀልን አያደረጉ ለዎችን ከዘመናት እስራት ነጻ ያወጣሉ። ልብን ለከርሰተሰ አየማረኩ የጠላትን ሰፈር ይበዘብዛሉ። እንደነዚህ ያሉ ሰዎች ኮቴ ድምጽ አንደ እግዚአብሔር ሠራዊት ኮቴ ድምጽ ነው። ወደ ጠላት መንደር ሲደርሱ

ጠላት ሰፈሩን ጥሎ ይፈረጥጣል (2ኛ ነገ. 7፥6-7)። ምርኮን ለጌታ የሚበዘብዙ፣ የምስራች እስተጋቢዎች፣ የጌታን ማዳን አዋጅ ነጋሪዎች፣ ለጠላት የእግር ውስጥ እሳት ለጌታ ግን የደም ዋጋ ሰብሳቢዎች ናቸው።

የጌታ የኢየሱስም እግሮች እንደ ጋሳ ናስ እንደሚመሰሉ የእግዚአብሔር ቃል ይመሰክራል (ራዕ. 1፥5)። ብረትና ናስ የፍርድ ምልክት ናቸው። ስለዚህ የእግዚአብሔርን በጎነት የሚጠላ የጠላት ጭፍራ በዚህ ጫማ እየደቀቀ ይፈጫል።

5ኛ. እንደ ዕድሜህ እንዲሁ ኃይልህ ይሆናል

ይህ ቃል ዕድሜ በዝቶ ባረጀህ ጊዜ ኃይልህ የደከመ ይሆናል ለማለት ሳይሆን ነገር ግን ዕድሜህ እየበዛ በሄደ ቁጥር እንዲሁ ኃይልህ ደግሞ እንደ ዕድሜህ የበዛ ይሆናል ማለት ነው። ይህ ከተፈጥሮ ሕግ ውጭ ቢመሰልም ለእግዚአብሔር ግን የሚሰነው ምንም ነገር የለም። ሙት ከመሰለ ሰውነታቸው በዕድሜያቸው መርዘም ኃይላቸው ከውስጣቸው የተሟጠጠና ያለቀ ከመሰላቸው ከአብርሃምና ከሃራ እግዚአብሔር ዘፍና ትውልዱ አንደ ሰማይ ከዋከብትና እንደ ምድር አሸዋ የበዛን ትውልድ አወጣ (ዘጸ. 15፥5፣ ዘጸ. 17፥15-16፣ ዘጸ. 21፥1-2)። በውኑ ለእግዚአብሔር የሚሰነው ነገር አለን? የዕድሜ መርዘም ሊጎዳው የሚችልን የሰውን ሰውነት ሊያድስ የሚችል ሁሉን የሚችል አምላክ እግዚአብሔር ነው። ለሠረው የሥራውን ውጤት እንደ ወደደ ማደስ፣ መቀየርና መለወጥ ምን ይቸግረዋል? ሠረው እርሱ እኛም የአጆቹ ሥራ ሸክላዎቹ ነን (ኢሳ. 45፥9-13)።

ሙሴ በመቶ ሃያ ዓመቱ ወደ ዕድሜው ማብቂያ ደጅ ሲደርስ ከዘመኑ መርዘም የተነሳ ዓይኖቹ እንዳልፈዘዙ ጉልበቱም እንዳልደነገዘ

የእግዚአብሔር ቃል ይመሰክራል (ዘጸ. 34:7)። ካሌብ በሙሴ ከኢያሱና ከሌሎች ጋር የከነዓንን ምድር እንዲሰልፍ በተላከ ጊዜ የእርባ ዓመት ጎልማሳ ነበር። ወደ ምድሪቱ ሲደርሱ ግን የሰማኒያ ዓመት እዛውንት ነበር። በሰማኒያ እምስት ዓመቱም ወደ ኢያሱ ቀርቦ የተራራማውን አገር ገና ከተሞቹ ከነበሩባቸው ነዋሪዎች ያልተላቀቁና የተመሸጉ ከተሞችን ርሰት እድርጎ እንዲሰጠው ጠየቀ። ሲናገርም ጉልበቱ ቀድሞ ሙሴ ለሰላላ በላካቸው ጊዜ እንደ ነበር አሁንም አንደዚያው ጠንካራና ብርቱ እንደሆነ በእንዲህ ያለ ቃል መሰከረ፡-

“ሙሴም በላከኝ ጊዜ እንደ ነበርሁ፣ ዛሬ ጉልበታም ነኝ፣ ጉልበቴም በዚያን ጊዜ እንደ ነበር እንዲሁ ዛሬ ለመዋጋት፣ ለመውጣትም፣ ለመግባትም ጉልበቴ ያው ነው” (ኢያሱ 14:6-15)።

ካሌብ አንደ ዕድሜው እንዲሁ ኃይሉ ሆነለት። መታመኑ በእያው አግዚአብሔር ስለ ነበር ኃይሉን አደሰለት።

አግዚአብሔርን በመተማመን የሚጠበቁና የሚኖሩ ኃይላቸውን ያድሳሉ። እንደ ዕድሜያቸው አንዲሁ ኃይላቸው ይሆናል (ኢ.ሳ. 40:31፣ ኢ.ሳ. 49:23፣ ኢ.ሳ. 30:18)። ይህ በውጭው አካል መታደስ ሊገለጥ ወይም ላይገለጥ ቢችልም ነገር ግን የሰው ዕድሜው ሲረዘም የውጭውም አካሉ ሲደከም ከውጭው ሰውነቱ መድከም ጋር የውስጥ ሰውነቱም አብሮ መድከምና ማርጀት አይገባውም። አንደ ዕድሜው፣ በጌታ ቤት እንደ መቆየቱ ዘመን ኃይሉ እንዲሁ አየበዛ፣ እያደገና እየጨመረ መሄድ ይገባዋል። የልብ ዓይኖቹ የማይፈዙና የመንፈሳዊ ጉልበቱም የማይደከሙ ሠራዊት አንድንሆን ጌታ ይወዳል። በእግዚአብሔር ቤት ሆነው አንደ ዕድሜያቸው ኃይላቸው የበዛ እንደ

መኖራቸው ከዕድሜያቸውም ጋር ኃይላቸው የደከመ ሰዎች አሉ። ዔሊ በእግዚአብሔር መቅደስ ካህን ለነበረበት ወቅት ከዕድሜው ብዛት ዓይኖቹ ማየት እስኪሳናቸው ድረስ ፈዘው እንደ ነበር የእግዚአብሔር ቃል ይመሰክራል። የውጭው ዓይኖቹ ብቻ ሳይሆኑ የልቡም ዓይኖች አብረው ፈዘውና ደከሙ ነበር። በዘመኑ ራዕይም ጠፍቶ የእግዚአብሔርም ድምጽ ርቆ ስለ ነበር የዔሊም ዓይኖች አብረው ፈዘው ጉልበቱም ደከም ነበር። ኃጢያት በመቅደስ ውስጥ በገዛ ልጆቹ ሲፈጸም ተው አንኳ ለማለት ጉልበትና ኃይል አስከማይኖረው ድረስ ደከሞና ዝሎ ነበር። ከዚህም የመንፈሳዊ ዝሰት የተነሳ የእግዚአብሔር የኪዳን ታቦት ከመካከላቸው በጠላቶቻቸው ተማረከ። እግዚአብሔር በመካከላቸው የመገኘቱና የማደሩ የኪዳን ምልክት ተወሰደ። በዚህም ድንጋጤ ካህኑ ዔሊ ከተቀመጠበት ወንበር ላይ ወድቆ እንገቱም ተሰብሮ ሞተ (1ኛ ሳሙ. 3:2፣ 1ኛ ሳሙ. 4:15-16)።

ዓይኖቻችን ሳይፈዙ፣ ጉልበታችንም ሳይደነግዝ እንደ ዕድሜያችን ኃይላችን እንዲሆን ምሥጢሩ የእግዚአብሔርን እሳብ በዘመናችን ሁሉ ለመከተልና ያንንም ብቻ ለማገልገል መጫከን ነው። ያንን ብናደርግ የሚያወጣና የሚያገባን እምላክ ኃይላችንን እዳሽ ይሆናል። እርሱን በመታመን ስለምንኖር ኃይላችንን እንደ ንብር እያደሰን እንኖራለን (ኢ.ሳ. 40:31)። ከኃይል ወደ ኃይል እንጂ ከኃይል ወደ ድካም እንሄድም።

# ምዕራፍ አሥር

## ንፍታሌም

ዘፍ. 49÷21፤ ዘዳ. 33÷23

ንፍታሌም የራሔል አገልጋይ የሆነችው ባላ ለያዕቆብ የወለደችለት የያዕቆብ ስድስተኛ ልጅ ነው። ራሔል ባላን ለያዕቆብ ስጥታ የተወለደው የባላ ሁለተኛው ልጅ ሲሆን ራሔል ከእጎቱ ጋር ብርቱ ትግል ታግዶ አሸንፍሁ ስትል ስሙን ንፍታሌም ብላ ጠራችው (ዘዳ. 30+7-8)። የስሙም ትርጓሜ የሚታገል ማለት ነው። ንፍታሌም በከነዓን የደረሰው የርስት ድርሻ በገሊላ ባሕር በስተ ምዕራብ ያለው ክፍል ነበር። በኢሳያስ የትንቢት መጽሐፍና በኋላም በወንጌል እንደ ተገለጸው በንፍታሌምና በዛብሎን ምድር ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብዙ ጊዜውን እንዳሳለፈና እንደኖረ እንመለከታለን (ኢሳ. 9÷1-2፤ ማቴ. 4+13-17)። ንፍታሌምንም ያዕቆብና ሙሴ እንዲህ በማለት መረቁት፡-

### 1ኛ. ንፍታሌም የተፈታ ሚዳቋ ነው፤ መልካም ቃልን ይሰጣል

ንፍታሌም መታሰርንና መገደብን የማይወድ የተፈታ ሕዝብ ነው። ታግሎ ያልተፈታ፤ መልሰው ባለፍት ጊዜ በራሱ የመፈታትን ጉልበት ስለማያውቅ እንደ ታስረ ይኖራል። ነገር ግን እንደ ሚዳቋ መዝላልና መቦረቅ የለመደ ታሰር ቢሉትም አሻፈረኝ ይላል። ንፍታሌም ይላል፤ ፍቱና ልቀቁኝ ይላል፤ ይታገላል። ንፍታሌም እንደሚቦርቅ ሚዳቋ በደስታ እየዘለለ መልካም ቃልን የሚሰጥ ነው። የንፍታሌም ቃል የሚፈውስ፤ የሚያነሳና የሚያቆም ቃል ነው። ንፍታሌም ተፈቶና ነፃ ወጥቶ የሚፈታና ነፃ የሚያወጣ ሕዝብ ነው።

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ከሰው የሚወጣ ቃል እንደ ይዘቱ የሚያነሳና የሚያበረታ ወይም የሚጎዳና የሚስብር ሊሆን ይችላል። ከሰው አፍ የሚወጣ ቃል የሕይወት ወይም የሞት ጉልበት አለው። ሰው በምሳሌ ሞትንና ሕይወትን ተሸክሞ ይዞራል (ምሳ. 18÷21)። ከሰው አፍ የሚወጣ ቃል ለግለሰብ፤ ለቤተሰብ፤ ለኅብረተሰብና፤ በአጠቃላይም ለአገር መጽናኛና መበረታቻ ወይም በተስፋ መቀረጥ አዘቅት መንሸራተቻ የመሆን ኃይል አለው። በዚህ ዘመን ብዙ ሰዎችም ሆኑ መንግሥታት የበለጠውን ጦርነታቸውን የሚያካሂዱት በተቀመመ የእፍ ቃል ቅንጅት ነው። ታላላቅ መሣሪያዎች ከሚያመጡት ጊዜያዊ ጉዳት ይልቅ ከሰው አፍ የሚወጣ መርዛማ ቃል የሚያመጣው ዘላቂ ስብራት ይበልጣል። ውጭያዊ ጉዳት ተመልሶ ይገነባል፤ ታድሶም እንደ ነበር ይመለሳል። ከሰው አፍ በሚለቀቅ ክፉ ቃል የሚከሰት የሰው የልብና የመንፈስ ስብራት ግን ምድራዊ የሆነ ጠገን አይገኝለትም። ያን ሊፈውስና ሊጠገን የሚችል ሕያው አምላክ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

ከአፋችን የሚወጣው እንደ ንፍታሌም መልካም ቃል ከሆነ የሚፈታና የሚያበረታ ሰዎችንም በእሱበት ሁኔታ ውስጥ ደርሶ የሚረዳ ቃል ይሆናል። በጊዜው የሚደርስ የጊዜው ቃል ይሆናል። የእግዚአብሔር ቃል እንደሚል፡- “የወርቅ እንክይ በብር ፃህል ላይ የጊዜው ቃል እንዲሁ ነው” (ምሳ. 25÷11፤ መዝ. 19÷14)። ንፍታሌም አይዘህ ባይ ነው። እምላካችን እግዚአብሔር ያከናውንልናል፤ ያሻግረናል፤ ይረዳናል ስለዚህ አይዘህ በርታ፤ ጉልበትህም አይደከም ባይ ነው። በመልካም ቃል ሕይወትን ለመልካምና ለበጎ የሚያዘጋጅና የሚሞላ ነው።

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

“ሰሚሰሙት ጸጋን ይሰጥ ዘንድ እንደሚያስፈልግ ለማንኛውም የሚጠቅም ማናቸውም በጎ ቃል እንጂ ክፉ ቃል ከአፋችሁ ከቶ አይውጣ። ለቤዛም ቀን የታተማችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ እታሳዝቱ። መራርነትና ንዴት ቁጣም ጩኸትም መሳደብም ሁሉ ከክፉት ሁሉ ጋር ከእናንተ ዘንድ ይወገድ። እርስ በእርሳችሁም ቸሮችና ርገፋፋችሁ ሁኑ፤ እግዚአብሔርም ደግሞ በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ እርስ በርሳችሁ ይቅር ተባባሱ” (ኤፌ. 4፡29)።

“የደከሙትን እጆች እበርቱ፤ የሳሉትንም ጉልበቶች እጸኑ። ፈሪ ልብ ላላቸው፡- እነሆ፤ አምላካችሁ በበቀል በእግዚአብሔርም ብድራት ይመጣልና፤ መጥቶም ያድናችኋልና በርቱ፤ እትፍፍ በሉአቸው” (እ.ሳ. 35፡3-4)።

**2ኛ. በሞገስ ጠግቦአል፤ የእግዚአብሔርንም በረከት ተሞልቶአል**

የእግዚአብሔር ሞገስና እርሱም የሚሰጠው እውነተኛ በረከት እምሳያ የለውም። ንፍታሌም በሙሴም ሲመረቅ በዚህ በእግዚአብሔር ሞገስ የጠገበ ሕዝብ ነው ተባለሰት። የእግዚአብሔርንም በረከት የተሞላ ሕዝብ ነው። በረከትን የተሞላ ከውስጡም በረከት ይወጣል። ሞልቶ የተረፈው ስለሆነ የሚፈሰው በረከትንና መልካም ቃልን የሚሰጥ ሕዝብ ይሆናል። በእግዚአብሔር ሞገስ ያልጠገበ፤ የእግዚአብሔርንም በረከት ያልተሞላ፤ ስሌላው በረከትን ሲሰጥ አይችልም። ከእግዚአብሔር የተቀበለ ግን ስሌሎችም መስጠት ይችላል። ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ሞገስ የእግዚአብሔርን በረከት ይዞ ይመጣል። እግዚአብሔር ሙሴን በፊቱ ሞገስን እግኝተሃል አለው። ሙሴም እንዲያስ በፊትህ ሞገስን ካገኘህ እውቅህ ዘንድ ክብርህን እሳዎኝ ብሎ

የበሰጠ የእግዚአብሔርን ክብር ሰማየት ሰሙነ (ዘጸ. 33፡12-19)። የእግዚአብሔር ሞገስ በእግዚአብሔርና በሰውም ፊት ለሰው የክብር ሽፋንና የመወደድ ቃና ይሆናል። ሞገስ ድካምንና ውርደትን ሸፍኖ በክብር ጥላ ይክልላል። ንግሥት አስቴር እግዚአብሔርን ተማምና በፊቱም ለሦስት ቀናት ከጸመችና ከጸለየች በኋላ ያስ ፈቃድም ቢሆን ወደ ንጉሠ ገባች። ለሦስት ቀናት ከንጉሥ ቤት ማዕድ ራሷን የለየች ሌት እንዲያው ችንሽም እንኳን ቢሆን ጠውሰግሰግ ብላ መገኘቷ አይቀርም ነበር። ግን ወደ ንጉሠ ፊት አስቴር ስትገባ ቀድሞ አይቷት እያውቅ ይመስል በፊቱ ታላቅ ሞገስ አገኘች። ንግሥት አስቴር በንጉሠ ፊት ያገኘችው ሞገስ የእግዚአብሔር ሞገስ ነው። ድካሟን በክብር የሚሰውጥ ሞገስ ተሰጣት። ንጉሡም ንግሥት አስቴር ሆይ የምትሸው ምንድን ነው? እስከ መንግሥቱም እኩሌታ እንኳ ቢሆን ይስጥሻል፤ በማለት በግዛት የእርሱ እኩያ ሊያደርጋት እስኪወድ ድረስ በፊቱ ከበረች (እስ. 5፡1-3)። ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ሞገስ በሰው ፊት የግርማ ከላሳ ይሆናል። መታደልንም ይሰጣል (ምሳ. 22፡1)።

ንፍታሌም በዚህ በእግዚአብሔር ሞገስ የጠገበ በእርሱም በረከት የተሞላ ነበር። በእፉ ቃል ስሌሎች መታነጽ የሚደከም፤ የሚባርክ የመጽናናት ሰው ስለሆነ እርሱም የሚዘራውን ዘር ፍሬ በይ ሆነ። በው የዘራውን ስለሚያጭድ በመልካም ቃል በረከትን በመዘራት የታወቀ በመሆኑ እርሱም በመከር ደስታ በእግዚአብሔር ሞገስና በረከት የጠገበ ሆነ።

**3ኛ. ባሕሩንና ደቡቡን ይወርሳል**

ሌላው ስንፍታሌም የተባለለት ባሕሩንና ደቡቡን መውረሱ ነው። በገሊሳ ባሕር ዳር የሚኖር ሕዝብ ስለሆነ የባሕሩን ጉልበትና

የሚሰጠውንም ጥቅም ወረሰ። የንፍታሌም ወገን ከባሕር በሚገኘው የዓሣ ሀብት ዋነኛ ተጠቃሚዎች በመሆናቸው ራሳቸውንና እካባቢያቸውን ለመቀለብ እይቸገሩም ነበር። በልተው ያበላሉ፣ ጠግበው ያጠግባሉ።

ንፍታሌም ምንም እንኳን የሚኖረው በለተ ሰሜን ቢሆንም ደቡቡንም ይወርሳል ተባለለት። ይህ ለሌ ጌታ እያሱብና የእርሱም ስለሆኑት ደቀ መዛሙርት ትንቢታዊ ቃል ጭምር ነው። ጌታ እያሱብ የበዛውን የአገልግሎት ጊዜውን በንፍታሌምና በዛብሎን ምድር እካባቢ ቢያሳልፍም የተቀረውን ደቡብን ሁሉ ከእርሱ በሚወጣው የሕይወት ቃል ምሰራች ወረሰ። እርሱም የመረጣቸውና በወንጌልም አገልግሎት ሰዎችን የሚያጠምዱ አድርጎ የሾማቸው የንፍታሌምና የዛብሎን እካባቢ ነዋሪዎች መነሻቸው ይህ የገሊላ ግዛት ቢሆንም በወንጌል ሥራ ዘመቻ ደቡብን ሁሉ ወረሰ። ጴጥሮስ በመጀመሪያው የእያሩሳሌም የጳጳስቆስጤ ጀማ ሰበካ ሦስት ሺህ ሰዎችን ወደ ጌታ አመጣ (ዮሐዋ. 2+41)። ከዚያም በወንጌል እውነት ትምህርት መላዋን የእያሩሳሌም ከተማን፣ ይሁዳንና ሰማሪያን አዳረሰ። የነደደውም የወንጌል ሰደድ እሳት የእነርሱን ድንበር አልፎ በዓለም ዙሪያ ሁሉ ተበራጩ። ለዓለምም ሁሉ ሊዳረስ ይህ የወንጌል ሰደድ እሳት ሲለቀቅ በመጀመሪያ ለኢትዮጵያዊው ጃንደረባ የወንጌሉ ብርሃን በራ (ዮሐዋ. 8+26-39)። ወንጌሉ ወደ ደቡብ እስከ ኢትዮጵያም ድረስ በአጭር ጊዜ ውስጥ ዘለቀ። በወንጌል እውነት ደቡብንና ዓለሙን ሁሉ ለጌታ ወረሰ። የገሊላ ትንሾች፣ የንፍታሌምና የዛብሎን ሰዎች፣ ነገር ግን የጌታ ታላቅ ሠራዊትና የመንፈስ ቅዱስ አርበኞች የሚያስከፍለውን ዋጋ ሁሉ እየከፈሉ የምስራቹን ቃል አስተጋቡ። ዓሣን በማጥመድ ልምዳቸው

በወንጌል መረብ ሰዎችን ለመረጣቸው፣ ለጠራቸውና ላከበራቸው ጌታ ሰበሰቡ።

ዛሬም እንደ ንፍታሌም ሰዎች ያልተወረሰውን ለመውረስ፣ ያልተደረሰውን ለመድረስ ይህ ጥሪና እድል ለእኛ ቀርቶልናል። የወንጌልን የማዳን መልካም የምስራች ላልሰሙና ላልደረሳቸው ለማድረስ ድርሻችንን ጠይቀን ማወቅ ያስፈልጋል። ያን ብናደርግ የጌታንም መምጣት እፋጣኞች እንሆናለን። በምድራችን ጉራንጉር+ በገጠር ርቀት ሰውር የሚኖሩ እጅግ ብዙ ሰዎች አሉ። ለእነርሱም ወንጌል ያስፈልጋል። እምነታቸውም እምነታችንን የማይመስል+ ባህላቸውም ባህላችንን የማይመስል፣ ቋንቋቸውም ቋንቋችንን የማይመስል የጌታ የማዳን ቃል ግን የሚያስፈልጋቸው በዙሪያችን ከበውን ያሉም እጅግ ብዙ ናቸው። የተሰጠንን እደራ እንድንወጣ የእግዚአብሔር ፀጋ ይብዛልን። የንፍታሌምን ሰዎች ደቡብን ለጌታ መድረስና መውረስ የረዳ እኛንም በዚህ ዘመን አብዝቶ ይርዳን።

“እንዲህም አላቸው፡- ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ በበኩ። ያመነ የተጠመቀም ይድናል፣ ያላመነም ይፈረድበታል ” (ማር. 16+15)።

# ምዕራፍ አሥራ አንድ

## ዮሴፍ

ዘፍ. 49÷22-26፤ ዘዳ. 33÷13-17

ዮሴፍ ያዕቆብ ከሚወዳት ሚስቱ ከራሔል የወለደው አሥራ አንደኛው ወንድ ልጅ ነው። ከብዙ ዓመታት በኋላ እግዚአብሔር የራሔልን ልመና ሰምቶ ልጅንም መውለድ እንድትችል ማህፀኗን ስለ ከፈተላት ራሔል ፀንሳ የመጀመሪያዋን ወንድ ልጅ ወለደች። ይህም ልጅ በመወለዱ እግዚአብሔር በድቤን አስወገደልኝ አለች። ስሙንም እግዚአብሔር ሁለተኛ ወንድ ልጅ ይጨምርልኝ ስትል ዮሴፍ ብላ ጠራችው (ዘፍ. 30÷22-24)። ዮሴፍ ገና በልጅነት በአባቱ የተወደደ በዚያም ምክንያት ደግሞ በወንድሞቹ የተገፋ ሆነ። ያዕቆብና ሙሴ ስለ ዮሴፍ እንዲህ አሉ፡-

### 1ኛ. ዮሴፍ ትንሹ የፍሬ ዛፍ ነው

ዮሴፍ ምንም እንኳን በዕድሜ ከአንዱ ከብንያም በቀር የወንድሞቹ ሁሉ ታናሽ ቢሆንም በምንጭ አጠገብ ተተክሎ እንደሚያፈራ የፍሬ ዛፍ ነበር። የሚበላ ፍሬን የሚያፈራ ዛፍ ሕይወትን የማትረፍ ጉልበት አለው። ከዚያም ፍሬ ሰምችና አእዋፋት ሁሉ ይበላሉ። ከፍሬውም የሚበሉ ሁሉ ክዛፋ ጥላም ስር የዕረፍትን ስፍራ ያገኛሉ። ይህም ትንሽ የፍሬ ዛፍ የተተክለው በምንጭ አጠገብ ስለሆነ ዘወትር የሚያፈራ ዛፍ ነው። ፍሬው እንዳይቋረጥ፣ በድርቅም ወራት ፍርርቅ የዛፋ ፍሬ የመስጠት ኃይል አንዳይነጥፍ ከምንጩ የሚገኘው ውኃ ልምላሚውን ይጠብቃል፣ ፍሬውንም በጊዜው ያደርሳል።

ዮሴፍ በግብጽ የገዛበት ወህኒ ተጥሎ በነበረበት ወቅት የአገሬው ጠቢባንና አስማተኞች ሊፈቱት ያልቻሉትን ህልም ፈርዖን በማለሙና የዚያም ህልም አስፈሪነት የአገሩን መሪ ሰላሰጨነቀው የህልሙን ትርጓሜ ሰጪ አስፈላጊነቱ። በዚህም ህልም ምክንያት ፈርዖን በወህኒ ተጥሎ ሰው ስለረሳውና እግዚአብሔር ግን ስለሚያውቀው ትንሽ የፍሬ ዛፍ ሰማ። በእግዚአብሔር የሚሰጥን እውቀትና ጥበብ ተሞልቶ፣ ስለ ህልሙም ትርጓሜ ከጌታ ተረድቶ ዮሴፍ የፈርዖንን የህልም ፍቺ እስታወቀው (ዘፍ. 41÷1-36)። በህልሙና በህልሙም ፍቺ ምክንያት እግዚአብሔር ሊመጣ ካለው ታላቅ የረሀብ እልቂት ግብፃውያንንና የራሱንም የኪዳን ሕዝብ አተረፈ። በጥበብና በእውቀታቸው የጊዜውን ዓለም ያስደንቁ የነበሩ የፈርዖን ባለሚሎችና አስማተኞች ህልሙን መፍታት አልቻሉም ነበር። የጥበብ ራስና የእውቀት ጌታ የሆነው የዮሴፍ አምላክ እግዚአብሔር ግን ከግብጽ ጠቢባን የተሰወረውን የህልም ፍቺ ለትንሹ የፍሬ ዛፍ ገለጸለት። ዮሴፍ የህልሙን ትርጓሜ ማግኘቱ ፈርዖንን ስላስገረመውና ደስም ሰላሰኘው ግብጽን የማስተዳደሩን ተግባር በሙሉ ለዮሴፍ በመስጠት የሰውን የማትረፍ ዘመቻውን ተያያዙት (ዘፍ. 41÷37-43)። እግዚአብሔር በዮሴፍ ውስጥ ባለቀመጠው ጥበብ ምክንያት ፍጥረት ከረሀብ ሰቆቃ ተረፈ፣ በችጋር አሰንጋ እየተጠበሰ ከማሰቅ ዳነ። በሆድ ባዶነት ሲቃም የሚጠርግ የሞት ማዕበል ታገደ።

ዮሴፍ ትንሹን ዛፍ በግብጽ ምድር ላለ ሕዝብና ለአባቱም ቤት ሁሉ እግዚአብሔር ፍሬን ሰጪ ዛፍ አደረገው። በመጀመሪያ እንዲሞት በጉድጓድ የጣሉት፣ በኋላም በገንዘብ ወደ ባርነት የሸጡት ወንድሞቹም (ዘፍ. 37÷23-28) በዚህ ትንሽ የፍሬ ዛፍ እንርሱና ከእንርሱም የወጡ ሁሉ በሕይወት መኖር ቻሉ። ጅምራው ታናሽና የመከራ ቢሆንም

እንኳ ትንሹ የፍሬ ዛፍ እጅግ ብዙ የሚበላ ፍሬን በማፍራቱ በእርሱ የብዙዎች ሕይወት ዳነ። የፍሬው መብዛትና አለመቋረጥ ምሥጢሩ የምንጩ ውኃ ሰለሆነ የሴፍ ከምንጩ አጠገብ አልተለየም። ያለ ምንጩ ውኃ ትንሹ የፍሬ ዛፍ ማፍራት እንደማይችል በለ ተረዳ ሥሩን ከምንጩ ውኃ ማጠጣቱን አያቋርጥም ነበር።

የፍሬያችን ብዛት ሌሎችን ማጥገብ የሚችለው የሕይወት ውኃ ምንጭ ከሆነው ከኔታ ከአየሱስ አጠገብ ተተክለን ከኖርን ብቻ ነው። ከምንጩ አጠገብ ክራቅን የበረሀው ሙቀት ቅጠላችንንና ሥራችንን ያደርቃል። ፍሬያችንንም እጥፍቶ ለማገደነት ብቻ የሚጠቅም ደረቅ እንጨት እድርጎ ልያስቀረናል። ከምንጭ የሚፈልቅ ውኃ እንደ ደራሽ ውኃ አንዴ እልብሰና አጥለቅልቆ የሚሄድ ሳይሆን ቀስ እያለ አትክልቱ ወይም ዛፉ የሚያስፈልገውን የውኃ መጠን እየሰጠ ፍሬው ሳያቋርጥ ሥሩም ሳይበስብበ እንዳማረበት እንዲቆይ ይረዳዋል። ደራሽና ኃይለኛ ፈሳሾች ግን ዛፉንም ካለበት ነቅሎ የመውበድ ጉልበት በላለው ለፍሬ ዛፍ የሚያስፈልገው የምንጭ ወይም የመስኖ ውኃ ነው።

“በእግዚአብሔር የታመነ፥ እምነቱም እግዚአብሔር የሆነ በው ብሩክ ነው። በውኃ አጠገብ እንደ ተተክለ፥ በወንዝም ዳር ሥሩን እንደሚዘረጋ ሙቀትም ሲመጣ እንደማይፈራ ቅጠሉም እንደሚለመልም፥ በድርቅ ዓመትም እንደማይሰጋ ፍሬውንም እንደማያቋርጥ ዛፍ ይሆናል” (ኤር. 17+7-8)።

“ምስጉን ነው በከፉዎች ምክር ያልሄደ፥ በኃጢአተኞችም መንገድ ያልቆመ፥ በዋዘኞችም ወንበር ያልተቀመጠ። ነገር ግን በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለዋል፥ ሕጉንም በቀንና በሌሊት ያስባል። እርሱም በውኃ

ፈሳሾች ዳር እንደ ተተክለች፥ ፍሬዋን በየጊዜዋ እንደምትሰጥ ቅጠላዋም እንደማይረገፍ ዛፍ ይሆናል፥ የሚሠራውም ሁሉ ይከናወንለታ” (መዝ. 1፥1-3)።

2ኛ. አረንጓዴ በቅጥር ላይ ያድጋሉ

የሴፍን ከላይ በትንሹ፥ ፍሬውም በበዛ፥ በምንጭ ዳርም እንደ ተተክለ ዛፍ ይመስለዋል። እዚህ ሰፍራ ደግሞ የሴፍን በአረግ ይመስለዋል። አረግ በራሱ ጉልበትና ኃይል ቀጥ ብሎ መቆም የማይችል ዘወትር የሚደገፍበትን ነገር የሚፈልግ፥ ግንድ አልባ የሆነ የተክል ዓይነት ነው። የሚደገፍበት አግኝቶ ቀና ማለት ካልቻለ እየተሸመደመደ ሜዳ ለሜዳ ብቻ እየተነተተ ያድጋል። በዚህም ምክንያት ያገኘው ሁሉ ይረገጠዋል። የሰውም ሆነ የእንስሳት ኮቴ ይጫነዋል። የሁሉ መረገጫ ይሆናል። መደገፊያ የሚሆን እጥር ወይም ግድግዳ ካገኘ ግን ያንን የሙጥኝ ብሎ በመያዝ ቀና ብሎ ማደግ ይጀምራል። የሴፍ ወደ ግብጽ በሚወርድበት ጊዜና በዚያም በኖረበት ዘመን ሁሉ እብሮት ከኖረው ሕዝብ ጋር የሚያያይዘው የዘር ወይም የትውልድ ሐረግ እልነበረው። የሴፍ በግብጽ ምድር ግንድ እንደ ሌለው ሽምድምድ አረግ ነበር። በራሱ ማንነትና በትውልድ ወገኑ ሐረግ የእከሌ ልጅ ነኝ በማለት በግብጽ መኳንንቶችና ገዥዎች ፊት ለመቅረብም ሆነ ከእነርሱም መካከል ለመገኘት አይችልም ነበር። በጊዜውም የነበረው የግብጽ የኑሮና የባህል ሥርዓት አይፈቅድለትም። እንኳን አብሮ ቀርቦ ለመዋልና ለማደር ቀርቶ ግብጻውያን እንደ እነርሱ ግብጻዊ ካልሆነ ጋር የሚበላ ገበታ ላይ እብረው መቅረብ አይሆንላቸውም ነበር። በዚህም ሌላውን የመናቅና የመጸዩ ልማድና ባህላቸው ምክንያት የሴፍን ሊያስጠጉት የሚያስችል ምንም ተስፋ

አልነበረም። ጥራቱም በጀርባ አጥንቱ ወይም በወገኑ ማንነት ተመክቶና ተማምኖ የግብጽን የፖለቲካና የኢኮኖሚ መዋቅር ተንጠላጥሎ በዚያም ውስጥ ታውቆና በልጽጎ ማደግና መኖር አይችልም። በራሱ ብቻ ልሞክረውም ቢል ሊገፋው የማይችል ግድግዳ፣ ሊወጣውም የማይችል አቀበት ይሆንበት ነበር። ግብጻውያን በጊዜው ሁሉ ሞልቶላቸው ያለ ችግር የሚኖሩ ስለ ነበር የሌላውን ወገን የሚፈልጉት እነርሱ የማይሠሩትን የጉልበትና የባርነት ሥራ እንዲሠሩላቸው ብቻ ነበር። በዚህም ምክንያት አገሪቱ ለዜጎቿ በምትሰጠው ጥቅም በግዞት ባርነት መጤዎቹ ተካፋይ እንዲሆኑ አይፈቅዱም ነበር። በጥበብም ጥበበኞች፣ በአሰማቱም ያለ ወደር ነበሩ። የአባይም ወንዝ ሳይሰለች አሁንም እንደሚያደርገው ያኔም ሳያቋርጥ ይፈስና ምድራቸውንም ያለማ ስለ ነበር በአርሻውም ቢሆን ከራሳቸው አልፎ ለሌሎችም ሊተርፉ የሚችሉ ብርቱዎች ነበሩ። በጦርም ስልት በጊዜው ራሳቸውን ለመጠበቅና ከጠላት ጥቃት ለመከላከል ስለማያንሱ የሌላውን እርዳታ ፈላጊዎች አልነበሩም። ያውም ደግሞ በትንሽ ገንዘብ ልዋጭ ተገዝተው ለባርነት ከሚመጡ ከነ ጥራቱ መሳሪያ ግብጻውያን ብዙም የሚሹት ነገር አይኖርም። የየቀኑን የሚዳና የቤት ሥራውን እንዲሠሩ፣ የታዘዙትንም በትዕዛዙ መሠረት እንዲያከናውኑ ለግዞተኞች ያ የዕለት የማያቋርጥ ተግባር ነበር። ከዚያ ውጭ የጥበብና የብልህነትን ነገር፣ የወገንና የማዕረግን ጉዳይ ከባሮች ጋር አይጫወቱትም።

በእንደዚህ ባለ በተዘጋ ንብረተኝነትና በራሱ በቂ ነኝ በሚል አስተዳደር ውስጥ ጥሶ ለመግባት ለባይተዋር ግዞተኛ የማይቻልና እንዲያውም የማይሞከር ጉዳይ ነው። ከማይገፋ ግድግዳ ጋር እንደ መታገል፣ በመርፌም ቀዳዳ ለመሸሎክ እንደ መጣር ያህል ነው። ስለዚህ ይህ እንደ አረግ ቢተውት ተሸመድምዶ የሚወድቅ ጥራቱ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

የሚደገፍበትን ቅጥር ፈለገ። ያንንም ቅጥር አወቀ። በዚያም ቅጥር ላይ ተደገፈ። በቅጥሩም ላይ የሙጥኝ ብሎ ተጠመጠመ። በቅጥሩም ላይ ስለ ተደገፈ አደገ። ከፍ ብሎ ወጣ፣ በዙሪያውም ካሉ ሁሉ በሰጠ። ሊቀርቡትና ሊጠጉት በሚጸዩት በግብጻውያን መካከል ከፈርዖን ቀጥሎ ሁለተኛ ሰው ሆነ። በኃይል፣ በሥልጣንና በህብታም ብልጽግና የተባረከ ሆነ። ለዚህ ሁሉ እድገቱ ምሥጢሩ ግን ጥራቱ አረጉ ቅጥሩን ማግኘቱ ነው። ያለ ቅጥሩ፣ የግብጽ የብቸኝነትና የባርነት ሐሩር ፀሐይ ዕድሜና ዘመኑን አጠውልጎ እዚያው ይጥለው ነበር። የወዘደውም ቀንበር ሕይወቱን ይቀጨው ነበር። የአባቶቹ የእነ አብርሃም፣ ይሰሐቅና ያዕቆብ አምላክ የታመነና ጠንካራ ቅጥር ስለሆነው በዚያ የታመነ አምላክ ላይ ጥራቱ ተደግፎ አደገ። የጸና ግንብ የሆነው የአገዚአብሔር ስም ጥራቱን ወደ ላይ ከፍ ከፍ አደረገው (ምሳ. 18፥ 10)። ጥራቱ አረጉ በዚህ የጸና ግንብ ላይ ስለ ተደገፈ ምንም እንኳን በግብጽ ምድር ባይተዋር ሆኖ ያለ ሰው ድጋፍ ቢገኝም የአገዚአብሔር ስም ጽኑ ቅጥር ስለ ሆነው ግንድ ካላቸውና የጀርባ አጥንታቸው ከጠነከረው ብዙ ግብጻውያን ይልቅ ጥራቱ በረታ። ለብዙዎች መዳን ለሕይወትም መትረፍ ምክንያት ሆነ። የአረግ ቁመቱ ወይም የማደግ ልኩ መደገፊያ የሚሆነው የቅጥር ቁመት ስለሆነ ለጥራቱ ማደግ ማብቂያ አልተገኘም። የተደገፈበት የአምላኩ ስም ታላቅና አምሳያ የሌለው ስለሆነ ጥራቱ በብዙ አደገ። ፈርዖን ከዙፋኑ በቀር ግብጽንና ሞላዋን ለጥራቱ አበረከበ። የእጁንም ቀለበት አውጥቶ ሰጠው። በእገሩም ሁሉ ላይ ከሁሉም በላይ አድርጎ ሾመው (ዘዳ. 41፥37-43)።

ፈርዖን የተቸገረበትን እንቅጥል ምላሽ ከአገሬው ሰው አግኝቶ ቢሆን ኖሮ ወይም ሊገኝ የሚችልበት ተሰፋ ተገኝቶ ቢሆን ኖሮ ጥራቱን እንኳን የእርሱ ሁለተኛ ቀርቶ ወዳለበትም አካባቢ አያደርሰውም

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ነበር። ይህንን ፈርዖን ራሱ ገልጾታል። እንደ ዮሴፍ ያለ ሌላ በእንዲህ ያለ ጥበብ የተሞላ ማግኘት ስለማንችል ሹመቱ ይገባዋል በማለት መሰከረ (ዘፍ. 41፥37-38)። ሌላ ግብጻዊ ከዮሴፍ የማይበልጥ ነገር ግን በጥበብ እኩሉ ተገኝቶ ቢሆን ኖሮ ዮሴፍ የተሰጠው ስፍራ የግብጻዊው በሆነ ነበር። እግዚአብሔር ግን ዮሴፍን ተቀናቃኝና ተወዳዳሪ በማይገኝለት ጥበብ ሞላው። በሰው አገርና ባህል እንደ የክብር እንግዳ ሳይሆን እንደ ባሪያ ያውም ደግሞ በወህኒ የተጣለና የተረሳ ባሪያ ሆኖ በሚኖርበት፣ እምላኩ እግዚአብሔር አከበረው። ወደር በሌለው በረከትም ባረከው፣ ለብዙዎችም ለበረከት አንዲሆን አደረገው።

3ኛ. ቀስተኞች አስቸገሩት፣ ነደፋትም ተቃወሙትም፣ ነገር ግን ቀስቱ እንደጸና ቀረ፣ የእጆቹም ክንድ በያዕቆብ እምላክ እጅ በረታ

ቀስት ይዘው የሚዞሩ፣ የእርሱን መጥፋት እንጂ መኖር የማይሹ ገና ከአባቱ ቤት ባለ ጀምሮ አስቸገሩት። ማስቸገር ብቻ ያይደለ ነደፋት፣ ተቃወሙት። እግዚአብሔር ወደ አዘጋጀለት የበረከት ሙላት ሳይደርስ፣ የተሰጠውንም ተስፋ ሳያይና ሳይጨብጥ ተቀጭቶ እንዲቀር በመንገዱ ሁሉ የሚዋጋው በዛ። ገና በልጅነቱ አባቱ ለእርሱ ባለው ፍቅር ምክንያት ከሚያደርግለትና እግዚአብሔርም በሌሊት ከሚሰጠው ህልሞች ዓይነትና ይዘት የተነሳ ዮሴፍ በገዛ ወንድሞቹ በጣም የተጠላ ሆነ (ዘፍ. 37፥3-11)። በገዛ አባቱ ቤት ውስጥ እየኖረ በገዛ ወንድሞቹ የተገለለ ሆነ። ክፉ ሊያደርጉበት እያበቡ የተመቻቸን ጊዜ ሲፈልጉና ሲናፍቁ እንድ ቀን ያቺ የተመጀትን አጋጣሚ አገኙ። በሩቅ ስፍራ ከመኖሪያቸውም የቀናት መንገድ ተጉዘው ከብቶቻቸውን ሲጠብቁ የእነርሱን ደህንነት ለማወቅና የሚበላም ሰንቅ ለማድረስ

ዮሴፍ ወደ ወንድሞቹ ሲመጣ ባልጠበቀውና ባላሰበው ወጥመድ ውስጥ ወደቀ (ዘፍ. 37፥12-20)። የሚወዳቸውን የእባቱንና የእናቱን ልጅ የብንያምን ፊት ለረዥም ዓመታት ላያይ በወንድሞቹ ለባርነት ወደ ግብጽ ተሸጠ። መጀመሪያ ሮቤል ከዚያም ይሁዳ በጉድጓድ የመጣሉንና የመሸጡን አሳብ ባያመጡ ኖሮ የተቀሩቱ ሞቱን ፈልገው የሞት ፍርድም በይነውበት ነበር። ክፉ በሚመሰልም የመከራና የሀዘን ሰንበሰት ውስጥ ጉዳህና ፍጹም የሆነ የእግዚአብሔር አሳብ ሳይከሰከል ሊፈጸም ስለሚችል፣ ለባርነት ቢመሰልም በእግዚአብሔር አሳብ ግን የሕዝብና የትውልድን ሕይወት ለማትረፍ ብላቴናው ዮሴፍ ከከነዓን ወደ ግብጽ ወረደ።

እግዚአብሔር የሰጠው ተስፋ እስኪሞላ ዮሴፍ በግብጽ በብዙ ፈተና ታሸ። በእሳት ውስጥ እንደሚያልፍ አለፈ (መዝ. 105፥17-19)። በግብጽ በባርነት፣ ከዚያም በሚኖርበት ቤት በእመቤቲቱ፣ አልፎም በወህኒ መጣልና መረሳት፣ በብዙም ብቸኝነት እየተፈተነ የችግርን ገፈት ጠጣ። ዮሴፍ እግዚአብሔር ሞገስ ሆኖት በጳጥፋራ ቤት ባለሟል ሆኖ ሳለ በዚያም እንኳ ዕረፍት አልሆነለትም። በወንድሞቹ የጀመረው ቀስት በግብጽም ጠበቀው። በዚህም እጅግ ውስብስብና እስቸጋሪ በሆነ ፈተና ውስጥ ዮሴፍ ልቡን በእምላኩ እበረታ። ለጳጥፋራ ሚስት የአልጋ ጥሪ አሻፈረኝ አለ (ዘፍ.39፥6-12)። ይህም እንቢታው ከትልቅ የፈርዖን መኳንንት ቤት ባለሟልነት ወደ ወህኒ የገዛት ጨለማ እወረደው (ዘፍ. 39፥19-20)። ዮሴፍን ለሚያየው ከአንድ አዘቅት ወደ ሌላ እየተንከባለለ የሚወርድ ቢመሰልም በእርሱ ላይ የተቀደሰ ዓላማ ባለው በእግዚአብሔር ፊት ግን የዮሴፍ መልካም ቀኖችና ዘመኖች እየተሠሩና እየተመቻቹ ነበር። ለሰው የውርደትና የሞት ጎዳና በምትመስል መንገድ ውስጥም የእግዚአብሔር የማዳን ጉልበት ሊገለጥ

ለሌማይክላክል፣ የሴፍን የአባቶቹ አምላክ አገዘው። ከንዱንም በቀስተኞች ቀስት መካከል አበረታው። ባለፈበት ሁኔታ ውስጥ ሁሉ የየሴፍም የመዋጊያ ቀስት ጸና። ጠላትን ለማጥቃት በእግዚአብሔር ላይ ታምኖ ኖረ። ምንም እንኳን የእርሱ እጆች ቀስትን በመሳብ ብዛት ቢደክሙና ቢዝሉ የአምላኩ እጅ እየደገፈ አበረታው። እጆቹ ዝለው ወደታች ሲያሸቆሉቁሉ ጽኑ የሆኑ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ክንዶች ደገፉት።

እኛም በዚህ ዘመን በብዙ የተደጋገመ ችግር ውስጥ ብናልፍ፣ በጠላቶች ብዛት ብንከበብ፣ ከገዛ ወንድሞቻችን ጀምሮ በሩቅና በቅርብ በብዙ ቀስት መካከል ብናልፍ፣ ክንዶቻችን በእግዚአብሔር ሊበረቀ ያስፈልጋል። ምንም ብንዝል የማይደክምና ኃይሉ የማይጎድል እርሱ የዘላለም አምላክ ብርታታችን ይሆናል። በኃጢአት እየተታለልን፣ በገዛ ምኞታችን እየተሳብንና እየተደለልን በምናመጣው መከራና ፈተና ካልሆነ በለተቀር በሚገጥመን ሁሉ የሚረዳን አምላክ እያበጀንና እያዘጋጀን ወደ ፈቃዱ አሳብ ሙላት ያደርስናል። ለሚገጥመንም ፈተና አንደ ዓይነቱና ይዘቱ መውጫውንም አብሮ እያዘጋጀ ለውለጥ ሰውነታችን ማደጊያና መጠንከሪያ እንዲጠቅም ያደርገዋል (1ኛ ጴጥ. 5፥10)። በፈተና መወዝወዝ፣ በመክራ እሳትም ውስጥ እየተቆሉ መጠበቅ ለጊዜው ደስ የሚያስኝ ወይም እልል የሚያስብልና ጮሴም የሚያስረግጥ ነገር ባይሆንም ለጥቅማችን መሆኑን በተረዳን ጊዜ ግን እኛም አንደ ዳዊት “ያስጨነቅኸኝ ለበጎ ሆነልኝ” (መዝ. ) ማለት እንጀምራለን።

“እግዚአብሔርን ለሚወዱት አንደ አሳቡም ለተጠሩት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን” (ሮሜ. 8፥28)።

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

4ኛ. በዚያው በጠባቂው በእስራኤል ዓምድ፣ በእባትህ አምላክ እርሱም የሚረዳህ፣ ሁሉን በሚችል አምላክ እርሱም የሚባርክህ

ያዕቆብ ስለ የሴፍ፣ በዚህ ለፍራ ሲናገር ሦስት ዋና ዋና ነገሮችን ይጠቅሳል። እነርሱም፡- ሀ. ጠባቂ፣ ለ. የሚረዳና ሐ. የሚባርክ የሚሉ ናቸው። እነዚህን ሦስት ሀሳቦች በጥቂቱም ቢሆን ዘርዘር አድርገን እንመለከታለን።

ሀ. ጠባቂ

ስለ የሴፍ ጠባቂ ሲናገር የሚጠብቀው የእስራኤል ዓምድ እንደሆነ ይገልጻል። ዓምድ እጅግ ከፍ ብሎ የሚቆምና የሕንፃዎችም ሥራ እንደ ተገጣጠሙ አንደዚያው እንዲኖሩና እንዳማረባቸውም እንዲቆዩ ተሸከሞና ደግፎ የሚያቆም ነው። ያለ ዓምድ እጅግ ተውበውና አምረው ከውጭ የሚታዩ ሕንፃዎች ሁሉ እንዳማረባቸው መኖርና ቆመውም መታየት አይችሉም። የሕንፃው ዓምዶች ሁሉ በየ ለፍራቸው እስካሉ ድረስ ሕንፃውም ይኖራል። የሕንፃውን ክብደትና ጭነት በሙሉ ተሸከሞ የሚኖረው የሕንፃው ዓምድ ነው።

ሰምሶን ፍልስጤማውያን ዓይኖቹን አውጥተው በሚሳለቁበት ዘመን እግዚአብሔርን አንድ ጊዜ እንዲያለበው ለመን። የራሱ ጠጉርም ተመልሶ ባደገ ጊዜ ብዙ ሕዝብ ወዳለበት አዳራሽ አምጥተውት ሳለ ወደ ምሰሶው እንዲያለጠጉት ጠየቀ። ምሰሶውንም ባገኘ ጊዜ በሙሉ ኃይሉ ገፋው። የምሰሶውም መለበር ሕንፃውን እንዲወድቅ ዳረገው (መሳ. 16፥28-30)። የሚሰበር ዓምድ ሕንፃውን ይዞ ከእርሱ ጋር ይወድቃል። የዓምድ ለብራት የሚደርስው ወይም ሲገጥም የሚችለው ዓምዱ ሊሸከመው ከሚችለው ክብደት በላይ የሆነ ጫና ሲበዛበት ነው።

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ከጫናው የሚያልፍ ክብደት ባጋጠመው ጊዜ ሕንፃው እየተንከታከተ መውደቅ ይጀምራል። በቅርብ ጊዜ በኒውዮርክ ከተማ በሁለቱ መንታ ሕንፃዎች ላይ በደረሰው የሽብር አደጋ ምክንያት የተነሳው እጅግ ኃይለኛ እሳት የሕንፃዎቹን ግምገማች አያይዘው የሚገኙትን እያሌና ጠንካራ ብረቶች በማቅለጡ ምክንያት ግምገማቸው መፍረስ ጀመሩ። እነዚያም በሰማይ መካከል ለዓመታት በኒውዮርክ ከተማ ካሉ ሕንፃዎች ሁሉ በላይ ታላቅ ሆነው ይታዩ የነበሩ ሁለቱ መንታዎች ሕንፃዎች የተመልካች ሁሉ ዓይን እያየ በውስጣቸው ይዘዋቸው ከነበሩ ሰዎች ጋር እየተምዘገዘጉ መናዱን ቀጠሉ። ከሰው ህሊና ሊጠፋ በማይችል አሳዛኝና አስቃቂ ትዕይንት ሕንፃዎቹም ወደቁ፣ እጅግ ብዙ የሰው ሕይወትም አብሮ ጠፋ።

ብንደገፈው ግን የማያሳፍር፣ እስከዛሬም ድረስ እርሱን ታምነው የተደገፉትን ያላሳፈሩ፣ እውነተኛ እምላክ ሕያው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ሰው በተለያዩ ነገር ላይ በዕድሜው የዘመን ስፋት ውስጥ ይደገፋል። ሕጻን ሳለ በልጅነቱ በወላጆቹ ላይ በብዙ ይደገፋል። ክፍ ሲል ደግሞ በትምህርቱ፣ በንብረቱ፣ በሥልጣኑና ደረሰኩበት በሚለው ትልቅ በሚመስለው ደረጃው ይደገፋል። የሚኖርበት ማኅበረሰብ ወይም ኅብረተሰብ ለቀናና ለተቃና ኑሮ በዘረጋው መለኪያ ውስጥ ራሱን በማግኘቱ ላይ ይደገፋል። እነዚህ ሁሉ ግን ዘላቂ የሆነ ያለመሰበር ዋስትና በራሳቸው የላቸውም። ጠቢብን ትምህርቱ፣ ባለጠጋንም ንብረቱ፣ ገዢንም ሥልጣኑ እልሽከማቸው እያሉ ዘመንና ጊዜም እየዘመሙባቸው የተደገፉትን የክዱእቸው እጅግ ብዙ ናቸው። ጠባቂው የእስራኤል ግምገማ የሆነለት ግን መደገፊያዬ ይወድቃል ብሎ እይሰጋም። የእስራኤል ጠባቂ የማይተኛና የማያንቀላፋ በክብደትም ጫና ተሰብሮ የማይወድቅ ጽኑና ብርቱ ነው። ሕያው እግዚአብሔር

ግምገማ የሆነላትና እርሱን የተደገፈች የሕይወት ጎጆ አትወድቅም። የዮሴፍ ጠባቂ የእስራኤል ግምገማ ስለ ነበር በፈተናና በመከራ፣ በሙላትና በደስታ ዘመን ሁሉ እንደ ተጠበቀ ኖረ። ምንም ዓይነት የክብደት ጭነት ሊሰብረውና ሊያዘመው በማይችል ግምገማ ተደግፎ በሰ ቆመ ዮሴፍ በሁሉም የተጠበቀ ሆነ።

**ለ. የሚረዳ**

የዮሴፍ ረዳት ደግሞ የእባቱ እምላክ ነው። የእባቱ የያዕቆብ፣ የአያትና የቅደመ እያቱም የይስሐቅና የአብርሃም እምላክ በዘመናት ውስጥ ሁሉ በመርዳትና በማገዙ የተመሰከረለት ነው። የአብርሃም ከዑርና በኃላም ከካራን መጠራት፣ ለእግዚአብሔርም ተለይቶ ወደማያውቀው ምድር በእንግድነት ለመኖር መጓዝና ከዚያም የኪዳን ልጁን ይስሐቅን የማግኘቱ ሂደትና የተሰፋውም ሙላት የተገኘው በእግዚአብሔር እርዳታ ብቻ እንደሆነ ዮሴፍ ያውቃል። የእባቱም የያዕቆብ በረከት ብቸኛ ሆኖ ተሰድዶ በኖረበት አገር እግዚአብሔር የታላላቅ ነገዶች አባት እንዲሆን ያደረገው እምላኩ ስለ ረዳውና ስላገዘው እንደሆነ ያውቃል። አጎቱ ላባ ባዶ እጁን ሊያስቀረውና ሊሰድደው ባበበ ጊዜ የተፈጥሮን ሕግ ሁሉ ስለ ያዕቆብ ጥሶ እግዚአብሔር እንዴት እንደ ረዳው ዮሴፍ ያውቃል።

ለብዙ ዓመታት ለሚሰቱቸው ዋጋ እንዲሆን ያዕቆብ ለላባ ቢገዛለትም ለሥራው መካኛ የሚሆን በምላሹ ምንም ያገኝ ስላልነበር ወደ ላባ ቀርቦ ለቤቱ መሥሪያ ጊዜዬ ደርሶአልና አሰናብተኝ በማለት ጠየቀ። ላባ ግን ያዕቆብ ወደ እርሱ ቤት ከመጣበት ጊዜ እንስቶ እግዚአብሔር ምንኛ እንደ ባረከው ያውቅ ስለ ነበር ከእኔ ዘንድ አትሂድ፣ ለሥራህም ዋጋ የሚሆን ደመወዝህን ብቻ ንገረኝ በማለት ለያዕቆብ የሥራ ደመወዝ

ተስማሙ። ያም ደመወዝ ዝንጉርጉርና ነቁጣ ያለበቲን፥ ጥቁሩንም በጎችና ፍየሎች ጨምሮ ሲወለዱ እየለየ ያዕቆብ ለራሱ እንዲወስድ በዚህ ስምምነት ሆነ (ዘፍ. 30+25-34)። ወዲያው ግን ከዚህ ድርድር በኋላ ላባ ዝንጉርጉርና ነቁጣ ያለባቸውን ጥቁር የሆኑትን በጎችና ፍየሎች ሁሉ ከመንጋው ለይቶ የሦስት ቀን መንገድ አርቆ ከሌሎቹም መንጎች ጋር እንዳይገናኙ በማድረግ በልጆቹ እንዲጠበቁ ሰጣቸው (ዘፍ. 30+35-36)። የዚህ የላባ ዘዴ ግልጽ ነው። ያዕቆብ ከሚጠብቃቸው መንጎች መካከል ለእርሱ ደመወዝ እንዲሆኑ የተባሉትን የሚመለሱ በጎችና ፍየሎች ከሌሉ ይህ መልክ ያላቸው ግልገሎች መወለድ አይችሉም። በዚህም ምክንያት ያዕቆብ ያለ ዋጋ እየደከመ እንዲሁ እያገለገለ እንዲኖር የታቀደ የላባ ተንኮል ነበር። በያዕቆብ ጥበቃ ሥር ያሉት በጎች በሙሉ ነጭ ብቻ ቢሆኑ የሚወለዱት ሁሉ ነጭ ስለሚሆኑ ያዕቆብ መና መቅረቱ ሆነ።

ይህንን የላባን ተንኮልና ከፉ ሴራ የተመለከተ አምላኩ እግዚአብሔር ግን ያዕቆብን ሊረዳው ተነሳ። ያዕቆብ እንዳያዘን በህልሙ ዝንጉርጉርና ነቁጣ ያለባቸው ተባዕት በጎችና ፍየሎች በመንጎች ሞልተው ሊዋለዱ ተመለከተ። ያዕቆብም በተረዳው ህልም መሠረት በትርን ወስዶ ሽምልመሌ አድርጎ በመላጥ ውኃ ሲጠጡ በሚመጡ መንጎች ፊት ከገንዳው ውስጥ አስቀመጠው። በጎቹም ያንን እያዩ ይጎመጁ ስለ ነበር እየፀነሱ ሁሉም ለያዕቆብ ደምወዝ የሚሆኑ የበግና የፍየል ግልገሎችን መውልድ ጀመሩ (ዘፍ. 30+37-43፤ ዘፍ. 31+5-12)። ይህ መቼም በስነ ሕይወት ትምህርት ሲታሰብ አዋቂ ነኝ ባይን አእምሮ የሚያንገላታ ነው። እንዴት ሊሆን ይችላል? ያስኛል። ሁሉም ነጭ ከነበሩ እንዴት ዝንጉርጉርና ጥቁሮች ተገኙ? ብሎ ያስጠይቃል። ምላሹ በውኑ ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር አለን ነው።

ያዕቆብ በህልሙ እንዳየው እነዚያ ዝንጉርጉርና ነቁጣ ያለባቸውን ተባዕት በጎችና ፍየሎች እግዚአብሔር የነበራቸውን የቀድሞውን ቀለማቸውን የሚወስነውን የጀኔቲክ ቅንብር የለወጠው ይመስለኛል። ጀኔቲክ ኢንጂነሪንግ ለእግዚአብሔር አዲስ ነገር አይደለም። እግዚአብሔር የእርሱ የሆኑትን ሊረዳ በዘመናት ውስጥ የተፈጥሮን ሥርዓት የለወጠበትና የጣሰበት ጊዜ ትንሽ አይደለም። ለኢያሱ ፀሐይ እንዳትጠልቅ ማድረግ፥ ወይም በሌላ አባባል ምድር በራሷ እንዠርት ዙሪያ መሽከርከሯን ማቆሙ (ኢያሱ 10+12-14)፥ ለሕዝቅ ያሰ የፀሐይን ጥላ ወደ ኋላ መመለሱ (2ኛ ነገ. 20+8-11)፥ የሣራን ማህፀን ከፍቶ ይሰሐቅ መወለዱ (ዘፍ. 21+1-2፤ ዕብ. 11+11)፥ ሽሪ ስንቱ! በዚህም ጊዜ ለያዕቆብ ያደረገው ያንኑ ታላቅ ነገር ነው። በቃሉ ትዕዛዝ በውጭው ቀለማቸው ዝንጉርጉርና ነቁጣ የሌለባቸው በጎችና ፍየሎች እየተነሱ ያለመልካቸው መውለድ ጀመሩ። ከዚህም የተነሳ የያዕቆብ ክብቶች እጅግ እየበዙ ሄዱ። እግዚአብሔርም ስለረዳው፡- “ያ ሰውም እጅግ ባለ ጠጋ ሆነ፤ ብዙም ክብት፥ ሴቶችም ወንዶችም ባሪያዎች ግመሎችም አህዮችም ሆኑለት” ተባለለት (ዘፍ. 30+29-43፤ ዘፍ. 31+1-16)። እግዚአብሔር በእውነትም ያዕቆብን ረዳው። ላባ ባዶ እጁን አስቀርቶ ያለ ዋጋ ሊያሠራው ቢያሴርም የሚረዳው አምላኩ ስለ እርሱ ተሟገተለት። ላባ ያዕቆብን ሊነሳው የወደደውን ሁሉ እግዚአብሔር አብዝቶ ለያዕቆብ ሰጠው። ስለዚህ ይህ የያዕቆብ ረዳት እግዚአብሔር የሴፍ ለባርነት ሥራ ብቻ ይፈለግ በነበረበት ምድር ረዳቱ ሆነለት። የሴፍን የረዳው አባቱን የረዳው የያዕቆብ አምላክ እግዚአብሔር ነው።

ዳዊት በዝግሬ “ ዓይኖቼን ወደ ተራሮች አነሳሁ፥ ረዳቴ ከወዴት ይምጣ፤ ረዳቴ ሰማይንና ምድርን ከሠራ ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው” (መዝ. 121+1) ብሎ እንደ ገለጸው ረዳታችን የምናየውንና

የማናየውን፣ ሕያውና ግዑዝ የሆነውን ሁሉ የፈጠረውና በቃሉም ያቆመው ታላቅ አምላክ እግዚአብሔር ነው። በቅርቡ አንዲት ኮከብ በጣም ርቆ በሚገኝ የከዋክብት ክምችት (ጋላክሲ) መካከል በሐብል ቴሌስኮፕ አማካኝነት ተገኘች። ከዚህች ኮከብ የሚወጣው የስድስት ሴኮንድ የብርሃን ሙቀት ከፀሐይ ከሚገኘው የአንድ ዓመት የሙቀት ድምር በልጦ ተገኘ። ይህችም ኮከብ አሁን ፀሐይ የምትገኝበት በታላቁ ብትቀመጥ ትልቅነቷ እስከ ምድር ደርሶ ጫፍ ማርስ ከሚባለው ከመሬት ቀጥሎ ወደሚገኘው ፕላኔት አንደሚደርስ የግኝቱ ዘገባ ያስረዳል። እንግዲህ ይህች አንድ ኮከብ ምን ያህል ትልቅና ምንስ ያህል ደግሞ ሙቀቷ ብርቱ አንደሆነ መገመት ይቻላል። አንግዲህ ይህች በአንድ የከዋክብት ክምችት ውስጥ የምትገኝ አንድ ኮከብ ብቻ ነች። በህዋው ውስጥ በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ የከዋክብት ክምችቶች ሲኖሩ በእያንዳንዱ የከዋክብት ክምችት ውስጥ ደግሞ በብዙ ሲሊዮን የሚቆጠሩ ከዋክብቶች ይገኛሉ። እነዚህን ሁሉ የሠራና እያንዳንዳቸውንም በሰማቸው የሚጠራ አምላክ ሕያው እግዚአብሔር ነው (ኢሳ. 41+25-26፤ መዝ. 136+7)። ይህንንም ታላቅ ህዋና በአርሱም ውስጥ ያለውን ሁሉ ይህ ታላቅ አምላክ በእጁ ስንዝር ይለካቸዋል (ኢሳ. 41+12-15)። ይህም የሚያሳየው አንድም እርሱ እንደ ሠራቸው ሲሆን ሌላው ደግሞ በአንድ ጊዜ በሁሉም ስፍራ በሙሉ ኃይሉና ጉልበቱ መገኘት የመቻሉን ባህሪ ነው።

እንግዲህ ይህ ሰማይንና ምድርን የሠራ ታላቅ አምላክ ረዳት ሆነልን። ይህ አምላክ ረዳቱ የሆነለት ሕዝብ ምስገን ነው። ዳዊትም እንዳለ፡-

“አምላካችን መጠጊያችንና ኃይላችን ባገኘንም በታላቅ መከራም ረዳታችን ነው። ስለዚህ ምድር ብትነዋወጥ ተራሮችም ወደ ባሕር ልብ ቢወሰዱ አንፈራም” (መዝ. 46+1-2)።

እግዚአብሔር ረዳቱ ሆኖ ከጎኑ የቆመ የተራሮችና የምድር መነዋወጥ እያስፈራውም። በዙሪያው ያለ እንዳልነበረ ሲሆን፣ ለስዎች መደገፊያና መታመኛ የነበሩ ተራሮች ሲፈልሱና ሲኖዱ፣ እግሮቹም ያረፉበት መሬት እየተነዋወጠች የቆመበት ሲከዳው፣ ያኔም በአንደዚያ ያለ የማያስተማምን ጨለማ ውስጥ እግዚአብሔር ረዳቱ ለሆነለት ሁሉም ለመልካም ይሆናል። እግዚአብሔር ሰዮሴፍ በግብጽ ጨለማ ረዳቱ ሆነለት። የአባቱ አምላክ እግዚአብሔር ያዕቆብን እንደረዳው ዮሴፍንም ረዳው። እርዳኝ የሚልን የብቸኛን ድምጽ ጩኸት ስምቶ ዝም የማይል አምላክ የመርዳት አጁን ይዘረጋል። ሰማዳንና ለመታደግም ይደርሳል። የተቀደሰ ስሙ ለዘላለም የተባረከ ይሁን።

**ሐ. የሚባርክ**

የዮሴፍ በረከት የሚመጣው ሁሉን ከሚችል አምላክ ዘንድ ነው። የእግዚአብሔር ሁሉን መቻል ከባህሪው አንዱ ነው። ሲያደርግ የወደደውን ማድረግ የሚችል፣ ተው ብሎ ሲያቆመውና ሲያግደው የሚችል የሌለ ታላቅ አምላክ ነው። እግዚአብሔር አብርሃምን በዚህ ባህሪው ተገናኘው (ዘፍ. 17+1-2)። ይህ ሁሉን የሚችልም አምላክ አብርሃምን በሥራው ሁሉ ባረከው (ዘፍ. 24+1)። በወደደው ዓይነት በረከት መባረክ የሚችል እርሱ ሁሉን የሚችል አምላክ እግዚአብሔር ነው።

የዮሴፍ በረከት ሁሉን ከሚችል አምላክ ብቻ እንደ ሆነ ያዕቆብ ሲናገር የራሱንም፣ የአባቶቹንም ኑሮና የሕይወት ጉዞ እያሰበ ነው። አግዚአብሔር አብርሃምን በዘጠና ዘጠኝ ዓመቱ የአርሱና የሣራ ለውነት ምውት በመስለና በከፊልም በሆነበት ለዓት መጥቶ፡- እኔ ሁሉን ቻይ ነኝ በማለት ስለራሱ ገልጦ ኪዳኑን የሚጠብቅና የተናገረውንም የሚፈጽም እንደ ሆነ አስረግጦ አስታወቀው። እውነትም ሁሉ የሚችል አምላክ! የሰው መረዳት ሊገልጠው በማይችል መንገድ የተሰፋው ወራሽ ይስሐቅ ተወለደ። በዚህ ዘመን በዕድሜ እርዝመት የሣራን ዓይነት ሴት ፀንፋ ብትገኝ፣ በዓለም ዙሪያ የሚገኙ የተለያዩ የዜና ማሰራጫ ድርጅት ውክሎች ስለ እርሷ፣ ስለሚያስደንቅና ስለሚያሰገርም አርግዝናዋም በየ ቋንቋቸው በብዙ ይተርካሉ። ወደ አለችበትም ድረስ በመምጣት የምስል መቅረጫቸውን ክደጅዋ ደርድረው እስከ መውለጃዋ ቀን ድረስ ከዚያው ላይለዩ ታሪኳን በየዕለቱ እየዘገቡ ይቀመጡ ነበር። ይህን ጉድ ነው፣ ከጉድም ጉድ አየተባለ ፍጥረት ሁሉ ጆሮውን አቆሞ የሚከታተለው ታላቅ የዘመኑ ገጠምሽኝ ዜናዎች ቅንጫ ሆኖ ይወራ ነበር። እርሱ እግዚአብሔር እንደ ተናገረው ለእርሱ የሚሰነው ምንም ስለሌለ ሁሉን የሚችል አምላክ አብርሃምን እንደ ኪዳን ቃሉ በልጅ ባረከው። ከዚያም ልጅ እሁን ስለ እነርሱ እየተረከን ያሰነው የያዕቆብ ልጆችና የእነርሱም ትውልድ ነገዶች ሁሉ ተገኙ።

የማይቻሉ የሚመስሉ ነገሮች ሁሉ፣ በሰውም ዘንድ ተስፋ ተቆርጦ ከዚህ ወዲያ ምንም ማድረግ አይቻልም የሚባልላቸው ጉዳዮችና ችግሮች ሁሉ የእግዚአብሔር ዋና የሥራ መስኮች ናቸው። በነዚያም ነገሮች ውስጥ ሁሉ የመቻል ጉልበቱ ይገለጻል። ሐኪም በእውቀቱ የሚረዳውን ተፈጥሮአዊ ገጽታ አይቶና መዝና የእውቀት ችሎቱ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ሊወስደው በሚችል ልክ የሚያደርገውን እድርጎ፣ በሽተኞቹን ረድቶ ሲያቅተውና ከዚያም ወዲያ በሰው የህክምና እውቀት ምንም ሊደረግላቸው እንደማይቻል ሊያውቅ የሞት ቅጽ የሚሞላባቸው ብዙ ናቸው። ከእንዲህ ዓይነቶቹ እግዚአብሔር እንደገና የዕድሜ ገመዳቸውን ቀጥሎ ዘመናቸውን አድሶ በሕይወት ያቆማቸው ዛሬም በዚህ ዘመን ብዙዎች ናቸው። በሰው የማይቻለውን ማድረግ የሚችል አምላክ ስላለን ነገሮቻችንን ይዘን ወደ እርሱ በመቅረብ ፊቱን መሬሰግን አናቋርጥ። ነገራችን ውስጥ ተስፋ የሌለ ቢመስልም የተሰፋ አምላክ እግዚአብሔር ስላለ እኛም እንደ ዳዊት “አሁንስ ተስፋዬ ማነው? እግዚአብሔር አይደለምን” (መዝ. 39፥7) ማለት መቻል አለብን። እሁንስ የሚለው የዳዊት ጥያቄ የገጠመውን ጉዳይ ከብደት ሲያመለክት በምላሹ ግን በገጠመው ነገር ውስጥም እንኳ ተስፋው ሆኖ ሊረዳውና ሊያግዝው የሚችለው እግዚአብሔር አምላክ ብቻ እንደ ሆነ እውቀ።

የወደደውን ሊያደርግ የማይችግረው ሁሉን የሚችል አምላክ የዮሴፍም የበረከት ምንጭ ሆነለት። ዮሴፍም በእነዚህ ከዚህ በታች በተዘረዘሩት በረከቶች ሁሉ የተባረከ እንዲሆን ተባለለት።

**የበረከቶቹ ዓይነቶች**

1ኛ. በሰማይ በረከት ከላይ በሚገኝ፣ በሰማያት ገናንነት በጠል ዘፍ. 49፥25፤ ዘጸ. 33፥13

ያዕቆብም፣ ሙሴም ዮሴፍን ከሰማይ በሚገኝ በረከት ከዚያም በሚወርድ ጠል ባረኩት። የሰማይ በረከት ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚገኝ በረከት ነው። ይህም ወደ ምድር የሚወርድ የሰማይ ጠል የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

ምድርን ያረሰርሳል። የሰማይም ጠል ገበሬ እርሻውን እርሶ ዘርንም ዘርቶ መከሩን በወቅቱ እንዲለበሰብ ይረዳዋል። ያለዚህ ጠል ምድር የደረቀች ስለምትሆን ዘርቶ ማጨድ አይቻልም። ከብት አርብቶም የሚገኘውን ማንኛውንም ዓይነት ጥቅም ማግኘት አይቻልም። ይህ ከሰማይ የሚገኝ ጠል በወቅቱ ካልተገኘ ወንዞችም ሆኑ የውኃ ጉድጓዶች እቅም ስለሚደክም ከውኃ ጋር የተያያዘ የሰው የኑሮ ንክኪ ሁሉ ከጉዳት ላይ ይወድቃል። የሰማይ ጠል ለጥቂት ዓመታት ቢቋረጥ ይደርቁ የማይመስሉ ትላልቅ ጅረቶችና የውኃ ጉድጓዶች እየመነሱ ወደ መድረቁም እያዘመሙ ይሄዳሉ። ይህም የነበረውን ዳር ድንበር በምልክት እስይዘው የእንክብል ድንጋዮች ማሳ ብቻ በመሆን ደርቀው ይቀራሉ። ያለ ሰማይ ጠል ምድርና ሞላዋ ምድረ በዳና በረሀማ ትሆናለች። ስለዚህ ለኮሎናስ ለዘሩ የሰማይ ጠል አንዳይጎድልበት የተባረከ ሆነ። የሰማይ ጠል የማይጎድልበት፣ ያንንም በሥርዓትና በእግባብ መጠቀም ለሚያውቅበት ኅብረተሰብ፣ ረሀብና ጥማት የማይታወቁ የመዝገብ ቃላት ህሳቦች ብቻ ይሆናሉ። የሰማይ ጠል ኖሮ የሚጠቅምበትንና በሥራም ላይ የሚይወልበትን መንገድ አየተለሙ ካልሠሩበት በከንቱ የሚበክንና የሚጠፋ ህብት ይሆናል። ከሰማይ የሚወርድ ጠል ውስጥ ያለውን የበረከት ኃይል እኛ ከማንኛውም ሕዝብ ይልቅ ጠንቅቀን እናውቃለን። ይህ ጠል በተቋረጠ ቁጥር በችግር ላይ የሚወድቀው የእገራችን ሕዝብ አሕዝ ትንሽ አይደለም። ለተቀረው ዓለም ስለ እኛ ዝናብ እጦት፣ መቸገርና መራብ መስማት የተለመደ የየዓመቱ የዜና ጨዋታ ሆኗል። አንዳንዶችም የችግራችን መብዛትና መደጋገሙ የገንዘብ መለመኛ ዘዴ እስኪመስልና እስኪሆንም ድረስ ገበያችን እብዝቶ የተገለጠ ነው። ችግራችን የዝናብ እጦት ብቻ ነው ብሎ መደምደም ያላዋቂ ሞኝነት ቢሆንም በዝናብ

እጦት የሚደርሰውን እስቃቂና እስከፊ ጉዳት ግን ከሰሌቱ ውስጥ ማሳካት አይቻልም።

“በውኑ በእሕዛብ ጣዖታት መካከል ያዘንብ ዘንድ የሚችል ይገኛል? ወይስ ሰማይ ዝናብ ማፍሰስ ይችላል? አቤቱ አምላካችን ሆይ፣ አንተ አይደሰህምን? አንተ ይህን ነገር ሁሉ አድርገሃልና ስለዚህ አንተን በተሰፋ እንጠብቃለን” (ኤ. 14+22)። የሰማይ ደመናትም ጠላቸውን መስጠት በእግዚአብሔር ብቻ ነው።

የሰማይ ገናንነት ጠል ሌላ ምስያው ደግሞ እስራኤል በዚያ በምድረ በዳ ወደ ከነዓን ይጓዙ በነበረበት ወቅት እንደ ጠል እየሆነ ከሰማይ ይወርድ የነበረው መና ነበር። ይህም መና እንደ ሰማይ ጠል እየሆነ በማለዳ ሲወርድ የእስራኤል ልጆች እየወጡ ለየዕለቱ የሚበቃቸውን ያህል ይለቅሙ ነበር። መብላቸውንም ከዚህ መና እያዘጋጁ ይመገቡ ነበር። የዚህ መና መብል ለመሆን እዘገጃጀትና የመናውም ጣዕም ሁሉ ያመለክት የነበረው የእውነተኛውን መና የኢየሱስ ክርስቶስን ሕይወት ነበር። ኢየሱስ ከሰማይ የወረደ እውነተኛው መናና የሕይወት እንጀራ ነው። ስለዚህ የሴፍን ገናና በሆነ በዚህም ጠል በረከት ሙሴ ባረከው። ይህ የሰማይ ጠል፣ ከሰማይ የሚገኝ በረከት ዛሬም ለእኛ ቀርቶልናል። ሁሉን የሚችል አምላክ ዘወትር በፊቱ በልምላሜና በፍሬ እንድንገኝ ይህን ጠል ለሚወዱ ሁሉ ሰጥቶአል። ወደ እርሱ የሚመጡ ሁሉ ከዚህ ከእውነተኛው የሰማይ ጠል ይጠግባሉ። የሚያጠግብ እውነተኛ የሕይወት እንጀራና የሕይወት ውኃ ኢየሱስ ክርስቶስ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ብቻ ነው።

“ኢየሱስም፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፡- እውነተኛ እንጀራ ከሰማይ የሚሰጣችሁ እባቲ ነው እንጂ ከሰማይ እንጀራ የሰጣችሁ ሙሴ አይደለም፤ የእግዚአብሔር እንጀራ ከሰማይ የሚወርድ ለዓለምም ሕይወትን የሚሰጥ ነውና እላቸው። ስለዚህ፡- ጌታ ሆይ ይህን እንጀራ ዘወትር ሰጠን አሉት። ኢየሱስም እንዲህ እላቸው፡- የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ፤ ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም፤ በእኔ የሚያምንም ሁልጊዜ ከቶ አይጠማም (ዮሐ. 6+32-35)።

“ኢየሱስም መልሶ፡- ከዚህ ውኃ የሚጠጣ ሁሉ እንደ ገና ይጠማል፤ እኔ ከምሰጠው ውኃ የሚጠጣ ሁሉ ግን ለዘላለም አይጠማም፤ እኔ የምሰጠው ውኃ በእርሱ ውስጥ ለዘላለም ሕይወት የሚፈልቅ የውኃ ምንጭ ይሆናል እንጂ አላት (ዮሐ. 4+13-14)።

**2ኛ. በጥልቅም በረከት ከታች በሚሰራጭ፣ በታችኛውም ቀላይ ዘፍ. 49+25፤ ዘዳ. 33+13**

እዚህም ያዕቆብና ሙሴ በአንድ ቃል ጥልቅ በሆነው በምድርና በባሕር በረከት የተባረከ እንዲሆን ይመርቁታል። ከታች የሚሰራጭ የቀላይ በረከት በምድር ሆኖ ተሰውሮ ያለውና በባሕር ወለል ሥርም የሚገኘው ሀብት ሁሉ በአንድነት ተደምሮ ነው። በምድር ውስጥና በባሕር ወለል ሥር የሚሰራጩ በረከቶችን በሦስት ዋና ዋና መልኮች ማየት እንችላለን። የመጀመሪያው በምድር ውስጥ መሰራጨት የሚችል የምድር ውኃ ሀብት ብለን የምንጠራው በክርስቶስ ምድር ውስጥ የሚገኝ የውኃ ሀብት ነው። ሁለተኛው በምድር ቀላይ ተሰራጭቶ የሚቀመጠው በጅምሬው ፈላሽ ሆኖ ከዓለቶች መሠራት ጋር ወይም በኋላ ከምድር ውስጠኛው ከፍል አየተጓዘ አመቺ ሁኔታን ሲያገኝ

አየተከማቸ የሚጠራቀም የማዕድን ሀብት ነው። የተለየ ማዕድናት በከምችት ሊጠራቀሙ የሚችሉበት የተለያየ ሁኔታና ስነ ምድራዊ ገጠመኞች ሰላላቸው በአንዲህ ያለ መጣጥፍ መግለጽ ያስቸግራል። ነገር ግን ቁም ነገሩ ማዕድናቱ ሁሉ በዓለቶች መካከል ተሰራጭተው ለማውጣት አስከሚገኙ ድረስ ተሸፋፍነው መኖራቸው ነው። ሦስተኛውና ምናልባትም እግዚአብሔር ይህን በረከት ለየሴፍ ሲያስተላልፍ በልቡ የነበረው የቀላይ በረከት የባሕር ወለል በነበረና በኋላም በተለያየ የንብርብር ዓለቶች መከመር ምክንያት ከባሕር ፍጥረታት ለሰሚሠራው የዘይት ሀብት ነው። እነዚህን ሦስት የቀላይ ስርጭት ሀብቶች ካየን ይህን እዚህ ለጊዜው ተወት አድርገን እግዚአብሔር ለአብርሃም፣ ለሙሴና ለኢያሱ ስለ እስራኤል ልጆች የግዛት ድንበር ያስበውንና የተናገረውን እንመልከት።

**ሀ. የአብርሃም ጥሪ**

እግዚአብሔር በመጀመሪያ አብርሃምን ከከለዳውያን ዑር ለራሱ የኪዳን ሕዝብ ሊያደርገው ጠራው (ዘፍ. 11+31)። ዑርም ትገኝ የነበረው አሁን ደቡባዊ ኢራቅና ስሜናዊ ኩዌት አካባቢ ነበር። አብርሃም ከአባቱ ጋር ከዑር ተነስቶ ወደ ካራን ተጓዘ። ካራንም በአሁን ጊዜ በስሜናዊ ኢራቅና በደቡባዊ ቱርክ አካባቢ የምትገኝ ከተማ ነበረች። ከዑር ተነስተው ወደ ካራን ሲሄዱ ይዘውት የሚጓዙት የኤፍራጥስን ወንዝ ምሥራቃዊ የፍላሽ ዳርቻ ነው። በካራንም የአብርሃም አባት ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር አንደ ገና ለአብርሃም ተገልጦ ወደ ከነዓን እንዲጓዝ ተናገረው (ዘፍ. 12+1-8)። አብርሃምም ወደ ከነዓን ጉዞውን ቀጠለ። ከዚያም ወደ ግብጽ ወረደ። አንደ ገናም ከግብጽ ወደ ከነዓን ተመለሰ። የአብርሃምን ጉዞ ከዑር ወደ ካራን፤

ከካራን በከነዓን አድርጎ ወደ ግብጽ መውረድ ስንመለከት አግዚአብሔር አብርሃምን ለዘሩ ሊሰጠው ያለውን ምድር የምሥራቅና የምዕራብ ድንበሮቹን እያካለለ አንዳላየው እንረዳለን። አብርሃምን ከዑር ወደ ከነዓን ለመውሰድ የግድ ካራን ድረስ መውጣት አያስፈልገውም ነበር። አብርሃምም አግዚአብሔር የሰጠው ያቺው የከነዓን ዙሪያ ብቻ ብትሆን ኖሮ ወደ ግብጽ መውረድ አያስፈልገውም ነበር። ምክንያቱም በግብጽ ቆይታው በጣም አጭር ትውስታውም መራራ ነበር (ዘፍ. 12+10-20፣ ዘፍ. 13+1-2)። ነገር ግን በጉዞው የወደፊት የደቡባዊ ምዕራቡን የዘሩን የድንበር ወስን አይቶ ተመለሰ።

አግዚአብሔር አብርሃምን ታላቅ ሕዝብ አደርግላሁ፤ ብሎ ሲለው እንደ ሕዝብ በዙሪያው ካሉ ከሌሎች ሕዝቦች አብልጦ በምድር የግዛት ሥርዓት ታላቅ የሚያደርገው ምን አንደ ሆነ አያወቅ ነው። በጥቅሉ የአንድ አገር ታላቅነቷ መለኪያ የሚሆነው የሚከተሉት ነገሮች ተሟልተው ሲገኙ ነው። አነርሱም፦

ሀ. የተፈጥሮ ሀብት ብዛት ለ. የአገሪቱ የኢኮኖሚ ሰፋት፣ እድገትና ከፍፍል ሐ. የሕዝቧ የቁጥር ብዛት መ. የአገሪቱ የቆዳ ስፋት ሠ. በሕዝቡ መካከል ያለው የትምህርት፣ የእውቀትና የጥበብ ስርጭት ለ. የአገሪቱ የፖለቲካና የአስተዳደር መዋቅር ዓይነትና ብስለት ሰ. የአገሪቱ የጦር ኃይል ጥንካሬና ይዘት የመሳሰሉትንና ሌሎችንም እካቶ ነው። ከእነዚህ ውስጥም አንዳንዶቹ ወይም ጥቂቶቹ ሳይሟሉ ሲቀሩ እንደን አገር በሌሎች አገሮች ላይ ታላቅ የሚያደርጋት ነገር አይኖርም። ጅቡቲና ማላዊ ድንገት በቅዠት ተነስተው በአፍሪካ አገሮች ላይ ታላቅ መንግሥታት ነን ብለው ቢነሱ መሳሰላት እንደሚሆኑ ማለት ነው። ለእነዚህ ለአብርሃምና ለዘሩ አነዚህን ሁሉ አሟልቶ አግዚአብሔር ሊሰጥ እዘጋጅቶ አብርሃምን ታላቅ ሕዝብ

ሊያደርገው ኪዳን ገባ። አሁን አብርሃምን እዚህ ላይ ተወት አድርገን ወደ ሙሴ አንሻገር።

**ለ. ሙሴ**

ሙሴ የአግዚአብሔርን ሕዝብ እየመራ ከግብጽ ከወጡ በኋላ ወደ ከነዓን መዳረሻ አግዚአብሔር የእስራኤል ነገዶች የሚወርዷት ምድር ድንበሯ በምዕራብና በምሥራቅ ከየት እስከ የት እንደሚሆን በግግሽ አንቆቅልሽ ገበጸለት (ዘጸ. 23+31)። አግዚአብሔርም ሙሴን እንዲህ አለው፦ “ድንበርህንም ከኤርትራ ባሕር እስከ ፍልሰጤም ባሕር ተከምድረ በዳውም እስከ ወንዙ ድረስ አደርጋለሁ”። ይህ የምዕራብና የምሥራቅ ድንበራቸው ከላይ እንደ ገለጽኩት ትንሽ ሽፈን ያስ ነው። የምዕራቡ ድንበራቸው ግልጥ ነው። ከኤርትራ ባሕር ወይም ከግብጽ በስተ ምሥራቅ አንስቶ እስከ ፍልሰጤም ባሕር ወይም የታላቁ ባሕር፣ አሁን ደግሞ የሚዲቴራኒያን ባሕር ተብሎ የሚጠራው ድረስ ነው። የምሥራቁን ድንበራቸውን ግን ከምድረ በዳው አስከ ወንዙ ድረስ ስላለው በምድረ በዳው የወንዙን ማንነት ሙሴ ካልለየው በቀር ወንዙ የዮርዳኖስ ወንዝ ስለ መሰለው የምሥራቁን የወንዝ ድንበር ዮርዳኖስን አድርጎ ወሰደው። ይህን የሙሴን መረዳት ማየት የምንችለው የሮቤልና የጋድ ነገዶች ሙሴ ርስት አድርጎ ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ያለውን ምድር እንዲሰጣቸው በጠየቁት ጊዜ መጀመሪያ ሙሴ ከሰጣቸው ምላሽ ነው (ዘኁ. 32+1-42)። በተለይ በዚህ የሙሴና በፊቱ የቀረቡት ነገዶች ኪዳን ንግግር መካከል ሙሴ እነዚህ ነገዶች ቃላቸውን ካላከበሩ አንደ ሌላው ነገድ ርስታቸውን ዮርዳኖስን ተሻግረው ይውረሱ በማለት ያ አግዚአብሔር የምሥራቁ ድንበራችሁ አስከ ወንዙ ይሁን ያለው አሁንም ለሙሴ የዮርዳኖስ ወንዝ አንደ ነበር መረዳት እንችላለን (ዘኁ.

32+30)። በኋላ ግን ሙሴ የእግዚአብሔር አሳብ ዮርዳኖስ እንዳይደለ ሲያውቅና ሲረዳ የጋድን ነገድ ሲመርቅ “ጋድን በፊ ያደረገ ብሩክ ይሁን” (ዘጸ. 33+20) በማለት እግዚአብሔርን አመለካኝ። ዘላቂ የሆነውን የእግዚአብሔርን አሳብ በማወቅ እምላኩን ባረከ።

**ሐ. ኢያሱ**

አሁን ደግሞ እግዚአብሔር ለኢያሱ በለ ድንበራቸው የተናገረውን እንመልከት (ኢያሱ 1+3)። በዚህ ለኢያሱ በተነገረው የድንበር ዘገባ ላይ እግዚአብሔር ግልጥ አድርጎ ለኢያሱ የምዕራብና የምሥራቅ ድንበራቸውን ገለጠለት። እግዚአብሔርም “ለሙሴ እንደ ተናገርኩት ከምድረ በዳው ከዚህም ከሊባኖስ ጀምሮ እስከ ታላቁ ወንዝ እስከ ኤፍራጥስ ድረስ የኬጢያውያን ምድር ሁሉ እስከ ፀሐይ መግቢያ እስከ ታላቁ ባሕር ድረስ ዳርቻችሁ ይሆናል” አለ። እዚህ በጣም ግልጥና ቁልጭ አድርጎ ሁለተኛም ግራ እንዳይጋቡ እድርጎ ያዘጋጀላቸውን የምድር ስፋትና የድንበርም ክልላቸውን አስታወቃቸው። መጀመሪያ እግዚአብሔር እብርሃምን ያለ ቃላት ንግግር የምድሩን ዳርቻ አዙሮ አሳየው። በኋላም ለሙሴ በግማሽ እንቅስቃሴ የአገር ስፋታቸውን አስታወቀው። በመጨረሻም ለኢያሱ ግልጥ ባለ ቋንቋ የዳር ድንበራቸውን ካርታ ሰጠው። ምስክርነትም በሦስት ሰለሚጻፍ ለእነዚህ የእስራኤል ለባትና መሪዎች እግዚአብሔር የተሰፋይቱን ምድር ስፋት ገለጠ።

ይህንን ሁሉ እንድናይ የፈለግሁት ቀደም ሊል ጀምረነው ወደ ተውነው አሳብ ሰንመለስ የቀላዩ በረከት በእግዚአብሔር አሳብ ውስጥ ምን እንደ ነበር ማየት እንድንችል ነው። በቀላይ ወይም በጥልቅ ከሚሰራጩ ነገሮች መካከል አንዱ የዘይት ሀብት ነው ብለናል። አሁን

በዘይት ሀብታቸው በዓለም ላይ ከሚታወቁት አገሮች መካከል እነ ሳውዲ ፀረቢያ፣ ኢራቅ፣ ኩዌትና ሌሎቹንም ጨምሮ እግዚአብሔር ከላይ ለአብርሃም፣ ለሙሴና ለኢያሱ በገለጸው የወለን ዳርቻ ውስጥ በሙሉም ይሁን በከፊል ተካተው ይገኛሉ። ስለዚህ ዮሴፍ በዚህ በቀላይ ስርጭት በረከት መባረኩ የዚህም ሁሉ ዘይት ሀብት ተቋዳሽ እንዲሆን ነበር። በአካባቢው በዚህ ዘመን በተገኘው እጅግ ታላቅ የዘይት ሀብት ምክንያት እነዚህም ባለ ሀብቶች የዓለምን ፖለቲካ ላይቀር በዘይት ሀብታቸው ጉልበት ከወዲህ ወዲያ ያንገላቱታል። ድሮ ያለ ዘይት ግኝት የእሸዋ ክምር መታወቂያ የነበሩ ዛሬ ግን በምድረ በዳ እንዳለ ጎነት መስለዋል።

የሮቤል የጋድና የምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት የተሰጣቸው ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ነበር። ለዮሴፍ የተባለው በረከት የእነርሱ ስለ ነበር ወደ ምሥራቅ ገፍተው ቢሄዱ እግራቸው የረገጠውን ሁሉ እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ ድረስ እግዚአብሔር ሊያወርላቸው ቃል ኪዳን ገብቶ ነበር። ነገር ግን ያለን ይበቃናል ብለው በሰፈሩበት ስለ ቀሩ ይህ ታላቅ የሆነ በምድር ጥልቅ ውስጥ የሚሰራጭ የማዕድንና የዘይት ሀብት ሙላት ጎደለባቸው። እነርሱ የተዉትን ወይም በጊዜው ያልፈለጉትን አሁን ሌሎች ይጠቀሙበታል። የተሰጣቸውን የኪዳን ቃል ተቀብለው በቃሉ ጉልበት ሰላልኖሩ ዛሬ እንኳን እስከ ኤፍራጥስ ድረስ ቀርቶ ከዮርዳኖስ ወንዝ ማዶ ያለው ርስታቸው ሁሉ ተወስዶ የዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ የምድራቸው ድንበር ሆኖ ይኖራሉ። የእግዚአብሔር አሳብ ለእነርሱ እጅግ ታላቅ ሆኖ ላለ በጣም ጥቂት በሆነው ተወስነው እንዲቀሩ ሆነ። የያዕቆብ ልጆች እግዚአብሔር በቃሉ ተናግሮ በነበረው የቆዳ ስፋት ተመሥርተውና የቀላዩም ስርጭት ተጠቃሚ ሆነው ቢሆን ኖሮ ዛሬ ምድር ሌሎች ኃያላን መንግሥታትን

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው

አታውቅም ነበር። በምድር መንግሥታት ላይ ታላቅ መንግሥት ሊያደርጋቸው የሚያስችሉት ነገሮች ሁሉ ተሟልተው ይገኙ ነበር።

የዚህች መጽሐፍ ጉዳይ ባሁን ወቅት ያለውን የእይሁድና የዐረቦችን ዳር ድንበር ግጭትና የወሰን ይገባኛል ጥያቄን ሰማውላትና ለዚያም የሚሆንን መጽሐፍ ቅዱሳዊና ታሪካዊ ምላሽን ሰመቃኝነት ሳይሆን ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን በረከት በማጣት ምንኛ የተጎዳ ሆኖ ሊኖር እንድሚችል ማየት እንዲያስችሉን ብቻ ነው። የዚህች መጽሐፍ ጉዳይ የመልክዓ ምድር ፖለቲካ ሳይሆን የቤተ ክርስቲያን ጥላ በምድረ በዳ የሆነችው ይህች እስራኤል በእካል ያጣችው ነገር ሁሉ የቤተ ክርስቲያንን መንፈሳዊ ምሥጢር ስለሚገልጥ ነው። እግዚአብሔር እጅግ ብዙን ነገር ለቤተክርስቲያን ሰጥቶ እያለ በጣም በጥቂትና በትንሹ መኖርና መቅረት ስለሚቻል የተሰጠንን ተስፋ ሁሉ ለመቀበል ባለንበት ረግተንና ረክተን መኖርና መሰንበት የሰብንም። ሊያወርሰን ወዳዘጋጀልን መገሰገስ የእኛ ፈንታ ነው። የረገጥነውን ማውረስ የእርሱ ሥራ ሲሆን መጓዝና መዝመቱ ግን የእኛ ተግባር ነው። ለዚህ ነው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አንዴት መጸለይ እንደሚገባን ሲያሰተምር የእግዚአብሔር ፈቃድ በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር እንድትሆን መጸለይ እንዳለብን የገለጠው (ማቴ. 6+10) ። በሰማይ ፈቃዱ እንዳሰች ሳትከለክልና ሳትጎድል በምድር እንድትሆን ዘወትር መጠየቅ ያስፈልጋል። ይህ እጅግ ታላቅ ጸሎት ነው። በነገራችን ሁሉ በግል ይሁን በኅብረት፣ ወይም በአገር ደረጃ እግዚአብሔር ለእኛ ያለው አላብ እንዲፈጸም፣ ፈቃዱም ብቻ እንድትከናወን አብዝተን ፊቱን መፈሰግ ያስፈልገናል። የእግዚአብሔር ፈቃድ በሙላት ባለበት በዚያ የእግዚአብሔር አውነተኛ በረከት ይገለጣል። ሙሉ ተሰጥቶን እያለ ስለ ምን በጎዶሎ እንኖራለን? ትልቅ ዳቦ ተጋግሮና የተጋገረውም

ለእኛው ሆኖ ላለ ፍርፋሪውን ለምን አንሻለን? ጠይቀን መቀበልና ማግኘት ከቻልን፣ ፈቃዱ ሳትከለክል በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን። አሜን ትሁን!

እንደ እግዚአብሔር ቃል አገላለጽ ለእስራኤል ልጆች ተገብቶ የነበረው የዘይት ህብት ዛሬ ከእነርሱ ህልውናና የመኖር ይገባኛል ጋር መታገያ ሆኖ ይገኛል። ያልያዝነውንና ያልተጠቀምንበትን ሰፍራ ጠላት ይዞ በራሳችን በረከት እኛን ማስጨነቂያ ሊያደርገው ስለሚችል ነቅተን ጌታ የሰጠንን መንፈሳዊ ዳር ድንበር እንወቅ። ባለው ላይ እንዲጨመርሰት የሚወድ ጎበዝ አገሬን አሰፋው ብሎ እንደ ያቤጽ ይለምናል።

“ያቤጽም፡- አባክህ፣ መባረክን ባርከኝ፣ አገሬንም አሰፋው፣ እጅህም ከእኔ ጋር ትሁን፣ እንዳያሳዝነኝም ከከፋት ጠብቀኝ ብሎ የእስራኤልን አምላክ ጠራ፤ እግዚአብሔርም የለመነውን ሰጠው” (1ኛ ዜና. 4፡9-10)።

3ኛ. በጡትና በማህጸን በረከት

ዘፍ. 49፡25

የሴፍ በልጆች የተባረከና በእግዚአብሔርም ፊት የበዛ እንዲሆን ተመረቀ። የትውልድ ሐረጉ መቀጠሉ፣ ራሱን እየተካ የማለፉ በረከት በልጆች ስለሆነ በዚያም በረከት የተባረከ እንዲሆን ተባለለት። ክላይ የተሰጡት በረከቶች ሁሉ የበዛ ወገን ቢኖር አብልጠው ስለሚገለጡ ልጆቹም ብዙ እንዲሆኑ ተመረቀ። ዛሬ በግል ሕይወትና በቤተ ክርስቲያንም ሁላችን መንፈሳዊ ልጆችን በመውሰድና በማላደግ የተባረከን ልንሆን ያስፈልጋል። እግዚአብሔር ስሕዝቡ የሰጠው

በረከት እጅግ ታላቅ ሰለሆን በረከቱን ሁሉ ለመውረስ በተባረኩና ለእርሱም ክብር በሚኖሩ የልጆች ፍሬ እንድንባረክ ያስፈልጋል።

የተወለዱም ጠብተው እንዲያድጉ ወተትን የሚለጡና ወተትን የተሞሉ የእናት ጡቶች ያስፈልጋሉ። ጡቷ የደረቀ እናት ልጅዋን ማጥባት አትችልም፤ የምትሰጠውም እይኖራትም። ጡት ጠብቶ ያደገ ልጅ በእናቱ ወተት በሽታን ለመከላከል የሚያስችሉ ነገሮችን ስለሚያገኝ በየትንሽ ህመሙ ሁሉ ተቸጋሪ አይሆንም። ጡትንም ሲጠባ ክእናቱ ጋር በፍቅር የተያያዘ፣ የእናቱንም ፍቅር ጠግቦ የሚያድግ የፍቅር ልጅ ይሆናል። የእናቱን ጡት ሳይጠባ የሚያድግ ለብዙ ጥቃቅን በሽታ ሁልጊዜ ለውነቱ የተጋለጠ ሆኖ ያድጋል። ክእናቱም ጋር ሊያያይዘው የሚችለውን ክወሊድ ቀጥሎ ያለውን የእናትና ልጅን የፍቅር ሰንሰለት ባያጣውም ይነጻጸዋል። ሰሰዚህ ቤተ ክርስቲያን የምትወልዳቸውን ልጆች በእግዚአብሔር ቃል ወተት እንደ ተወለዱ ልጆች እያጠባኙ በፍቅር ማባደግ ማወቅ አለባት። በዱር አደር ልጆችን ወልዳ ያለ ጡት ወተት ብታሳድጋቸው የሚያገኛቸው በሽታ በእነርሱም ሳያበቃ እርሷንም እየነጻና እያሰቃየ ሲያሰለቅሳትና ሲያሰቃያት ይኖራል።

4ኛ. በቁጥቋጠው ውስጥ ከነበረው በረከት

ዘጸ. 33+16

ቁጥቋጠው ብሎ ሙሴ የሚገልጸው እርሱ የአባቶቹን አምላክ እግዚአብሔርን የተገናኘበትን ሁኔታና ጊዜ እያሰበና እያስታወሰ ነው (ዘጸ. 3+23)። በዚያ እግዚአብሔር የሕዝቡን ጩኸት ሰምቶ ቃል ኪዳንንም አሰባ፣ ሕዝቡን ለማዳንና ከባርነትም ቀንበር ለማውጣት የተነሳበትና መልእክተኛም እንዲሆን ሙሴን ለእገልግሎት የጠራበት

ወቅት ነው። የእግዚአብሔር ክብር የተገለጸበት ሰፍራ ስለ ነበር በዚያ ክብር የሴፍ የተባረከ እንዲሆን ሙሴ ይመርቀዋል። ከዚያ ከቁጥቋጠው የመገለጥ ሰፍራ ሙሴ በተመለሰ ጊዜ ዳግም እንደ ነበር ሳይሆን ተለውጦ ቀረ። ሙሴ ከቁጥቋጠው ልምምድ በኋላ ለራሱ ብቻ ሳይሆን ለሕዝብ የሚሆንና የሚተርፍ መልእክተኛና ታላቅ መሪ ሆነ። በእግዚአብሔር ክብር የጠገበ፣ የበለጠም የጌታን ነገር ለማወቅና ለመረዳትም የሚናፍቅና የሚጠማ፣ የተወደደም የእግዚአብሔር አገልጋይ ሆነ። ሕይወትን ቀድሞ እንዳልነበር እድርጎ የሚለውጥ ፀጋ፣ ለብዙዎችም በረከት የሚያደርግ ሞገስና ኃይል ከዚያ ከቁጥቋጠው ከእግዚአብሔር ዘንድ ለሙሴ እንደ ሆነ ሰዮሴፍና ለትውልዱም እንዲሆን ተመረቀ።

5ኛ. እነኚህና ሌሎችም በረከቶች ሁሉ በየሴፍ ራስ ላይ ከወንድሞቹም በተለየው ራስ እናት ላይ እንዲሆኑና እንዲወርዱ ተመረቀ

ዘፍ. 49+261 ዘጸ. 33+16

በእናት ወይም በራስ ላይ ያለ በረከት የተደበቀና የማይታይ ሳይሆን የተገለጠና ሁሉም የሚያዩት በረከት ነው። በአናት ወይም በራስ ላይም የሚወርድ በረከት ወደ ሌላ ሰውነትም ሁሉ የሚወርድ፣ የሚዳረስና አካልን ሁሉ የሚሸፍን በረከት ነው። በእርን ራስ ላይ እንደሚወርደው የቅባት ዘይት፣ በጢሙም እየዘለቀ በልብሱ መደረቢያ ላይ ይወርድ እንደ ነበር (መዝ. 133) እንዲሁ በየሴፍ አናት ላይ የሚወርድ ይህ ሁሉ በረከት የተትረፈረፈ በረከት ነው። ሌላው ደግሞ እናት ወይም ራስ የሰውነት መጀመሪያና የአካል የበላይ ክፍል ነው። አናት ወይም ራስ ከተባረከ ሌላው ሰውነት ሁሉ እንደሚባረክ

የያዕቆብ ልጆች እና ምርቃቶቻቸው 132

ከዮሴፍ የሚወጡ ትውልዱ ሁሉ ልክ እንደ እርሱ የዚያው በረከት ተካፋይ እንዲሆኑና ከዚያም በረከት ሲሳይ እንዳይገድሉ የሚሆን ምርቃት ነው። በተጨማሪም ሮቤል ያጣው የብኩርና በረከት ለዮሴፍ በመሆኑ፣ ዮሴፍ የእስራኤል ነገድ ሁሉ በኩር ስለሆነ ለሁሉም ራስ ሆነ። ራሱም የሆነው ዮሴፍ ሲባረክ አካል የሆኑት የተቀሩት ነገድ ሁሉ የተባረኩ ይሆናሉ። እንዲሁ የቤተ ክርስቲያን ራስ የሆነው ክርስቶስ ሁሉን ፈጽሞ በዘላለም ክብር በአባቱ ቀኝ ተቀመጠ (ዕብ. 10፥12)። ከዚህም የተነሳ እካሉ የሆነች ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ ሰህን በረከት ሁሉ የተባረከች ሆነች። የእርሱ የሆነ ሁሉ የእርሷም ሆነ። ይህ የሚወደውን አንድያ ልጁን የሰጠን የፍቅር አባት ከልጁ ጋር ሌላውን እብልጦ ሲሰጠን ወደደ ( ሮሜ. 8፥32)። ለልጁ ያደረገውን በእርሱ በኩል ለእኛም እደረገው። የተቀደሰ ስሙ በሩክ ይሁን።

እነዚህ በረከቶች ያዕቆብ እንደሚሉ ጽኑዓን ከሆኑ ተራሮችና ዘላለማዊ ከሆኑ ኮረብቶች በረከቶች ይልቅ ኃያላን ናቸው (ዘፍ. 49፥26)። የበረከቶቹ ትልቅነት መሠረቱ ሰጪው ሕያው እግዚአብሔር እርሱ ራሱ ስለሆነ ነው። ጻዊትም እንደሚመለከር ዓይኖቹ ከተራሮች ይልቅ በእግዚአብሔር ላይ የሆኑለት ሰው የመርዳቱን ረድኤት ከእግዚአብሔር ይቀበላል (መዝ. 121)። ተራሮች ከፍ ያሉና በዓይንም ፊት ሞገስ ያላቸው ናቸው። ነገር ግን ከተራሮችና ከኮረብቶች ሞገስና ከፍታ፣ ከእነርሱም ከሚወጣ በረከት ይልቅ ከሕያው እግዚአብሔር የሚገኝና የሚሰጥ በረከት እጅግ ይበልጣል፣ እጅግም ይሻላል። የእግዚአብሔር ሕዝብ በረከት መነሻውና መሠረትም እርሱው እግዚአብሔር ብቻ እንጂ ዓይኖችን የሚያርፍባቸውና ጥሩ የሚመለሉ ተፈጥሮአዊና ምድራዊ ነገሮች አይደሉም። ከእነርሱም የሚወጣ በረከት ጊዜያዊ ነው። የእግዚአብሔር በረከት ግን ለዘላለም ነው።

## ምዕራፍ አሥራ ሁለት ብንያም

ዘፍ. 49፥27፤ ዘዳ. 33፥12

ብንያም ለያዕቆብ ከሚወዳት ሚስቱ ከራሔል የተወለደለት የመጨረሻው ወንድ ልጅ ነው። እናቱ ራሔል ከምጥ ጣር የተነሳ ተጨንቃ ስለ ነበር ሲወለድ ስሙን ቤንሂኒ ብላ ጠራችው። ትርጓሜውም የጭንቀቱ ልጅ ማለት ነው (ዘፍ. 35፥16-20)። ራሔልም ብንያምን ወልዳ ሞተች። የሚወዳትን የራሔልን ሞት እያሰበ በሀዘን እንዳይኖርና ልጁንም በጠራ ቁጥር ሀዘንና እጦትን እያሰበ እንዳይቸገር ያዕቆብ የሕፃኑን ስም ብንያም ብሎ ጠራው። የሰሙም ትርጓሜ የቀኝ እጅ፣ የብርታቱ ልጅ ማለት ነው። ያዕቆብ የሀዘኑን ዱብ ዕዳ በመጽናናት መታሰቢያ ለወጠው። ስም ተሸከሞ ከሚመጣው ሀዘንና ትካዜ ያዕቆብ እራሱንም ብንያምንም አተረፈ። እናቱን የገደላት እርሱ እንደ ሆነ እያሰበ በጸጸትና በብሶት አለንጋ እየተገረፈ እንዳይኖር ብንያም የሰሙ መለወጥ ጠቀመው። እንዲሁ እንደ ብንያም ስሙ የሀዘንና የመከራ ጉዳት መግለጫ ሆኖበት ተቸግሮ የነበረ ያቤጽ በስሙ መግለጫ ሳይወሰን ካለበት አዘቅት ሊያወጣው ወደሚችል ወደ እግዚአብሔር ጮኸ። እግዚአብሔርም ልመናውን ሰማው። በስሙ ሀዘንተኛ የነበረው ያቤጽ ከብዙ በረከት ጋር ከወንድሞቹ ሁሉ ይልቅ የተከበረ ሆኖ ኖረ (1ኛ ዜና. 4፥9-10)። ብንያምም በያዕቆብና በሙሴ ሲመረቅ እንዲህ ተባለለት፡-

1ኛ. ብንያም ነጣቂ ተኩላ ነው፤ የበዘበዘውን በጠዋት ይበላል፤ የማረከውንም በማታ ይካፈላል

ተኩላ በሰውነት መጠን እነሱተኛ የሆነ እንሰሳ ሲሆን በጣም ግን ተንኮላኛና ብልህም ነው። ተኩላዎች ከሰውነታቸው ማነስና ከጉልበታቸውም አቅም ማጣት የሚፈልጉትን እንዳያጡ የጉልበታቸውን ማነስ በማበራቸው ይወጡታል። በኅብረት ሆነው ወደ እደን ይሄዳሉ። ከእነርሱ የሚበልጠውን እንሰሳ ያለ ችግር ጥለው ይሰፍሩበታል። እንኳን የተቀረውን የሜዳ እንሰሳ ቀርቶ አንበሳንም ቢሆንላቸው መተናኮል ይቃጣቸዋል። በዚህም ምክንያት ብቻውን የተገኘ እንበሳ በብዛት የሚጓዙና የተራቡ የተኩላን መንጋ ካዩ ዞር ማለትን ይመርጣል። የተኩላ ጉልበቱ ብልሃቱና ኅብረቱ ነው። ተኩላ በኅብረት ውስጥ ያለውን ብርቱ አቅም ያውቃል። እንደ ተኩላ ብቻውን የማይደፍረውንና የማይሞከረውን በኅብረት ሆነው ያንጋልሉታል። ከአንድ ሁለት እንደሚሻል ያውቃሉ። በእገራችን ድር ቢያብር አንበሳ ያስር እንደሚባል ማለት ነው። ትንሽ ቢስቡት ብጥስ የሚል የድር ከር እንዱ ከሌላው ጋር ተሸርቦና ተያይዞ ሲገመድ አንበሳን የሚያህል ብርቱ ለመጣል ጠንካራ ገመድ ይሆናል።

ሰውም በኅብረት እንዲኖር የተፈጠረ የእግዚአብሔር ፍጥረት ነው። ሠሪና ፈጣሪው ራሱ “ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም” በማለት ብቸኛ ለነበረው እዳም ረዳት የምትሆን ሴት ሰጠው (ዘፍ. 2፥18)። አንዱ ቢያሳድድ ሺህ ነው፤ ሁለቱ ግን በአንድነት እሥሩን ሺህ ያንጋጉታል። የጠነከረ ኅብረት ባለበት የጠላት ጉልበትና ኃይል ይፈታል። ለዚህ ነው የእግዚአብሔር ቃል “ወንድምች በኅብረት ቢቀመጡ እነሆ መልካም ነው እነሆም ያማረ ነው (መዝ. 133፥1-3) የሚለው።

ብንያም እንደ ተኩላ የጠላቱን ሠፈር የሚያራቁት፤ የጠላቱ የሆነውንም እድብቶ የሚንጥቅ፤ ለመንጠቅም ዘዴና የኅብረት ጉልበት ያለው ነው። የበዘበዘውንና የማረከውንም አምጥቶ የሚጥልና ያለጥቅም የሚያከማች ሳይሆን የሚበላና የሚያከፋፍል ነው። ያመጣውን የማያባክን ግን ሁሉንም በሥርዓት እያደላደለ መጠቀም የሚችል ነው። ብንያም በተኩላ መመሰሉና ከምርኮም የሚያመጣውን ማከፋፈሉ በኅብረት የመሥራቱን ምሥጢር ያስረዳል። የብንያም ጉልበትና ኃይሉ ማበሩና የኅብረትንም ጥቅም ጠንቅቆ ማወቁ ነው።

ትንሽነቱን እውቆ ነገር ግን ማነሱ የሚሻውን ነገር እንዳይነሳው በኅብረት ይሠራል። ብንያም በውልደትም ቅደም ተከተል የመጨረሻው ልጅ ነው። በሰው ቁጥርም ብዛት የብንያም ወገን ከቀሩት ከሌሎቹ ነገዶች ሁሉ ያነሱ ነበሩ (ዘኁ. 2+23)። ራሳቸውንም እንደ ታናሽ መቁጠራቸው በሳእል ተገልጸዋል። የመጀመሪያው የእስራኤል ንጉሥ ብንያማዊ ሲሆን የመንገሡ ዜና በሳሙኤል በኩል ወደ እርሱ ሲደርስ ብንያማዊና ከዚያም ደግሞ ብሶ የእርሱ ቤት ከብንያምም ወገን ታናሽ እንደ ሆነ በመግለጽ ራሱን ለበታው የማይበቃ አድርጎ ቆጠረ (1ኛ ሳሙ. 9+21)። ምንም እንኳ በራሳቸውም ሆነ በሌላው ዓይን ታናሽ መስለው ቢታዩም፤ ብንያማውያን የኅብረትን ጥቅም በማወቃቸው አብረው መሆንና መሥራትን ይመርጣሉ።

ከጠላት ብዙ ጊዜ ምርኮን እንማርካለን፤ ለመበዘበዝም ወጥተን እንበዘብዛለን። ነገር ግን የማረክንና የበዘበዝነውን በሥርዓት መያዝና የምርኮውንም ፍሬ ማሳደግ አናውቅም። እጅግ ብዙ ነፍሳትን ጌታ እንዲሰጠን እንስምናለን፤ ለመዝረፍም እንወጣለን፤ ግን ያመጣናቸውን ምርኮዎች ማሳደግ፤ መመገብና እነርሱንም ጠረኞችና ነጣቂዎች አድርጎ ማዘጋጀት ላይ እንደከማለን። ብንያም ግን የበዘበዘውን በጥዋት

ገና ጊዜ ሳያጠፋ ይበላል። የሚከፋፈለውንም አከፋፍሎ ለሌላ ዝርፈያና ነጠቃ ይዘጋጃል።

**2ኛ. በእግዚአብሔር የተወደደ+ በእርሱም ዘንድ ተማምኖ ይኖራል**

ዘጸ. 33+12

በእግዚአብሔር የተወደደ+ በእርሱ ዘንድ ዘወትር የታሰበ ነው። እግዚአብሔር የሰውን ፊት አይቶ የሚያደላ ለላይደለ ብንያምን የፊቱን ውበት አይቶ አልወደደውም። ነገር ግን በልቡ የአባቶቹን አምላክ የሚፈልግ+ በእርሱም ተደግፎና ተማምኖ የሚኖር በመሆኑ በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ እደረገው። ብንያም ራሱን በእግዚአብሔር ላይ የጣለ የአምነት ሰው ነው። የአባት ደለታው በወለደው ልጅ መታመኑ እንደ ሆነ ሁሉ እንዲሁ እግዚአብሔርም በእርሱ በሚታመኑና በሚደገፉ ልጆቹ ደስ ይሰኛል። በእርሱም የሚታመኑ እርሱንም በመተማመን የሚጠባበቁ አያፍሩም (ኢሳ. 49+23፤ ኢሳ. 30+18፤ ኢሳ. 40+31፤ ኢሳ. 57+13፤ መዝ. 91+14)። እግዚአብሔርን የሚያውቁ+ ለሙንና ሥራውን+ ፍቅርና ምሕረቱን ያወቁና የቀመሱ በእርሱ ይታመናሉ (መዝ. 9+10)። ብንያም በእግዚአብሔር ተማምኖ በመኖሩ ሁላጊዜ ከሚያስፈልገው አይጎድልም። ለሌላም የሚያካፍለውን አጥቶ አይቸገርም። የእግዚአብሔር ቃል "በእግዚአብሔር የሚታመን ይጠግባል" (ምሳ. 28+25) እንደሚል ተኩላው ብንያም የመጥገቡ ምሥጢር በአምላኩ መታመኑ ነው።

"በእግዚአብሔር የታመነ+ አምነቱም በእግዚአብሔር የሆነ ሰው ብሩክ ነው። በውኃ አጠገብ እንደ ተተከለ+ በወንዝም ጻር ሥሩን እንደሚዘረጋ+ ሙቀትም ሲመጣ እንደማይፈራ፣ ቅጠሉም እንደሚለመልም+ በድርቅ ዓመትም እንደማይሰጋ+ ፍሬውንም እደማያቋርጥ ዛፍ ይሆናል" (ኢር. 17+7-8)።

**3ኛ. ቀኑን ሁሉ ይጋርደዋል+ በትከሻውም መካከል ያድራል**

ዘጸ. 33+12

ብንያም የታመነ አምላክ የሆነለት እግዚአብሔር በቀናቱና በዘመናቱ ሁሉ እየጋረደ ይጠብቀዋል። በእርሱ ለታመኑ ጋሻ የሆነ እግዚአብሔር በዘመኑ ሁሉ የተጠበቀ እንዲሆን የብንያም ጠባቂ ሆነ (ዘፍ. 15+1)። ብንያም ማደሪያውን ሁሉን በሚችል አምላክ ትከሻ መካከል አደረገ። እግዚአብሔር የሚጋርደውና በትከሻውም መካከል የሚያሳድረው ሰው ከክፉ ሁሉ የተጠበቀና ከጠላትም በቀል የተለወረ ነው። በቀንም በሌሊትም የተጠበቀ ይሆናል። ቀን ሲንቀሳቀስ+ ሲሠራና የዕለት ተዕለት ተግባሩን ለመሙላት ሲራወጥ አምላኩ ከክፉ ሁሉ ይጋርደዋል። ሌትም ሲያርፍ፣ በጨለማ ከሚመጣ ክፉ ሁሉ የተጠበቀ ሆኖ በአምላኩ ትከሻ መካከል ያድራል።

በምድርም ሆነ በሰማይ እንደ እግዚአብሔር ያሰ የራሱን ጠባቂ ማንም የለም። የራሱ የሆኑትን ሳይተኛና ሳያንቀሳፋ ከጠላት ክፉት ሁሉ ይጠብቃቸዋል። በልዑል መጠጊያ የሚኖር ሁሉን በሚችል አምላክ ጥላ ውስጥ ስለሚያድር ከጠላቱ ደባና ሌራ ሁሉ የተጋረደና የተጠበቀ ይሆናል (መዝ. 91+1-7)። ሁሉን ወደሚችል አምላክ ጥላ የጠላት ክፉት መድረስ አይችልም። ጥላ ባለበት ጥላውን አጥይውም በዚያ ስለሚኖር የእግዚአብሔር መገኘት ባለበት የጥበቃ ሰፍራ ጠላት

የሚንቀሳቀስበት ጉልበት የለውም። ጠላት ሊያገኘንና ሊጎዳን ከማይችልበት ስፍራ ብንቀመጥ በእግዚአብሔር ጥበቃ ውስጥ እንኖራለን። ነገር ግን በራሳችን ጉዳይ ስንታለልና ስንደለል እየተላብን ጠላት ሰፈር ብንገኝና በጠላትም ክፉ ሥራ ብንጎዳ የምራትን ብሶት በእግዚአብሔር ላይ ማሰማት ተገቢ አይሆንም። ካልተገባ ቦታ ተገኝቶ የጠላት መላክቂያ ቢኮን ጥፋቱ የራስ ነው። እግዚአብሔር የመጠበቂያና የመዋያውን መስማሪያ ካዘጋጀና ካላየን ከዚያው ብቻ እንገኝ። የጠላት እጅግ ብዙ ጥረቱ የጌታ የሆኑትን ከዚያ መዋያና መስማሪያ ማውጣት መቻል ነው። በአንድም ይሁን በሌላ ከዚያ መጠበቂያ ሊያወጣን ከቻለ ለጉዳቱ የተጋለጥን እንሆናለን። በመጠበቂያው የሚኖር ግን የጠላቱን ሥራ አፍራሽ፣ የጠላቱን ምርኮ ነጣቂ፣ የጠላቱን ሰፈር በዝባኸ፣ ሠራዊቱንም አስጨናቂ ይሆናል። ብንያም እንዲህ ነበር። በእግዚአብሔር ጥበቃ ውስጥ እየኖረ በአምላኩ ተማምኖ እንደ ተኩላ በጠላቱ ላይ ይዘምታል። ምርኮውንም እየነጠቀና እየሰበሰበ ከማረከውም ሲላይ ራሱንም እብረውት የሚዘምቱትንም ያጠግባል።

በዚህ ዘመን የሰው ልጅ ለብዙና እጅግ እስከፈ ለሆኑ ነገሮች በተጋሰጠበት ሁኔታ ውስጥ የእግዚአብሔር ጥበቃ ከምን ጊዜውም ይልቅ እብልጠና አብዝቶ ያስፈልጋል። በእርሱ መጠጊያ ባዘጋጀልንም ማረፊያ መቀመጥና በእርሱም መገኘት ዙሪያ ማደር ይበጃል። እንዲያ ቢሆን የተጠበቅንና የዘላለምም በረከት ሙላት ተካፋዮች እንሆናለን። ለጥበቃው እምላያ የሌለው ብርቱና ኃያል እምላክ እግዚአብሔር ስሙ ስዘላለም ብሩክ ይሁን። አሜን።

“በልዑል መጠጊያ የሚኖር ሁሉን በሚችል አምላክ ጥላ ውስጥ ያድራል። እግዚአብሔርን አንተ መታመኛዬ ነህ እለዋለሁ፤ አምላኬና መሸሸጊያዬ ነው፤ በእርሱም እታመናለሁ። እርሱ ከአዳኝ ወጥመድ ከሚያስደነግጥም ነገር ያድንሃልንና”... (መዝ. (91)፥1-16)።

# መደምደሚያ

በእነዚህ በአሥራ ሁለቱ የያዕቆብ ልጆች ምርቃቶች ዝርዝር እሳብ ውስጥ በርከት ያሉ ነገሮችን በመጠኑም ቢሆን ተመልከተናል። በእነዚህ ጥናቶች ውስጥ ለእያንዳንዱ የእስራኤል ነገድ በተዘረዘረው አሳብ የነገዱን ማንነት፣ ይዘት፣ ድርሻና የእግዚአብሔርንም እጅ በዚያ ውስጥ አይተናል። በእነዚህ አሥራ ሁለት ነገሮች ሕይወትና ኑሮ ውስጥ ታላቅ የሆነውን የእግዚአብሔርን አሠራር ለማየት ችለናል። እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያስበው አሳብ ታላቅና ሰፊም እንደ ሆነ ተረድተናል። ሰውም ከእግዚአብሔር አሳብ ጋር ሲለማማና ሲቀናጅ ሊከናወን የሚችለውንና እንዲሁም ደግሞ ሰው ከእግዚአብሔር እሳብ ሲርቅ ሊደርስ የሚችለውን ጉዳትና እጦት ተገንዝበናል።

እግዚአብሔር ቃሉን የሚያከብር፣ እንደ ቃሉም የሚያደርግና የሚያከናውን እምላክ ነው። ታማኝነቱም ብዙ ነው። የቃል ኪዳንን የማከበር ጽናቱም እጅግ ብርቱ ነው። እግዚአብሔር በመጀመሪያ ለአብርሃም ከዚያም ለይስሐቅና ለያዕቆብ እንደ ተናገረው እንዲሁ ከእነርሱ ለወጡ ትውልዳቸው አደረገ። የእርሱ የሆነውን የኪዳን ድርሻ ሁሉ ሳያገድልና ሳያጓድል ፈጸመ።

ይህ ቃሉን አክብሮ እንደ ቃሉም የሚያደርግ እምላክ ለእኛም እምላክና አባት ሆነን። በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በሆነ በአዲስ ኪዳን ልጆቹና የርስቱም ወራሾች አደረገን። እኛም ባለ ርስቶችና ባለ አገሮች ሆንን። በሰማያዊም በረከት ሁሉ ባረከን። ከልጁ ከኢየሱስ ክርስቶስም ጋር ሁሉን አብልጦ እንዲሁ ሰጠን። እግዚአብሔር የሰጠን፣ ያሰበልንና ያዘጋጀልንም እጅግ በጣም ብዙና ታላቅ ሆኖ ሳለ ግን በጣም በጥቂትና

በአጦት መኖር እንደሚቻልም ከዚህች የጥናት መጽሐፍ ተገንዝበናል። ስለዚህ እርሱ ባዘጋጀልን ሙላት መኖር እንድንችል ፈቃዱ በለማይ ለእያንዳንዳችን እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን። ፈቃዱ ሳትከለክል በሕይወታችን ትፈጸም። መውረስ የሚገባንን ሁሉ በጌታ መውረስ እንድንችል፣ መድረስ ወደሚገባን የአሳብ ሙላት ሁሉ መድረስ እንድንችል፣ እግዚአብሔርም የሚያስብልን በጎ አሳብ ሁሉ ሰቲሮአችን ሳይከለክል እንዲከናወን ጌታ እግዚአብሔር ይርዳን። እኛም እንደ ዳዊት የእግዚአብሔርን አሳብ በዘመናችን አገልግለን ማለፍ እንድንችል (የሐዋ. 13+36) የተቀደሰ የእግዚአብሔር መንፈስ ያግዘን። እምን ፈቃዱ በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁም በምድር ትሁን።

የእግዚአብሔር ፍጹም በረከት፣ ሰላምና ሙላት ሁሉ ከሁላችሁ ጋር ይሁን። አሜን!